

**Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2012
VI. volební období**

**Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu**

Schválený pořad 48. schůze Poslanecké sněmovny

1. Vládní návrh zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2013
- první čtení

**Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2012
VI. volební období**

**TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 48. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 28. listopadu 2012**

Obsah:

Strana:

28. listopadu 2012

Schůzi zahájila předsedkyně PSP Miroslava Němcová.

Usnesení schváleno (č. 1376).

Řeč poslance Vladimíra Koníčka 5
Schválen pořad schůze.

1. Vládní návrh zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2013 - první čtení

Řeč ministra financí ČR Miroslava Kalouska 6
Řeč poslance Pavla Suchánka 12
Řeč poslance Bohuslava Sobotky 13
Řeč místopředsedy PSP Lubomíra Zaorálka 18
Řeč poslance Jeronýma Tejce 22
Řeč poslance Davida Šeicha 22
Řeč poslance Jeronýma Tejce 27
Řeč místopředsedy PSP Lubomíra Zaorálka 27
Řeč poslance Bohuslava Sobotky 28
Řeč poslance Davida Šeicha 31

Další část schůze řídil místopředseda PSP Lubomír Zaorálek.

Řeč poslance Milana Urbana 31
Řeč poslance Františka Laudáta 32
Řeč poslance Jana Bureše 32
Řeč poslance Bohuslava Sobotky 33
Řeč poslance Františka Laudáta 33

Řeč poslance Petra Hulinského 34
Řeč poslance Milana Urbana 34
Řeč poslance Bohuslava Sobotky 35
Řeč poslance Jiřího Dolejšeho 36
Řeč poslance Václava Votavy 42
Řeč poslance Josefa Novotného ml. 42
Řeč poslance Víta Bárty 46

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Miroslava Němcová.

Řeč poslance Vladimíra Koníčka 53
Řeč poslance Víta Bárty 53
Řeč ministra financí ČR Miroslava Kalouska 55
Řeč poslance Petra Braného 56
Řeč poslance Petra Hulinského 60
Řeč poslance Michala Babáka 62
Řeč poslankyně Marty Semelové 62
Řeč poslance Jiřího Šlégra 66
Řeč poslance Miroslava Grebeníčka 68
Řeč poslance Pavla Béma 74
Řeč poslance Miroslava Grebeníčka 74
Řeč poslankyně Ivany Levé 75
Řeč poslance Vojtěcha Filipa 76
Řeč ministra financí ČR Miroslava Kalouska 76
Řeč poslance Pavla Suchánka 78
Usnesení schváleno (č. 1377).

Závěrečná řeč předsedkyně PSP Miroslavy Němcové.

Začátek schůze Poslanecké sněmovny
28. listopadu 2012 v 10.03 hodin
Přítomno: 158 poslanců

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajují 48. schůzi Poslanecké sněmovny. Všechny vás vítám.

Schůzi jsem svolala podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti 79 poslanců. Pozvánka vám byla rozdána prostřednictvím poslaneckých klubů ve středu 21. listopadu 2012.

Prosím nejprve, abyste se všichni přihlásili identifikačními kartami. Také vás žádám, abyste mi oznámili, kdo máte kartu náhradní. Zatím tedy oznamuji: pan poslanec Jeroným Tejc – náhradní karta číslo 9, paní poslankyně Ivana Levá – náhradní karta číslo 10, pan poslanec Jaroslav Krupka – náhradní karta číslo 11, pan kolega Miroslav Kalousek – náhradní karta číslo 8, pan poslanec Václav Votava – náhradní karta číslo 6.

Dámy a pánové, chtěla bych mezi námi přivítat novou členku vlády paní ministryni práce a sociálních věcí Ludmilu Müllerovou. Přeji jí, aby úkol, který na sebe vzala, splnila ke své největší spokojenosti. (Potlesk.)

Nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů schůze. Navrhují, aby to byli pan poslanec David Kádner a paní poslankyně Lenka Kohoutová. Ptám se, zda má někdo jiný návrh na stanovení ověřovatelů.

Pokud nemá, zahajují hlasování číslo 1. Táží se, kdo je pro to, aby se ověřovateli schůze stali pan poslanec David Kádner a paní poslankyně Lenka Kohoutová. Kdo je proti?

Hlasování číslo 1. Přítomno 126, pro 107, proti nikdo. Tento návrh byl přijat. Tedy konstatuji, že jsme ověřovateli 48. schůze Poslanecké sněmovny určili pana poslance Davida Kádnera a paní poslankyni Lenku Kohoutovou.

Nyní k omlouvám. Z dnešního jednání se omlouvají z poslanců: Vojtěch Adam – osobní důvody, Walter Bartoš – zahraniční cesta, Zdeněk Boháč – zahraniční cesta, Jan Farský – osobní důvody, Petr Gazdík – zahraniční cesta, Michal Hašek – pracovní důvody, Miroslav Jeník – zahraniční cesta, Lenka Kohoutová – z odpoledního jednání pro pracovní důvody, Kateřina Konečná – zahraniční cesta, Pavel Kováčik – zahraniční cesta, Vladimíra Lesenská taktéž, Pavol Lukša taktéž, Václav Mencl také, Vít Němeček – osobní důvody, Josef Novotný starší – zahraniční cesta, totéž Jiří Oliva, totéž Miroslav Opálka, také Jiří Papež, osobní důvody – Jiří Paroubek, Adam Rykala – zdravotní důvody, Antonín Seda – zahraniční cesta, Ladislav Skopal – zahraniční cesta, Pavel Staněk – zdravotní důvody, Bořivoj Šara-

patka – zahraniční cesta, Ladislav Šincl – zahraniční cesta, Jiří Štětina – zdravotní důvody, Milan Štoviček – zahraniční cesta, také Tomáš Úlehla, také Martin Vacek a také Václav Zemek. Pan poslanec Pavel Drobil se omlouvá ze zdravotních důvodů.

Z členů vlády se omlouvají pan ministr Petr Bendl pro zahraniční cestu a taktéž pan ministr Martin Kuba pro zahraniční cestu. To byly omluvy.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 48. schůze. Návrh je uveden na pozvánce a jenom připomenu, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu, rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad schůze.

Pan kolega Koníček se hlásí o slovo.

Poslanec Vladimír Koníček: Vážená paní předsedkyně, mám osobně pochybnosti o tom, zda vůbec dneska můžeme projednávat sněmovní tisk 857, a proto vás prosím o případné stanovisko k mým pochybnostem.

Podle § 89 návrh zákona se může projednávat až po uplynutí deseti dnů, které – prostě sněmovní tisk 857 může být zařazen až v sobotu po 16. hodině podle § 89. Nikde jsem v jednacím řádu nenašel nějaké omezení, že se tento paragraf nevztahuje na rozpočet, protože jednací řád pamatuje na zákonodárný proces za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu a ve svém § 100a v odstavci 3 říká, že ten § 89 se nepoužije pro tento stav. Ale u rozpočtu žádné takové omezení není.

Já se tedy ptám, jestli už uplynula ta zákonná lhůta od předložení tisku 857.

Chápal bych, kdyby byl nový návrh rozpočtu předložen jako sněmovní tisk 812/2, protože tisk 812 jsme vrátili k přepracování, tak potom by byla zákonná lhůta pouze jeden den. Ale pokud byl předložen nový tisk 857, tak je podle mě a § 89 zákonná lhůta 10 dní.

Děkuji za vysvětlení.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: To byl dotaz pana poslance Koníčka. Pan poslanec byl informován již legislativou o tom, a já to teď zopakuji pro Poslaneckou sněmovnu, že jednací řád má zvláštní část třináctou, která se vztahuje k projednávání návrhu zákona o státním rozpočtu. Podle této části, tedy podle části třinácté od § 101 a dále postupujeme. Navíc dodávám, že byl schválen harmonogram projednávání státního rozpočtu a ten schválila Poslanecká sněmovna.

Tuto informaci dostal pan kolega Koníček, přesto je legitimní, že svůj dotaz vznesl před Sněmovnou, a já na něj takto odpovídám.

Nyní tedy je před námi hlasování o návrhu pořadu 48. schůze

Poslanecké sněmovny, tak jak byl písemně předložen. O tomto návrhu rozhodneme v hlasování, které bude mít pořadové číslo 2. Ještě přivolám naše kolegy do jednacího sálu, pokud tu již nejsou všichni, a zahájím hlasování. Bude mít pořadové číslo 2.

Zahajuji tedy hlasování. Táži se, kdo souhlasí s návrhem pořadu 48. schůze Poslanecké sněmovny. Kdo je pro? Proti tomuto návrhu?

V hlasování pořadové číslo 2 přítomno 148, pro 83, proti 24. Konstatuji, že tento návrh byl přijat a pořad schůze byl schválen.

Budeme se tedy věnovat jedinému bodu, který je na programu schůze. Je to

1.
Vládní návrh nového zákona o státním rozpočtu
České republiky na rok 2013
/sněmovní tisk 857/ - první čtení

Z pověření vlády tento návrh uvede ministr financí Miroslav Kalousek. Prosím pana ministra o slovo.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dovoluji mi prosím, abych jménem vlády předložil vládní návrh zákona o státním rozpočtu, kde tentokrát, pro někoho možná překvapivě, vás již nebudu žádat, abyste mně ho vrátili, ale naopak budu žádat, aby byl propuštěn do druhého čtení.

Dříve než přistoupím k prezentaci tohoto návrhu, dovoluji mi, abych velmi stručně vyjádřil předpoklad letošního plnění státního rozpočtu. Připomínám, že vládní rozpočtová strategie pro deficit veřejných rozpočtů na rok 2012 cílila na deficit 3,5 % hrubého domácího produktu, a přestože je již téměř jisté, že zhruba 11,2 mld. nebude proplaceno z fondů Evropské unie letos, ale až příští rok, tak tento cíl bude dodržen. Bude však zásadním způsobem ovlivněn závazkem, který vláda uzavřela v letošním roce, byť ho v letošním roce platit nebude, a je to vliv účetní metodiky Evropské unie, metodiky ESA 95. Dovolte mi, abych ten princip krátce vysvětlil.

Uzavře-li vláda nějaký závazek, byť dlouhodobě splácený, a ta suma je konečná, ať už smlouvou, či zákonem, je to účetně vnímáno jako jednorázová operace a účetně ve výdajích, tedy v deficitu, se to objeví nikoli v těch letech, kdy dochází k plnění, dochází k platbám, ale v onom roce, kdy ten závazek vznikl, bez ohledu na to, že v onom roce třeba vůbec k žádné platbě nedojde. V případě smlouvy tedy se to účetně objeví v deficitu v okamžiku podpisu té smlouvy, kdy se stává platnou, nikoli v okamžiku, kdy

podle smlouvy dochází k platbě. V případě zákona se to účetně projeví v tom účetním období, kdy zákon byl platný, kdy se zákon stal platným, nikoli kdy bude účinný nebo kdy podle něj bude docházet k platbám.

Ve Sbírce zákonů vyjde do konce roku, možná že už vyšel, nevím, jak to dopadlo zatím po nepodpisu pana prezidenta republiky, zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi, kde se stát zavázal k platbám po dobu 30 let v celkové výši 59 mld. korun. Tyto výdaje se neobjeví v účetní metodice v těch letech, kdy budou spláceny po dobu 30 let, ale objeví se jako jednorázová účetní operace v roce 2012, byť – pro někoho možná paradoxně – v roce 2012 zatím nezaplatíme ani korunu. Ale v tomto roce ten mandatorní závazek vznikl. Jinými slovy, oněch 59 mld. splácených po dobu 30 let se nikoli cashově, nikoli ve výši dluhu, ale v účetní metodice promítne v roce 2012. Deficit veřejných rozpočtů, protože 59 mld. je zhruba 1,5 %, deficit veřejných rozpočtů tak bude prezentován ve výši nikoli 3,5 %, ale ve výši 5 %.

Tato skutečnost je předjednána a projednána s Evropskou komisí, která samozřejmě chápe, že to není strukturální problém, že to je prostě účetní dopad, to znamená nikdo nebude činit jakékoli důsledky a závěry z toho, že účetně je v letošním roce o 59 mld. vyšší výdaj, protože to je pouze účetní operace, není to skutečný výdaj. Je to projednáno i s ratingovými agenturami, které to rovněž nechápu jako strukturální problém deficitu nebo odchýlení se od fiskální strategie vlády, takže nehrozí žádné konkrétní důsledky tohoto vlivu. Nicméně je namístě to pojmenovat a je namístě to také vysvětlit. Není to skutečná platba, není to skutečný výdaj, je to dopad účetní metodiky ESA 95, podle které jsou povinny účtovat všechny země Evropské unie. Koneckonců tento princip, který jsem právě teď popsal, má svůj velmi dobrý důvod.

Tolik tedy dovoluji k deficitu roku 2012. Proto jsem pokládal, nebo vláda pokládala za tolik důležité, aby zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi byl schválen a stal se platným ještě v roce 2012, protože kdyby se tato operace promítla, byť jenom účetně, do roku 2013, mohla by teoreticky zkomplikovat ukončení řízení o nadměrném schodku, který vláda plánuje pro rok 2013 a tomu také odpovídá návrh rozpočtu, který máte před sebou a který je konstruován tak, aby cílil na deficit veřejných rozpočtů ve výši 2,9, což je nezbytná podmínka k tomu, abychom ono řízení skutečně v příštím roce byli schopni ukončit.

Dovolte tedy, abych vás s tím krátce seznámil. Součástí dokumentace je i tabulková příloha, nový návrh střednědobých výdajových rámců a návrh střednědobého výhledu na léta 2014 a 2015. Vycházíme tedy z vládního návrhu zákona o změně daňových, pojistných a dalších zákonů, které Poslanecká sněmovna schválila, a jsme si samozřejmě vědomi, že třetí čtení návrhu státního rozpočtu může proběhnout teprve poté, až tento

zákon bude definitivně schválen. Kromě toho došlo k další změně oproti původnímu návrhu, a to té, že jsme do něj promítli už novou makroekonomickou predikci. Původní návrh rozpočtu byl – a nemohlo tomu být jinak – sestaven na základě červencové makroekonomické predikce, tento již je sestaven na základě říjnové.

Dovolte, abych stručně okomentoval makroekonomické indikátory, které ovlivnily návrh státního rozpočtu. Vycházíme, jak už jsem řekl, z říjnové makroekonomické predikce.

Od prvního pololetí roku 2012 se česká ekonomika nachází v záporné produkční mezeře a v mírné recesi. Z hlediska vnějšího prostředí čelí ekonomika přetrvávajícím rizikům, která souvisejí se zvýšeným stupněm nejistoty na finančních trzích v důsledku fiskálních problémů ekonomik jižní periférie Evropské unie, ale rovněž plynou ze slabšího výkonu ekonomiky evropské. Pokud jde o vnitřní rizika, jedná se především o chování domácností, které se projevuje poklesem současné spotřeby, což má samozřejmě velmi negativní efekt na aktuální vývoj domácí poptávky.

Hrubý domácí produkt v první pololetí 2012 meziročně reálně klesl o 0,9 %. Celkem domácí poptávka působila směrem k poklesu hrubého domácího produktu, a to jak vlivem spotřeby domácností, tak v důsledku negativního vývoje tvorby hrubého kapitálu. Jediným skutečně prorůstovým faktorem byl pozitivní vývoj bilance zahraničního obchodu.

Ekonomika se nadále nachází v záporné produkční mezeře, která za první pololetí dosáhla zhruba 2 % potenciálního produktu. Setrvávání ekonomiky v záporné produkční mezeře neumožňuje zlepšení na trhu práce. Využití výrobních kapacit ve srovnání s rokem 2011 dosahuje nižších hodnot a nachází se pod dlouhodobým průměrem.

Návrh státního rozpočtu pro rok 2013 předpokládá, že hrubý domácí produkt vzroste o 0,7 % po nyní odhadovaném poklesu 1 % v roce 2012. Růst hrubého domácího produktu v roce 2013 by měl být podpořen pozitivním vývojem zahraničního obchodu. Domácí poptávka bude i nadále působit ve směru meziročního poklesu.

Hlavním rizikem makroekonomického výhledu pro rok 2013 zůstává vývoj externího prostředí, zejména v souvislosti s mimořádně napjatou situací na finančních trzích. Horší než předpokládaný vývoj by se projevil horším výkonem zahraničního obchodu a následně dalšími negativními dopady do tvorby hrubého kapitálu.

Průměrnou míru inflace v roce 2012 jsme v říjnu odhadovali ve výši 3,3 %, v září cenová hladina měřená indexem spotřebitelských cen meziročně vzrostla o 3,4 %. Dynamika cenové hladiny je v roce 2012 determinována administrativními faktory, zejména tedy růstem snížené sazby DPH. Vzhledem k pozici české ekonomiky v rámci cyklu je příspěvek tržního pohybu cen k inflaci minimální. V roce 2013 by míra inflace měla klesnout ke

2 %, predikce říká 2,1 %. I v tomto roce očekáváme, že významnou roli budou hrát administrativní faktory, to znamená vzrůst obou sazeb DPH. Příspěvek pohybu tržních cen bude nicméně vyšší než v roce 2012.

Současný vývoj výkonu české ekonomiky neumožňuje zlepšení parametrů na trhu práce. Situace je a nadále bude ovlivňována poklesem počtu obyvatel v produktivním věku, což je 15 až 64 let. Predikce očekává, že míra nezaměstnanosti podle výběrového šetření pracovních sil ve druhé polovině roku 2012 ve srovnání s druhým čtvrtletím mírně vzroste a za celý rok odhadujeme průměrnou výši nezaměstnanosti 6,9 %. S ohledem na to, že ekonomika se i v roce 2013 bude nacházet v záporné produkční mezeře, a vzhledem k relativní rigiditě trhu práce očekáváme nezaměstnanost v roce 2013 v čísle 7,3 %. Z obdobných důvodů v roce 2012 očekáváme stagnaci zaměstnanosti a v roce 2013 pak mírné snížení o 0,2 %. Je třeba vzít v úvahu, že vývoj na trhu práce v rámci české ekonomiky je silně asymetrický, když se strukturální aspekty nabídky práce a poptávky po ní v různých regionech negativně odrážejí s odlišnou intenzitou.

Za celý rok 2012 odhadujeme růst exportních trhů okolo 1,9 %, což je významně méně než v roce 2011. Předpokládáme, že relativně nižší růst exportních trhů bude doprovázen i mírným snížením exportní výkonnosti.

S ohledem na předpoklad pouze velmi mírného růstu cen ropy v roce 2012 a predikci poklesu domácí poptávky, která se bude projevovat nízkými dovozy, očekáváme ve srovnání s rokem 2011 vyšší přebytek obchodní bilance. Bilance služeb by měla víceméně stagnovat. I nadále záporná bude v důsledku odtoku reinvestovaných a repatriovaných zisků bilance výnosů.

Celkem se vývoj jednotlivých složek běžného účtu platební bilance v roce 2012 projeví zlepšením poměru deficitu běžného účtu k HDP na minus 1,3 %. V roce 2013 předpokládáme v zásadě stagnaci tohoto poměrového ukazatele na minus 1,2 %. Deficit běžného účtu v tomto rozsahu nezakládá z hlediska makroekonomické nerovnováhy žádná rizika, což platí i pro další indikátory. Česká republika je v té menší části zemí Evropské unie, která netrpí neduhem makroekonomických nerovnováh.

Při přípravě makroekonomické predikce Ministerstvo financí využívá spolupráce s institucemi státní i soukromé sféry zabývajícími se makroekonomickou analýzou a prognózou. Je možné konstatovat, že makroekonomický rámec návrhu státního rozpočtu je velmi blízký konsensuální makroekonomické předpovědi vycházející z názorů těchto institucí. Evropská komise nám předpovídá 0,8. My predikujeme 0,7. Některé prognózy hovoří o 0,2 až 0,3. Je samozřejmé, že přesná predikce na desetinu procenta je vzhledem k mimořádně turbulentní situaci v podstatě nemožná.

Nyní mi dovolu shrnout základní změny v návrhu státního rozpočtu na rok 2013 v porovnání s odmítnutým návrhem rozpočtu.

Snížení daňových příjmů a příjmů z pojistného na sociální zabezpečení vlivem nové predikce základních makroekonomických ukazatelů je 7,1 mld. Kč.

Zvýšení příjmů od státního podniku Lesy České republiky o 2 mld. Kč v kapitole Ministerstvo zemědělství, to znamená celkem předpokládáme tento příjem ve výši 6 mld. Souvztažné zvýšení příjmů a výdajů v souvislosti s předpokládaným zřízením nové organizační složky státu, Státního pozemkového úřadu, téměř 1 mld. Kč.

Snížení výdajů v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí o 1,9 mld. Kč v oblasti mandatorních sociálních výdajů s tím, že došlo i ke zpřesnění struktury těchto výdajů.

Snížení výdajů na ostatní sociální dávky v kapitole Ministerstva vnitra o 0,3 mld. Kč.

Snížení výdajů kapitoly státní dluh o 2 mld. Kč vzhledem k přetrvávající mimořádně dobré pozici České republiky na kapitálových trzích.

Snížení výdajů kapitoly všeobecná pokladní správa na státní záruky o 0,9 mld. Kč. Tam se jedná o záruky pro Českou národní banku stále ještě za IPB podle usnesení vlády z roku 2000. V roce 2013 neočekáváme řešení žádného většího případu.

Zvýšení dotace Státnímu fondu dopravní infrastruktury v kapitole Ministerstva dopravy o 100 mil. Kč z důvodu upřesnění daňových příjmů.

Základní údaje nového návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2013 jsou tedy předkládány v této podobě: Příjmy státního rozpočtu 1 bil. 80,8 mld. Výdaje státního rozpočtu 1 bil. 180,8 mld. Deficit neboli saldo rovných 100 mld. Kč. Nový státní rozpočet zabezpečí dosažení deficitu veřejných rozpočtů na HDP ve výši 2,9 %. Hovořím pochopitelně o metodice ESA 95. Částka střednědobého výdajového rámce pro rok 2013 byla dodržena.

Po stručném shrnutí základních změn a makroekonomického prostředí dovolu, abych zdůraznil některé zásadní příjmové stránky státního rozpočtu. Příjmy z daní a poplatků se odhadují ve výši 554,2 mld. Kč, příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti jsou rozpočtovány ve výši 377,8 mld. Kč. Příjmy z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů jsou do rozpočtu zapojeny částkou 100 mld., jedná se zejména o příjmy ze strukturálních fondů Evropské unie a Fondu soudržnosti a příjmy určené na realizaci opatření v rámci společné zemědělské politiky, takzvané přímé platby.

Dovolte, abych vás seznámil rovněž s rozhodujícími výdaji.

Na výdajové straně rozpočtu jsou samozřejmě nejsledovanější agregací celkové mandatorní výdaje, tedy ze zákona povinné. Pro rok 2013 jsou rozpočtovány ve výši 689,8 mld. Kč, což tvoří 58,4 % celkových výdajů

státního rozpočtu, což znamená meziroční pokles o 0,1 procentního bodu. Tento poměr vyjadřuje, že prostor vlády, v rámci něhož lze v oblasti výdajů pružně reagovat, zůstává zhruba stejný, dokonce se o tu jednu desetinu zmenšil.

Dále bych rád zmínil několik podrobnějších údajů vyplývajících z výdajové části.

Výdaje na důchody se rozpočtují ve výši 394,1 mld. Kč s meziročním růstem 3,1 %. Nižší dynamika růstu oproti předcházejícím letům a snížení proti předpokládaným výdajům ve výhledu na rok 2013 vyplývají z úpravy valorizačního vzorce, nicméně přes tuto úpravu je ten růst poměrně razantní. Výdaje na valorizaci podle toho nového vzorce se předpokládají ve všech kapitolách správců důchodové služby ve výši 4,9 mld., zbytek je přírůstek počtu starobních důchodců.

Výdaje na dávky nemocenského pojištění, které jsou odvozeny od růstu mezd, porostou tedy jen úměrně růstu těchto mezd a je to na odhadovanou výši 20,4 mld. Kč.

V meziročním růstu výdajů na nepojistné sociální dávky jsou zohledněny metodické a legislativní změny platné již v roce 2012. Za těchto podmínek se navrhuje výdaje na dávky státní sociální podpory ve výši 36,9 mld. Kč, dávky pomoci ve hmotné nouzi ve výši 7,5 mld. Kč a dávky zdravotně postiženým osobám zmírňující hendikepy ve výši 2,3 mld. Kč. Odhad těchto výdajů celkem ve výši 46,7 mld. Kč roste proti očekávaným výdajům v roce 2012 o 2,7 %. Výdaje na příspěvek na péči v sociálních službách se pro rok 2013 předpokládá ve výši 20,5 mld., což je nárůst o necelá 3 %.

Návrh výdajů na výplatu podpor v nezaměstnanosti se v důsledku očekávaných úspor snižuje oproti schválenému rozpočtu na rok 2012 na úroveň 9,8 mld. Kč. Bude samozřejmě zajímavé sledovat, do jaké míry tuto částku ovlivní včerejší nález Ústavního soudu, ale nález Ústavního soudu bude nezbytně respektovat.

Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti jsou rozpočtovány ve stagnující výši 3,1 mld. Kč, ale to je částka, která je očištěna od prostředků z Evropské unie.

Na platbu státu do systému zdravotního pojištění jsou rozpočtovány prostředky v objemu 53,2 mld. Kč, což na jednoho pojištěnce znamená stabilní částku pojištění 723 korun.

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci rozpočtované v organizačních složkách státu představují 128,2 mld. Kč, rozpočtovaný průměrný plat činí 23 857 korun, což znamená v zásadě stagnaci.

Výdaje na výzkum, vývoj a inovace jsou zahrnuty v celkovém objemu 40,1 mld. Kč včetně prostředků z Evropské unie. Vládě mimořádně záleželo na tom, aby právě tato položka na rozdíl od všech ostatních nestag-

novala a neklesala, ale aby naopak došlo aspoň k jejímu mírnému zvýšení, což se podařilo o částku 1,4 mld. Kč oproti roku 2012.

Výdaje na společnou zemědělskou politiku jsou rozpočtovány ve výši 31,5 mld. Kč. Největší položku tvoří přímé platby, u nichž je na předfinancování vyčleněna částka 22,8 mld. Kč.

Vládní rozpočtová rezerva je navržena v zákonné výši 0,3 % navrhovaných výdajů, to znamená 3,6 mld. Kč.

Státní dluh, jehož výše se ke konci roku 2012 očekává na úrovni 1,662 mld. Kč, dosáhne na konci roku 2013 hodnoty 1,762 mld. Kč.

Na závěr svého vystoupení bych rád zopakoval, že předložený návrh státního rozpočtu v duchu, nebo v souladu se známou fiskální strategií vlády zabezpečuje podíl deficitu veřejných rozpočtů na HDP ve výši 2,9 %. V roce 2014 očekáváme tento podíl na úrovni 2,7 a v roce 2015 na úrovni 2,4. Vzhledem k přetrvávající ekonomické situaci se vláda rozhodla k mírnému rozvolnění fiskální konsolidace na léta 2014 a 2015 ve prospěch prorůstových výdajů, nicméně vůle držet deficit bezpečně pod 3 % je nezměněna a vláda učiní vše pro to, aby v příštím roce bylo ukončeno řízení o nadměrném schodku, které s Českou republikou vede Evropská komise.

Dovolte ještě, abych na závěr poděkoval rozpočtovému výboru za návrh usnesení, kterým doporučuje Poslanecké sněmovně propustit tento rozpočet do druhého čtení, a prosím vás všechny o podporu osvědčeného usnesení rozpočtového výboru. Děkuji.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji za úvodní slovo ministry financí Miroslavu Kalouskovi. Rozhodla jsem přikázat tento návrh k projednání rozpočtovému výboru. Rozpočtový výbor předložil usnesení, bylo nám doručeno jako sněmovní tisk 857/1. Nyní dostane slovo zpravodaj rozpočtového výboru pan poslanec Pavel Suchánek. Prosím.

Poslanec Pavel Suchánek: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Jak jste již řekla, rozpočtový výbor projednal tento tisk na své 40. schůzi 26. listopadu tohoto roku a po dlouhé diskusi přijal usnesení pod číslem 857/1, kde Sněmovně doporučuje schválit státní rozpočet na rok 2013, tak jak jej předložila vláda. Děkuji.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: To bylo slovo zpravodaje. Nyní otvíráme obecnou rozpravu. Část přihlášených vidíte na informační tabuli, ale jsou před námi tři přihlášky s přednostním právem. Nejprve dostane slovo pan poslanec Bohuslav Sobotka, poté pan místopředseda Sněmovny Lubomír Zaorálek, poté pan kolega Jeroným Tejc. Prosím, pan poslanec Sobotka má slovo.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Hezké dopoledne dámy a pánové, vážená paní předsedkyně, vážená vládo. Dnes tady už napodruhé zahájíme diskusi během letošního podzimu k nejdůležitějšímu zákonu, který schvaluje Poslanecká sněmovna. Koneckonců schválení zákona o státním rozpočtu jednoznačně vymezuje pozici Poslanecké sněmovny i vůči vládě a snad s výjimkou hlasování o vyjádření nedůvěry vládě je to ten nejsilnější nástroj, který Poslanecká sněmovna má a který má proto, aby byla schopná ovlivnit rozpočtovou politiku státu. A jestliže my tady máme možnost ovlivnit rozpočtovou politiku státu, tak to vlastně znamená, že nepřímo ovlivňujeme veškeré politiky vlády, které budou v příštím roce i na základě přerozdělení peněz ve státním rozpočtu financovány. Dnes tady tedy nevedeme nějakou účetní debatu, ale vedeme také diskusi o tom, jak bude příští rok fungovat česká ekonomika, jestli budou vytvářena nová pracovní místa, a vedeme také debatu o tom, jak kvalitně budou poskytovány veřejné služby, které jsou financovány z daní ve prospěch občanů České republiky.

Máme 28. listopadu. Dovolte mi, abych nejprve pogratuloval vládě, že se jí podařilo předložit návrh zákona o státním rozpočtu tak, že ho můžeme projednávat 28. listopadu letošního roku. Do konce roku zbývá měsíc, a máme tedy měsíc na to, abychom tady na půdě Poslanecké sněmovny tento zákon seriózně projednali. Já alespoň doufám, že vláda má zájem na tom, abychom rozpočet projednali seriózně, protože je to skutečně významný zákon. Otázka je, jestliže nám stačí měsíc na to, abychom zákon seriózně projednali, jestli bychom neměli do budoucna upravit praxi v Poslanecké sněmovně, a jestli by tedy nestačilo, aby vlády předkládaly tento rozpočet standardně v takovémto termínu, jestliže teď tedy máme měsíc a zkracují se všechny možné termíny, aby se tady vedla debata o rozpočtové politice státu v příštím roce. Já to samozřejmě navrhuji v zásadě z legrace, protože podle mého názoru je to neseriózní a Poslanecké sněmovně to příliš nepřidává na váze, jestliže se tady sejdeme 28. listopadu a jsme pod tlakem rizika rozpočtového provizoria, které by nastalo, pokud bychom státní rozpočet neschválili do konce měsíce prosince.

Já myslím, že v této Sněmovně se nenajde nikdo, kdo by si přál rozpočtové provizorium, kdo by chtěl tady vést politický zápas až s takovými důsledky, že by Česká republika neměla schválený státní rozpočet do konce letošního roku. Sociální demokracie si také nepřeje rozpočtové provizorium, ale pokládáme za velmi důležité upozornit na fakt, že v důsledku neschopnosti vlády, v důsledku koaličních sporů, v důsledku toho, že ještě stále není schválena potřebná legislativa, na základě které by tento rozpočet měl v příštím roce fungovat, v důsledku toho všeho tady seriózní debatu o rozpočtu začínáme až 28. listopadu. Vládní koalice přítom

měla spoustu času. Měla spoustu času v létě, aby jednala, měla spoustu času počátkem podzimu. Ty problém se nemusely řešit na poslední chvíli.

Chci také upozornit, že daňový balíček, který zatím bude projednávat Senát a na kterém tento rozpočet stojí, tak daňový balíček tady byl na týden přerušen jenom proto, abychom čekali na výsledek kongresu Občanské demokratické strany. A jestliže Senát tento daňový balíček zamítne, což lze reálně očekávat, tak tady znovu o něm v Poslanecké sněmovně budeme hlasovat až na konci měsíce prosince a souvisí to i se schvalováním státního rozpočtu.

Myslím si, že vláda si vůči Poslanecké sněmovně a vůči celé české společnosti nepočíná odpovědným způsobem a vystavuje zemi tomuto stresu a vystavuje zemi zbytečně takovému napětí a do značné míry také legislativnímu zmatku.

Já jsem velmi pozorně poslouchal úvodní vystoupení pana ministra financí a očekával jsem, že řekne, jaký vliv bude mít státní rozpočet v příštím roce na fungování české ekonomiky. My totiž nejsme v jednoduché situaci. Už páté čtvrtletí po sobě je česká ekonomika v recesi, to znamená, že už pět čtvrtletí po sobě naše země ekonomicky klesá. Když se podíváte na čísla v historické řadě, tak naposledy na tom byla Česká republika takto špatně na přelomu let 1996 až 1997. Tehdy jsme zaznamenávali, bylo to na konci poslední vlády Václava Klause, tehdy jsme zaznamenávali vleklou strukturální krizi, která se projevila výrazným propadem hrubého domácího produktu, a česká ekonomika klesala či stagnovala. My jsme teď ve fázi druhé nejdelší recese v novodobé historii. Zdá se, že vlastně tato vláda ani nic jiného než recesi není schopna zplodit.

Pokud se podíváme na návrh rozpočtu, tak ten je absolutně pasivní a absolutně rezignuje na jakékoliv snahy v příštím roce s hospodářským propadem a s rostoucí nezaměstnaností cokoliv udělat. Zdá se, že vláda dělá stále stejné chyby. Zajímá ji jenom otázka snížení schodku státního rozpočtu a zcela rezignovala na jakoukoliv hospodářskou politiku. To znamená, že ji nezajímá reálná ekonomika, nezajímá ji otázka životní úrovně občanů, nezajímá ji téma nezaměstnanosti a soustředí se pouze na to, aby vyhověla ratingovým agenturám a prodávala státní dluhopisy s co nejnižším úrokem. Já se domnívám, že takováto redukce rozpočtové politiky pouze na obchodování se státními dluhopisy je velká chyba a naše země na to dopláčí a my ztrácíme roky a roky v důsledku toho, jaká se v naší zemi dělá rozpočtová a daňová politika.

Když se podíváme do okolních zemí, všechny okolní země se musí vypořádávat s problémy, které dnes v Evropě vidíme, ale řada okolních států je na tom lépe než Česká republika a i v té současné obtížné situaci, které čelí celá Evropa, tyto země rostou. Roste ekonomicky i Slovensko, roste ekonomicky i Polsko, jenom česká ekonomika jde dolů. A rozpočet s

tím samozřejmě souvisí. Pasivita vlády, pokud jde o rozpočet na příští rok, je trestuhodná a bohužel na ni doplatí občané České republiky. Bohužel na ni doplatí lidé, kteří v důsledku tohoto rozpočtu příští rok přijdou o práci, doplatí na to lidé, kteří v důsledku tohoto rozpočtu budou mít i příští rok pokles svých reálných příjmů, ať už jde o zaměstnance veřejného sektoru, nebo jde třeba o seniory. Prostě tento rozpočet se projeví negativně v ekonomice, projeví se negativně i v životní úrovni, a proto sociální demokracie před tímto rozpočtem varuje.

Není možné debatu také oddělit od kroků, které se vláda rozhodla v souvislosti s rozpočtem podniknout. Chci připomenout, že takovýto rozpočet byl sestaven jen na základě plánu na další zdražování veškerého zboží a služeb v důsledku zvyšování daně z přidané hodnoty. Ministr financí tady hovořil o rekordní letošní inflaci, která se bude zřejmě pohybovat přes tři procenta. To je přece vysoká inflace a nikdo z ní nemůže mít radost. Příští rok možná inflace zpomalí někde ke dvěma procentům, ale stále to bude hodně, pokud se podíváme na čísla očekávaného nárůstu mezd či spíše stagnace mezd, který nás čeká v příštím roce. Důsledkem zvyšování DPH je zdražování, je zvyšování cen a zhoršování životní úrovně velké části obyvatel naší země.

Příští rok se má spustit tzv. druhý pilíř důchodové reformy. Ten druhý pilíř kromě vlády a správců penzijních fondů nikdo nechce. Druhý pilíř nás už příští rok bude stát 6 miliard korun a v dalších letech budou výdaje ještě vyšší. A já bych rád vyzval pana ministra financí Kalouska, aby se vyjádřil k dopadům druhého pilíře na deficit veřejných rozpočtů. On zde hovořil o dopadu církevních restitucí, to je samozřejmě jedna věc, ale i druhý pilíř a vznik druhého pilíře a vyvádění peněz ze státního důchodového systému do soukromých penzijních fondů má negativní dopad na bilanci veřejných rozpočtů podle metodiky ESA 95. A já si myslím, že by bylo dobře, kdyby se tady k tomu vláda přiznala a kdyby tento další negativní faktor důchodové reformy nezamlčela.

Tento rozpočet souvisí také s krokem, který učinil ministr Drábek, který už dnes tedy není ministrem, ale s důsledky jeho politiky se tady bohužel ještě budeme setkávat i v příštích letech. Tento rozpočet byl sestaven jenom díky tomu, že vláda podrazila seniory. Že zradila důchodce a snížila tempo valorizace důchodů v příštím roce. Ačkoli veškeré reformy byly prosazovány s příslibem, že na seniory negativně nedopadne, že se nemusejí ničeho bát, tak vláda snížila tempo valorizace důchodů jenom na jednu třetinu inflace. A jestliže si uvědomíme, že v letošním roce nás čeká rekordní inflace, která překročí tři procentní body, že se důchodci museli vyrovnat s takto výrazným zdražením, ale příští rok bude valorizace penzí jenom někde kolem jednoho procenta, tak to znamená, že domácnosti dvou milionů důchodců budou muset tento zdražovací šok absorbovat, a-

niž by jim ho vláda podstatným způsobem kompenzovala. To znamená, rozpočet v této podobě bylo možné sestavit jenom na základě brutálního zásahu do tempa valorizace důchodů a na základě zásahu do životní úrovně dvou milionů seniorů v naší zemi. A je myslím důležité si to připomenout, protože o tom tady na začátku neznalo ani slovo.

Tento návrh rozpočtu také souvisí s církevními restitucemi. Vláda tady ve svém balíčku a ve své politice provedla restrukturalizaci veřejných prostředků a je to absurdní restrukturalizace, protože na místě vlády by každý rozumný ekonom použil zdroje na podporu zaměstnanosti, na podporu hospodářského růstu, na podporu exportu. Tato vláda použije zdroje pro soukromé penzijní fondy a pro církevní restituce. To jsou priority vlády v příštím roce. Žádné jiné priority jsem ve vystoupení ministra financí neslyšel. A je to chyba, na kterou doplatíme všichni. Celá Česká republika doplatí na další chybný státní rozpočet.

Po kongresu ODS, kde současný předseda vlády avizoval jakousi změnu vládní politiky, jsem s napětím čekal na novou verzi státního rozpočtu. Čekali jsme, že nová verze státního rozpočtu bude odrážet i výsledek krajských a senátních voleb. Že snad vládní koalice pochopila, že lidé cítí, jak je tato politika vlády špatná. Jak nás vede do začarovaného kruhu poklesu, škrtů, recese a snižování životní úrovně. Očekával jsem, že vláda bude reagovat v návrhu rozpočtu nejenom na výsledek voleb, ale také na fakt, že česká ekonomika je v recesi a že nás příští rok, pokud nepodnikneme žádné aktivní kroky, čeká další růst nezaměstnanosti. Bohužel tento návrh rozpočtu je jedno velké zklamání. Vláda neprojevila žádnou pružnost, nemá žádné pochopení pro podporu hospodářského růstu a tento rozpočet, tak jak ho předložila, je jenom opakováním stále stejných chyb, které nám tady předvádí rozpočtová politika současného ministra financí Miroslava Kalouska. Ale ta rozpočtová politika není úspěšná, protože ona vyrábí stále nové dluhy a my na splácení těchto nových a nových dluhů máme menší zdroje právě v důsledku toho, že česká ekonomika neroste, ale klesá. Tohle není politika, která by nás mohla dostat kamkoliv dopředu. Je to prostě pokračování stagnace a jsou to ztracené roky života pro celé generace, které by dnes měly být na vrcholu ekonomické aktivity, které by dnes měly být schopny využít potenciálu, a země by jim měla nabídnout určité šance. Ale pro celou generaci je to možná úplně ztracená dekáda stagnace, kterou díky téhle vládě v naší zemi zažíváme.

Myslím si, že by bylo možné hovořit o konkrétních negativních dopadech této struktury rozpočtu. Samozřejmě nebudu zmiňovat všechny. Jedna věc mě ale velmi zaráží. Je to otázka prostředků na politiku zaměstnanosti.

Nás v příštím roce čeká buď stagnace nezaměstnanosti, nebo její růst. Ale vláda plánuje znovu snížit peníze na aktivní politiku zaměstnanosti a

vláda plánuje, že dokonce ušetří na vyplácení podpor v nezaměstnanosti. Ptám se, co to znamená. Ignoruje snad vláda fakt v návrhu rozpočtu, že tady hrozí stagnace nebo růst nezaměstnanosti? Nebo vláda počítá s tím, že bude ještě svou politikou nezaměstnanost podporovat tím, že omezí zdroje na vytváření nových pracovních míst? Znamená to, že vláda absolutně rezignovala na jakoukoliv aktivní politiku zaměstnanosti a už v této oblasti nehodlá vůbec nic dělat?

Chci připomenout, že v této zemi je řada sociálně problematických regionů. Že je tady řada míst, kde sociální napětí dosahuje neúnosné úrovně, a jediné, co vláda v těchto regionech realizuje, je rušení míst policistů a hasičů. Prostě vláda není schopna zasáhnout v té oblasti, kde by to nejvíce pomohlo. To znamená v oblasti podpory zaměstnanosti a v oblasti podpory lokálních ekonomik. Tahle situace se bude v příštím roce jenom prolongovat. Já v tom rozpočtu nevidím žádný pozitivní signál pro Ústecký kraj, nevidím tam žádný pozitivní signál pro severní Moravu, pro regiony na jižní Moravě, kde je vysoká nezaměstnanost. Tam prostě v tom rozpočtu není vůbec nic.

Druhá věc, která se týká této podoby státního rozpočtu, je spojena s prostředky, které by měly být určeny na financování zdravotní péče. Chci připomenout, že měsíc před koncem roku máme obrovskou míru nejistoty, pokud jde o poskytování zdravotní péče v nemocnicích. Zejména jde o krajské nemocnice. Ministr zdravotnictví Heger kritizoval Všeobecnou zdravotní pojišťovnu za to, že jí hrozí deficit. Jsme v situaci, kdy vláda zvyšováním DPH neustále zdražuje poskytování zdravotní péče, a pro příští rok vláda znovu navrhuje stagnaci příspěvku za státní pojištění. Já se domnívám, že i kdyby vláda změnila vedení VZP každý měsíc, tak to nové finanční zdroje do systému nepřivede. Jestliže vláda sníží úhrady v rámci úhradové vyhlášky, bude to znamenat velké problémy v regionálním zdravotnictví včetně personálního zabezpečení.

Když jsem tady mluvil o porušených slibech: Vláda také porušila slib vůči lékařům a vůči zdravotnímu personálu. Ministr Heger slíbil před rokem jak lékařům, tak zdravotním sestrám, že vláda zajistí finanční zdroje na to, aby nemuseli odcházet z nemocnic. V tomto rozpočtu ale nic takového není. Není nic takového ani v odhadech vývoje systému našich zdravotních pojišťoven. To znamená, tento rozpočet produkuje další krizi ve zdravotnictví, která nás bude čekat v příštím roce. A není možné si představovat, že vláda tuto krizi zvládne tím, že začne zavírat nemocnice. Bez jakékoliv koncepce, bez jakéhokoliv ohledu na dostupnost a kvalitu poskytované zdravotní péče. Prostě pokud nevyřešíte problém v rozpočtu, tak to znamená, že jsou ohroženy další a další nemocnice a je ohrožováno poskytování kvalitní zdravotní péče pro občany. A teď už nehovořím o penězích na bezpečnost, pro policii, pro hasiče a pro všechny tyto další skupiny.

Já jsem tady už dnes dvakrát mluvil o porušených slibech. První slib dal seniorům ministr Drábek. Důchody měly být valorizovány, a nejsou. Tento rozpočet to dokazuje. Druhý slib byl dán ze strany vlády vůči lékařům. I tento slib byl porušen. Třetí slib byl dán ze strany ministra financí sportovcům. Když jsme schvalovali novelu loterijního zákona, slíbil ministr financí, že v rámci státního rozpočtu dofinancuje sportu finanční prostředky, o které tato sdružení přišla v rámci novely loterijního zákona. Skutečně se to stalo jenom v letošním státním rozpočtu. Když se podíváme na návrh rozpočtu na příští rok, tam už tyto peníze nejsou. A já se ptám, kam se těch 800 či 900 milionů korun podělo a jak je možné, že ministr financí nedodržel slib, který dal v souvislosti se schvalováním loterijního zákona na půdě Senátu a na základě kterého také senátoři tento loterijní zákon schválili. Pokud tam ty finanční prostředky nejsou, tak je to další podvod ze strany vlády a je to už třetí velmi konkrétní nedodržení slib, který podle mého názoru tato vláda dala a nebyla schopna zajistit jeho plnění.

Jestliže vláda porušuje opakovaně svoje sliby, jestliže dělá rozpočtovou politiku, která škodí zemi, ruší pracovní místa, zhoršuje životní úroveň, pak tento rozpočet je takovým extraktem této politiky. V tomto rozpočtu se všechny tyto negativní tendence setkávají. A není možné si představit, že by pro takový návrh státního rozpočtu sociální demokracie zvedla ruku. Byl o něm budeme jednat ve stresu, byl o něm začínáme jednat až 28. listopadu, ale toto není seriózní rozpočet, který by naší zemi v čemkoliv během příštího roku mohl pomoci. Pro takový rozpočet v žádném případě hlasovat nebudeme. Děkuji. (Potlesk poslanců ČSSD.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní s přednostním právem pan kolega Lubomír Zaorálek.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Dobrý den, dámy a pánové. Já bych chtěl říci, že určitou změnu ve vystoupeních představitelů vlády přece jenom vidím. Já už jsem si všiml, že několik dní jsem neslyšel pana Kalouska opakovat, že by vyčítal občanům, že si peníze v tomto státě prožrali, jak se s odpuštěním vyjádřil. V tom vidím určitý posun. Stejně jako jsem zpozoroval a překvapilo mě, když jsem viděl premiéra mluvit několikrát o tom, že nesmíme přeceňovat růst vyjádřený růstem hrubého domácího produktu, protože jsou i jiné ukazatele. To mě samozřejmě přivedlo k podezření, jestli si pan premiér nevšiml onoho příkladu šťastného státu Bhútán, ve kterém se snaží růst měřit spokojeností a štěstím lidí. Nicméně když jsem si včera přečetl článek pana premiéra v denním tisku, tak jsem zjistil, že on říká, že úplně na růst nerezignoval, že mu jde o dlouhodobý růst, nikoliv o krátkodobý růst živěný nějakým finančním dopingem.

Ať je to jak chce, tak rozhodně ale platí to, co už tady zaznělo z úst mého předřečníka, že hospodářská politika této vlády zůstává stále protirůstová a nejlepším vyjádřením toho je právě předkládaný státní rozpočet. Tento státní rozpočet a nejrůznější takzvané reformy jsou všechno prvky, které vykazují jednoznačně protirůstový charakter. Zajímavé je, že vláda se pokusila debatu o růstu ekonomiky jakoby odklonit od projednávání státního rozpočtu tím, že vlastně připravila jakési samostatné dokumenty, které se připravovaly ve spolupráci i se Svazem průmyslu a které se jmenují třeba Návrh opatření vlády pro zlepšení podmínek rozvoje hospodářství, podporu podnikání a zaměstnanosti, a tato paralelní práce jako kdyby vyvrcholila do těch 80 opatření, o kterých mluví premiér ve zmíněném včerejším článku, která mají být metodami způsobem podpory růstu v České republice.

Já bych tady chtěl zmínit, že vidím problém právě v tom, jak se odděluje debata o státním rozpočtu od debaty o ekonomickém růstu, protože ta opatření, o kterých mluví premiér, jsou možná – s výjimkou oné Zelené úsporám, která je jediným konkrétním krokem, který jsem tam našel a který bych podpořil – jinak vyložené administrativními opatřeními. Představa vlády, že lze v situaci, ve které se nachází česká ekonomika, která prostě má podobu ekonomické recese a krize, že se z ní lze dostat takovými administrativními opatřeními, mi připadá naprosto naivní a nedostatečná. Protože představa, že je možné nastartovat růst bez toho, že by se to nějakým způsobem promítlo ve státním rozpočtu, že by se do toho promítly finance, že by se do toho promítly reálné stimuly a podmínky ekonomiky, to je podle mě něco, co nemůže fungovat.

Když bych chtěl připomenout nebo ukázat, v čem je podstata opatření, o kterých mluví premiér, že by měla být dodatečně projednána vládou a podpořit růst, tak bych chtěl jenom uvést jako příklad toho, o jaký typ opatření se jedná, jedno z nich, v němž se navrhuje "vytvořit institucionálně zastřešený systém koordinace hospodářské politiky na centrální úrovni za účelem realizaci vládou přijaté strategie mezinárodní konkurenceschopnosti". Představa, že něco podobného se vytvoří, aby to stimulovalo růst, když není vůbec jasné, co to bude, bude to nějaký debatní klub nebo jaké kompetence budou realizovat nějakou strategii, která se v této instituci vytvoří, to jsou věci, které jsou naprosto nejasné. To jsou opatření, u kterých ani není možné dohlédnout, jakým způsobem se budou realizovat a jaké konkrétní výsledky budou mít. Podobně například jeden bod z 80 opatření, který mě zaujal, se jmenuje "uzavřít dohodu mezi MZV a MPO stanovující společné řídicí mechanismy v oblasti zahraničního obchodu". Nevím, proč by se na základě toho, že máme tady teď napsané, že by se mělo dohodnout Ministerstvo zahraničí a Ministerstvo průmyslu, mělo změnit něco na jejich stále klopotné a nikam se nehybající snaze

najít nějaký způsob kooperace v oblasti podpory exportu a ekonomické diplomacie. Jediné, co dnes vidíme, je, že tento systém podpory, který by byl opravdu důležitý pro pomoc ekonomice, nefunguje, a já dokonce na horizontu nevidím, že by měl nějak zázračně začít fungovat, když prostě vidím, že tahle dvě ministerstva nejsou schopna najít společnou řeč, a dokonce si budují své pobočky samostatně.

Přitom právě oblast zahraniční politiky je něco, co by ve spojení s určitými kroky ve státním rozpočtu, opravdu mohlo být významný prvek, který by přispěl k nastartování ekonomického růstu. Myslím takové konkrétní věci, jako je kapitálové posílení EGAPu, České exportní banky, Českomoravské záruční banky. To jsou konkrétní kroky, které by skutečně mohly pomoci rozproudění a podpoře obchodu, třeba v zemích BRICS, které se dneska rozvíjejí rychleji než Evropa a kde můžeme vidět, že řada i evropských států je dneska velice aktivní. Pro mě konkrétní otázka je, kolikrát byl premiér v těchto zemích v poslední době. Stačí si to srovnat s aktivitou například německé kancléřky paní Merkelové. V Pekingu sídlí dneska 200 tisíc Němců. To jsou prostě velmi konkrétní aktivity a iniciativy, které vlády dělají proto, aby svou ekonomiku posílily a daly jí šance na růst. Nic z toho se u nás neděje. Opakuji: Jednak se to neděje v oblasti ekonomické diplomacie, kdy je vidět, že si každý jde po svém na Ministerstvu průmyslu, na Ministerstvu zahraničí, a nejsme schopni mít jednu koncepci společné podpory, za kterou by se postavil i premiér. A zároveň to není doprovázeno finančními prostředky, které tady bylo potřeba nasadit. Významnou roli podle mě v tom mohl sehrát CzechInvest, kdyby nebyl tak rozvrácený, jako v současné době je.

Podobný typ opatření, která by byla kombinována s konkrétní finanční podporou ve státním rozpočtu, to by teprve byly kroky, které by mohly vést k tomu, že by to byl významný stimul pro ekonomický růst řekněme v nejbližší době. To, co předkládá premiér oddělení v 80 opatřeních, si myslím, že v žádném případě tomu posloužit nemůže.

Já bych jen zmínil, že z těch opatření, která uvádí premiér, je například zjednodušení stavebního zákona nebo jedno kontaktní místo pro exportéry nebo podpora technického vzdělávání, snižování byrokracie v podnikání. Rozumíte, kdo chce pomoci podnikání, tak především nedělá daňové změny tak často jako tato vláda. To by byla podstatná změna, kterou by podnikatelé určitě ocenili. A představa, že takovýmito administrativními nebo legislativními kroky, jako zjednodušení stavebního zákona, podpoříme růst, to snad uznáte, že je z říše snů. Jednak já přesně nevím, co se zjednodušením stavebního zákona myslí, protože mně připadá, že už dnes je často obcházen a umožňuje stavby v chráněných krajinných oblastech, my tady v Praze víme o stavbách, které si pražští kmotři zajistí, a nevím, co by se ještě na tom mělo zjed-

nodušovat. Takže opravdu, to jsou vyloženě administrativní opatření, která k ekonomickému růstu nepovedou, i kdyby se je nakrásně podařilo v nějaké podobě realizovat. Zatímco tento rozpočet, který by měl být klíčovým nástrojem, se podobné debatě snaží jakoby vyhnout. Ten se v zásadě nijak, přestože je tady předkládán stále znovu, zásadně neproměňuje. Vlastně všechny změny, které byly zde zmíněny, zmínil to tady pan ministr Kalousek, je pouze to, že se ekonomický růst odhaduje nyní na 0,7 %, a k tomu se upravily příjmy a výdaje o 6 miliard. A jinak v těch věcech, které jsme kritizovali už v minulosti a kde jsem upozorňoval také na to, že tohle je projev antirůstové hospodářské politiky vlády, v tom se skutečně nemění nic.

Já samozřejmě chápu to, že pro vládu, která je tady schopna vytvořit většinu, je rozpočet nástrojem její aktuální politiky a že na to má jakoby větší právo než na provádění penzijních reforem nebo rozhodnutí o církevních restitucích, které jsou na desítky let. To je skutečně právo vlády, aby si sestavila rozpočet podle svých představ. Nicméně já se obávám, že tak jak je ten rozpočet sestaven, je to pokračování politiky podřezávání si větve výkonu ekonomiky, který dokonce bude činit velké problémy i se zvládáním deficitu státního rozpočtu. Protože bez ekonomického růstu se vlastně nedá ani řešit problém deficitu. Když si představím, že v příštím roce bude chtít vláda, bude-li chtít dostát svému programu, snížit, sundat v rozpočtu dalších 30 miliard, tak pokud nebude fungovat ekonomický růst, tak si vůbec neumím představit, jak by to vláda mohla udělat a jak by to mohla dokázat.

Takže já se domnívám, že nepamatování na ekonomický růst, které je charakteristické pro tento státní rozpočet, může být fatální pro ten základní cíl, který si vláda tady neustále dává, a to je to snižování deficitu státního rozpočtu. Bez ekonomického růstu se tento cíl může hroutit a podle mě se zhroutí v tom příštím roce také. To je jakoby to poslední, o co vláda opírá svou legitimitu. A já se obávám, že pokud takto ignoruje to, že ekonomický růst je třeba podpořit konkrétně i financemi, její politika bude neúspěšná. My si tímto rozpočtem zaděláváme na další zamrazení české ekonomiky. Jako by to nastartování mělo přijít až někdy příště. Nicméně bohužel to, že se v příštím roce růst nepohne, bude mít další dopad i na veřejné služby, životní úroveň obyvatelstva. Právě i v souvislosti s dopady takzvaných reforem a sociálních zákonů se obávám, že tento rozpočet je špatná zpráva pro Českou republiku, protože neřeší ty základní problémy, na které měla vláda reagovat.

Takže opakuji, hlavní problém vidím v tom, že se vláda brání debatě o podpoře ekonomického růstu a odklání tuto debatu na falešnou cestu, kde staví Potěmkinovu vesnici osmdesáti opatření, o kterých já jsem přesvědčen, že v té podobě žádnou stimulaci růstu nejsou schopny vytvořit.

Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců sociální demokracie.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji také. Než dostane slovo pan kolega Tejč, oznámím další dvě omluvy. Z dnešního jednání se omlouvá pan poslanec Pavel Ploc z osobních důvodů, dále pan poslanec David Vodrážka z pracovních důvodů. Slovo má nyní pan poslanec Jeroným Tejč. Prosím.

Poslanec Jeroným Tejč: Vážená paní předsedkyně, vážené kolegyně a kolegové, pan ministr financí Kalousek nám tady říká, že metodika, podle níž se dluh nebude započítávat postupně v jednotlivých letech, tak jak bude konkrétní platba církvím za církevní restituce probíhat, ale bude započítán v tom roce, kdy zákon bude platný a účinný, je jakási podle pana ministra Kalouska podivná. Já bych řekl, že metodika ani to opatření není podivné. Ono je spravedlivé. Protože těch 59 miliard, které budou vypláceny církvím, to jsou miliardy, o které pan ministr Kalousek, jeho vláda a většina, která o tom rozhodla v této sněmovně, zadluží Českou republiku. Ona to není žádná účetní operace, jak se nám tady snažil pan ministr Kalousek namluvit, těch 59 miliard. Tam se někde účetně neodečte 59 miliard, ony se budou muset zaplatit. Budou je muset zaplatit daňoví poplatníci. Já myslím, že je to skutečně nevídané, ale především od pana ministra Kalouska zbabělé. Protože rozhodnutí o tom, že se bude platit 59 miliard, jste udělali, dámy a pánové, vy, tady na pravici, ale převádíte ho na příští vládu a příští daňové poplatníky. A pan ministr Kalousek, řečeno slovy Járy Cimrmana, se k tomu ještě drze přiznává. Děkuji. (Potlesk poslanců sociální demokracie.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: A nyní se dostáváme k přihláškám, které jsou uvedeny na světelných displejích. Prosím tedy nejprve pana poslance Davida Šeicha, po něm je přihlášen pan poslanec Jiří Dolejš. Prosím.

Poslanec David Šeich: Vážená paní předsedající, vážený pane premiére, vážené dámy, vážení pánové, dělal jsem si poznámky ze studia státního rozpočtu a skončil jsem na 128 více či méně závažných kritických poznámkách a připomínkách ke státnímu rozpočtu. S těmi bych vás v této chvíli chtěl seznámit. Poté jsem studoval rozpočet ještě jednou a podíval jsem se na něj optikou situace hospodářství České republiky, optikou situace zemí eurozóny a zemí Evropské unie a musím říct, že jsem významnou část těchto svých poznámek musel škrtnout. Takže mám dobrou zprávu pro opozici, některé kritické poznámky zůstaly, ale také dobrou zprávu pro všechny ostatní – počet 128 poznámek a připomínek se ve veliké míře redukoval.

Největší hodnotou navrhovaného rozpočtu je bezesporu jeho

odpovědnost, dodržování schodku rozpočtu pod 3 % HDP, resp. 2,9 % HDP, dodržování fiskální konsolidace a závazků konvergenčního programu. Čili konzervativci, kteří se do eurozóny nikterak nehrnuli na rozdíl od jiných, kteří se tam hrnuli a dnes se k tomu zas tak příliš nehlásí, svůj konvergenční program dodržují a dodržují ho kvůli sobě, kvůli našim dětem a kvůli naší budoucnosti. To si myslím, že je důležité říct.

Navrhovaný rozpočet je nepochybně důsledkem kompromisu. Přichází pozdě, ale s největší pravděpodobností se mu rozpočtovému provizoriu zabránit podaří. Pan předseda Sobotka řekl, že nikdo si tady nepřeje rozpočtový hazard, rozpočtové provizorium, ale přesto jedním dechem na závěr svého projevu řekl, že rozpočtový hazard a rozpočtové provizorium chce, že pro něj udělá maximum, že rozpočet nepodpoří a udělá vše pro to, aby rozpočet neprošel, čili aby Česká republika provizorium měla. To je podle mého velký rozpor.

Mezi významná pozitiva návrhu rozpočtu patří, že rozpočet počítá s mnohem reálnějším vývojem české ekonomiky než rozpočty v minulosti. Předpokládá růst ve výši 0,7 % HDP. To je odhad, který poměrně koresponduje s významnými institucemi, jako je Česká národní banka nebo OECD. Proto je pro mě pravděpodobné, že rozpočtová prognóza se také nějakým způsobem stíhne s rozpočtovou realitou a nebudeme vystaveni situaci z roku 2009, kdy to byla skutečně velmi studená sprcha.

Rozpočet počítá i s poklesem spotřeby o 0,5 %, spotřeby domácností, to je taky podle mě velmi reálný odhad, a průměrnou mírou inflace 2,1 %, se stejným růstem mezd a platů v tomto roce jako v roce příštím. To vše jsou předpoklady, které by mohly zajistit realističnost naplnění předpokladu státního rozpočtu. Tak pro nás je také stabilní. Já tam čtu něco jiného, než o čem mluvil pan předseda Sobotka, bývalý ministr financí. Protože rozpočet počítá s růstem nezaměstnanosti 0,4 %, a země, kterou uváděl pan předseda Sobotka jako příklad, tedy Slovensko, za rok 2012 měla nezaměstnanost 13,9 % a Česká republika pouze 6,9, to je polovina. Já v tom příklad nevidím. Jestli Česká republika má poloviční zaměstnanost jako její soused, který procházel stejným ekonomickým vývojem, je to věc pozitivní a nezaměstnanost se nevyvíjí dramaticky. Na rozdíl od okolních zemí.

Návrh počítá také se zvýšením příjmů pro obce – o 12 miliard. Já si myslím, že to je historicky absolutně největší zvýšení příjmů obcí po revoluci v roce 1989.

Velmi správné je navrhované snížení výdajů rozpočtu přibližně o 9 miliard. Je konečně patrné, že stát se snaží také šetřit na sobě, a to navzdory zvyšujícím se mandatorním výdajům. Byť jsou tyto úspory v absolutní částce skutečně velké, 9 miliard je hodně, tak v celkové výši objemu rozpočtu, který počítá s výdaji 1 bilion 180 miliard, je to 0,6 % výdajů.

Proto si myslím, že prostor pro šetření stále ještě je. To mluvím o šetření ve výdajích na provoz státu samotného a jeho administrativu, ne ve výdajích státu na investice. Umím si zcela bez problémů představit další úspory ve výši 10 nebo 16 miliard korun na státní administrativě a chodu státu, ale to ne s dopadem již na rozpočet 2013. Zákony, které mění povinnosti státu, umožňují prodávat různá absurdní rekreační zařízení, převádět výzkumné organizace ministerstev tam, kam patří, to znamená pod akademickou sféru, je potřeba předkládat takové návrhy okamžitě, aby právě už na rok 2014 mohly tyto dopady být viditelné. To jsou peníze, které potom můžeme jednoduše vrhnout na ekonomický růst.

Osobně nejsem moc šťastný, že rozpočet je také postaven i na příjmech z trestání úspěšných. Zavedení takzvané solidární přírážky u lidí s vyššími příjmy a odstranění stropu pro zdravotní pojištění, bude pro tuto příjmovou skupinu, kterou absurdně nazýváme milionáři, ale ve skutečnosti jde vlastně o střední management, znamenat až desítky tisíc korun na daních větších výdajů. Tito lidé se podílejí na řízení mnoha zaměstnanců, napomáhají tomu, aby tito lidé, kteří jsou jimi řízeni, neskončili na dlažbě, aby si zachovali svou práci a neskončili v síti takzvané aktivní politiky zaměstnanosti. Sociální demokracie často mluví o tom, že ta kapitola aktivní politika zaměstnanosti má být posílena, ale z mého pohledu je to jenom eufemismus, jenom hezké slovo, aktivní politika zaměstnanosti pro to, jak se starat o lidi na dlažbě. Já bych se staral o to, aby práci měli. A skutečně, jak řekl pan místopředseda Zaorálek, administrativní opatření státu jim to nezajistí. Zajistí to jenom podniky a prosperující ekonomika. Čili pokud ty podniky nebudeme dusit, nebudeme jim dávat stále větší a větší podvazky, tak si myslím, že ony jsou schopny tu práci lidem nabídnout. Stát to nikdy nebude. Byl však zvolen tento solidární přístup, kdy na úsporách státu participují takové citlivé skupiny, jako jsou důchodci, čili chápu, že i skupiny s vyššími příjmy na těchto opatřeních participují.

Výsledkem kompromisu, na kterém ODS velmi lpěla, bylo zachování živnostenských paušálů. Ty jsou v návrhu rozpočtu zachovány, přestože byla snaha o jejich zrušení. A to já musím velmi ocenit, protože živnostníci, malí a střední podnikatelé jsou krví země a ti jedni mohou dát lidem reálně práci. Za Unii malých a středních podniků, které předsedám, chci v tuto chvíli upozornit na svůj střet zájmů v těchto větech. Musím samozřejmě tlumočit stesky některých členů na zvyšující se sazby DPH a malé přibližování těchto sazeb, ale na druhou stranu jako poslanec odpovědné strany musím říct, že chápu ekonomickou situaci, v jaké Česká republika v této chvíli je.

Rozpočet má samozřejmě i svá rizika. Jsou to rizika vnější, která nebudeme schopni žádným způsobem ovlivnit, rizika krizí v eurozóně, zásahy

Evropské centrální banky, zásahy evropského měnového mechanismu nebo záchrany některých národních bank, jak vidíme v tuto chvíli ve Španělsku a možná v jiných zemích, které přijdou.

Samozřejmě Česká republika má jedinou výhodu, jedinou výhodu v této chvíli a jediný štít, který může používat jako svoji obranu, a to je důvěryhodná rozpočtová politika, s tím ten rozpočet bezprostředně souvisí, a je to také velmi dobrý stav, konsolidovaný stav českých bank. A myslím, že bychom se neměli nechat vlákat do toho, abychom se bezmyšlenkovitě připojili do různých projektů evropských bankovních federací, kdy by bylo možno z českých bank, zdravých českých bank, vysát kapitál do jejich zahraničních mateřských společností. Já si nejsem jist, že sociální demokracie by nás v tomto, tak jak se v minulosti eurohujersky projevowała, byla schopna hájit stejně jako tato vláda.

Jsou tu domácí rizika. Domácí rizika jsou především penzijní reforma, kdy stále nevíme, kolik lidí se do nového pilíře důchodového pojištění připojí. A opakuji, že za největší chybu já osobně považuji ne jako kolegové z levice samotné zavedení nového pilíře důchodového systému, ale především jeho dobrovolnost. Protože dobrovolnost penzijní reformy znamená v kombinaci se zcela nezodpovědným strašením levice právě to, že v této chvíli je v nejistotě bankovní sektor, jsou v nejistotě lidé a je v nejistotě státní rozpočet, kolik lidí se do důchodového pilíře přihlásí a jaké výdaje pro státní rozpočet to bude znamenat.

Významným domácím rizikem je také čerpání eurofondů a schopnost obhajovat výdaje, které z eurofondů použijeme, ale to je stará bolest České republiky, a to za všech vlád, to musíme spravedlivě říci.

Ve zkratce na závěr lze říci, že jde o rozpočet odpovědný, stabilizující veřejné finance, rozpočet, který určitě nepotlačuje hospodářský růst. Ten potlačuje především obava domácností a podniků z dalšího vývoje v České republice a v eurozóně. Proto zkusme české občany v těch projevech, které budeme v tuto chvíli říkat, co nejméně strašit, pokusme se jim dodat důvěry, že Česká republika má schopnost nastartovat růst, ne že v tomto rozpočtu nejsou žádná opatření, která ekonomiku rozhybou, já si myslím, že tam jsou, umím si jich představit samozřejmě daleko více. A věřím, že pokud dokážeme během příštího roku zavést zákony a schválit zákony a přijmout opatření, která umožní redukovat výdaje státu, že budeme mít v roce 2014 daleko více možností i v těžké ekonomické situaci používat prorůstová opatření a tyto výdaje, které uspoříme, na výdajích státu, vrhnout právě do prorůstových opatření.

Osobně se budu v revizi koaliční smlouvy přimlouvat za několik věcí, což je možnost podnikatelů platit DPH až po zaplacení faktury jejich odběrateli, je to zkrácení doby splatnosti faktur státu vůči svým dodavatelům, je to možnost snížení daně z paliv, která, domnívám se,

povede k většímu odběru paliv na území České republiky a v konečném důsledku neoslábí státní rozpočet, ale posílí českou ekonomiku.

Sociální demokracie a komunisté budou nepochybně kritizovat rozpočet, že dává málo peněz na školství, zemědělství, vědu, výzkum, důchodce a jistě celou řadu dalších oblastí. To myslím, že je standardní kolorit. Budou ale jistě málo mluvit o tom, kde na tyto výdaje vzít. To bych řekl, že patří také ke standardnímu folkloru.

Komunistická strana dosud neměla možnost se na hospodaření státu podílet, možná nám své schopnosti předvede v krajích, to je nepochybné. Sociální demokracie takovou možnost měla a současný návrh rozpočtu samozřejmě také do značné míry odráží národohospodářskou politiku vlád sociální demokracie. Především porušení obecné zásady – to vyčítám sociální demokracii – porušení obecné zásady dobrého hospodáře, že když jsou přebytky, tak se ukládá na horší časy. V zemědělství jsou to kroupy, sucha, zima, ale v ekonomice se to prostě jmenuje krize a recese. A to teď přišlo. A jenom zcela nezodpovědný hospodář věří, že takové období nikdy nepřijde, a všechny peníze utrácí v té době, co je má. Všechny peníze spotřebovává a na horší časy nic neukládá.

Na úplný závěr pár příkladů, na co by v současném návrhu rozpočtu mohlo být více peněz při příjmech, které sociální demokracie v letech svého vládnutí, v letech 2005–6, kdy růsty byly 7, 6, 8 % a kdy politiku, ekonomickou strategii sociální demokracie tvořil pan ministr financí a pan předseda Bohuslav Sobotka a tvořil ji Jiří Paroubek se svou vládou. Takže kdyby ty příjmy, které byly v letech 2005, 2006, měla tato vláda, tak by např. mohla v tuto chvíli s naprostým klidem investovat o 33 miliard více do dopravní infrastruktury – to je trojnásobek současných výdajů, to znamená přesně o 272 % nárůst výdajů do fondu dopravní infrastruktury, to znamená místo 57 miliard 90. Mohla by valorizovat důchody o 15 % rychleji. Mohla by čtyřnásobně zvýšit kapitolu podpora podnikání, to znamená z dnešních 13,6 mld. čtyřikrát. Čtyřikrát zvýšit kapitolu podpory podnikání. Dvaapůlnásobně by mohla zvýšit prostředky na vědu a výzkum. Mohla by se obsluha státního dluhu snížit o 83 %.

A všechna ta opatření, co jsem jmenoval, by mohla zavést kumulativně. To znamená, příjmy z let, kdy vládla sociální demokracie, by stačily k tomu, aby všechny tyto věci, které jsem jmenoval, mohla současná česká vláda zavést, a to dohromady všechna naráz a pořád by na ně bylo. Bohužel není, protože přebytky z let sociální demokracie se prostě utratily. Byl tady velký flám... (Projevy nesouhlasu poslanců ČSSD.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Prosím o klid!

Poslanec David Šeich: Byl tady velký flám, nakoupilo se šampaňské,

doutníky, pastelky a peníze v této chvíli nejsou. Čili vláda má jedinou možnost: šetřit. A doufám, že lidé to pochopí. Budou se na nás minimálně zlobit, ale tato vláda skutečně jinou možnost nemá.

Děkuji za vaši pozornost. (Potlesk několika poslanců zprava.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Faktická poznámka – pan poslanec Jeroným Tejč. Prosím.

Poslanec Jeroným Tejč: Vážená paní předsedkyně, dámy a pánové, já skutečně pokládám téměř za drzost od pana poslance Šeicha, který je ze strany, která má na svědomí kuponovou privatizaci, bankovní socialismus a z toho plynoucí stamiliardové ztráty, které musely být sanovány ze státního rozpočtu, a ze strany, která tady prosadila církevní restituce, které budou znamenat zadlužení 59 milionů a které budou splácet příští vlády, nikoliv tato, strany, která prosadila nespravedlivou důchodovou reformu, která bude znamenat, že 80 % lidí se bude skládat zvýšenou DPH na důchodech 20 % nejbohatších, opravdu tohle slyšet je něco, co je nevídané! Já bych vás požádal, abyste měl aspoň trošku sebereflexe, byl schopen aspoň trošku sebekritiky, a pokud už zde vystupujete, abyste vystupoval korektně a neříkal něco, co není pravda. Děkuji. (Potlesk poslanců ČSSD.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Pan kolega Zaorálek. Prosím.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano, vypadá to pěkně, jak to tady zaznělo. Tady někdo chce poctivě škrtnat a někdo chce peníze rozházet. Já si myslím, že problém je v tom, jakým způsobem se ty peníze škrtnají a komu se berou. Rozumíte, já jsem teď viděl před dvěma dny ve veřejných zdrojích informaci o tom, jak současný ministr Kalousek, který předkládá tento rozpočet, úspěšně pokrýval smlouvu na prodej letounů CASA takovým způsobem, že díky tomu, že ve smlouvě se pevně zafixoval kurz koruny vůči euru, tak společnost Omnipol sklídila 200–250 milionů navíc. Kdo tady hájil zájmy státu? Pan ministr určitě znal podobu té smlouvy. Dneska má problém se k tomu vyjádřit.

Mně připadá, že když někdo takový předkládá rozpočet, ve kterém mluví o škrtech a úsporách, tak už to celé na veřejnost musí působit naprosto nevěrohodně. Pokud vy se tváříte, že vy jste zalepili všechny díry v rozpočtu, tak to by se vám také mohl někdo vysmát. Všichni vědí, že v této zemi se kauzy, které jsou spojeny s Ministerstvem obrany, s kauzou ProMoPro a s celou řadou dalších, které jsme se tady snažili otevřít, prostě neřeší. Takže předkládat úsporný rozpočet v podmínkách, kdy vy jste nebyli schopni udělat nic s korupcí na veřejných penězích, mně připadá chucpe! (Potlesk poslanců ČSSD.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní prosím pana poslance Jiřího Dolejše, po něm je přihlášen pan kolega Václav Votava. Ještě pardon, přednostní právo zde bylo. Omlouvám se vám. S přednostním právem pan poslanec Bohuslav Sobotka.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji, vážená paní předsedkyně. Vážené kolegyně, kolegové, vážená vládo, víte, vláda není žádná chudinka, aby si nechala vnutit státní rozpočet, který nechce. Vláda prostě má nástroje na to, aby reagovala na vývoj ekonomiky. Od čeho jiného bychom také vládu tady měli mít, než aby se postarala o slušné fungování společnosti, o rozumný růst, o udržitelný růst a o zaměstnanost a o růst životní úrovně? Já nevím – máme tady snad vládu proto, aby nám zajistila permanentní recesi? Nebo tady máme vládu od toho, aby udržovala nezaměstnanost permanentně nad 8 % a nedovolila její pokles? Kam jsme se to dostali v této debatě, kterou vedeme nad těmito návrhy rozpočtu?

Vláda není žádná chudinka, vláda mohla reagovat a nereagovala! Tato vláda, tato koalice ODS a TOP 09 si stanovila rozpočtové priority pro příští rok. A ty rozpočtové priority jsou dvě. První se jmenuje církevní restituce, to je rozpočtová priorita, na které málem vláda padla, a druhá priorita se jmenuje zisky soukromých penzijních fondů. Také to přece pro koalici byla priorita, na které málem koalice padla! Vždyť proč teď projednáváme rozpočet až 28. listopadu? Prostě proto, že jste se nedokázali na těchto dvou prioritách dohodnout a bez toho jste nechtěli dál pokračovat. Takže je jasné, že máte pro příští rok dvě rozpočtové priority: zafinancovat církevní restituce a zajistit penzijním fondům miliardové zisky v příštích letech privatizací druhého důchodového pilíře. Vy jste se pro to svobodně rozhodli a svobodně orientujete rozpočtové výdaje k těmto cílům. Nezajímá vás zaměstnanost, nezajímá vás podpora hospodářského růstu, kašlete na bezpečnost, je vám úplně jedno, jak bude vypadat personální situace ve zdravotnictví. Vy prostě budete platit církevní restituce a budete financovat privatizaci důchodového systému. Ale proto se tato vláda rozhodla! Je to koaliční rozhodnutí. To jí nevnutila Evropská unie! To není nevyhnutelnost hospodářské politiky nebo naší rozpočtové situace.

A chtěl bych také požádat představitele koaličních stran, aby už nevyčítali minulým vládám, že měly hospodářský růst. Vy ho nemáte. Je to vaše neschopnost! (Potlesk poslanců ČSSD.) Šest let tady vládnou pravice a je to jenom stagnace, recese, stagnace, recese. Nikde za těch šest let žádné nadechnutí, žádná perspektiva hospodářského růstu! Vy jste dojeli na té vlně, která přišla z doby vlády sociální demokracie, pak přišla finanční krize a od té doby už je to jenom stagnace nebo recese. Nic jiného. Vy jste dokonce měli dost peněz na utrácení, protože když skončily vlády sociální demokracie, tak v rezervních fondech ministerstev bylo 80

miliard korun. Osmdesát miliard korun v rezervních fondech ministerstev české vlády! Kolik bude v rezervních fondech, až tato vláda skončí? Kolik? (Zleva: Nula!) Bude tam jedna, dvě nebo tři miliardy korun? Možná čtyři. A možná ani to ne, možná tam budou jenom dluhy! Kolik bude v rezervních fondech v roce 2014, až tato vláda skončí? Bude tam 80 miliard? Nebude!

A jaký je stav na důchodovém účtu? Když končila vláda sociální demokracie, byl důchodový účet v přebytku. Teď je schodek 40 miliard korun! Bude důchodový účet v přebytku, až vaše vláda skončí, až skončí vláda pravice? (Potlesk poslanců ČSSD.) No nebude, protože z tohoto návrhu je zřejmé, že tam bude sekera a že ta sekera se bude pohybovat kolem 30 miliard korun ročně! V takové situaci vy předáte stát příští vládě a je jedno, jaká ta vláda bude! Jestli bude pravicová, nebo levicová, je to jedno, protože přijde k vybrakované zemi, k vybrakovaným rezortům, k rozvrácené státní správě, nikde žádné rezervy, všude jenom samé deficity! Vaše vláda to měla jednoduché. Zdravotní pojišťovny byly na konci vlády sociální demokracie v přebytku, důchodový účet byl na konci vlády sociální demokracie v přebytku, daňový systém generoval dostatečné finanční zdroje a státní deficit se snižoval. V roce 2007 nebyl ani jedno procento deficit veřejných financí v ČR. To byla situace, ve které vy jste přebírali zemi! V jaké jsme situaci dnes? Propad, rozklad, chaos. To je výsledek šesti let pravicové vlády!

Takže prosím, kolegové z koalice, bavme se o budoucnosti, protože debata o minulosti pro vás nikdy nemůže dopadnout dobře. (Potlesk poslanců ČSSD.) Lidé dokážou srovnávat, dokážou si uvědomit, jak se v této zemi žilo v době vlády sociální demokracie a jaká katastrofa, chaos je to dneska. Vždyť se podívejte na to, kolik lidí je spokojeno s politikou. Je to 20 %? Ne! Je to 8 %. Osm procent lidí je spokojeno s politickou situací v naší zemi a to souvisí s tím, jak vy tady vládnete a jakou tady vy děláte politiku.

Já rozhodně nesouhlasím s tím, co tady předvedl pan poslanec Šeich, když říká, že aktivní politika zaměstnanosti nemá žádný smysl. Pane poslanče, jedte prosím na Šluknovsko a vysvětlete tam občanům, že aktivní politika zaměstnanosti vlády je nesmysl. Navštivte dílny pro zdravotně postižené a řekněte jim, že to je nesmysl, že vláda dělá nějakou aktivní politiku zaměstnanosti, aby zdravotně hendikepovaní měli práci. Řekněte to dlouhodobě nezaměstnaným, pro které nemáte peníze na veřejně prospěšné práce a nutíte je do veřejné služby, že to je vlastně nesmysl.

Včera Ústavní soud jasně řekl, že aktivní politika zaměstnanosti má smysl. Včera Ústavní soud jasně řekl, že ji nemůžete nahradit nucenými pracemi, že ji nemůžete nahradit veřejnou službou, že právě pro aktivizaci dlouhodobě nezaměstnaných je tady aktivní politika zaměstnanosti, která nemůže spočívat v tom, že je oblečete do mundúru a chováte se k

dlouhodobě nezaměstnaným, anebo dokonce ke krátkodobě nezaměstnaným jako k trestancům, kteří se provinili tím, že přišli o práci, ačkoliv si předtím platili nemocenské a zdravotní pojištění a platili daně, když byli zaměstnaní. Prostě aktivní politika zaměstnanosti má smysl. Veřejná služba to byla mrtvá cesta, slepá ulička, tou už Česká republika jít nemůže. A to, že vy neustále každý rok snižujete peníze na aktivní politiku zaměstnanosti, tak současně přiléváte olej do ohně sociálních a rasových konfliktů v celé řadě míst České republiky! Tohle je důsledek škrtnů i v tom rozpočtu, který teď tady projednáváme.

A já se ptám, proč vláda rezignovala na využívání evropských peněz. Proč se krátí na příjmech i výdajích položky, které byly původně naplánovány na utracení peněz z evropských fondů? Znamená to, že tato vláda už jasně řekla "Milí občané, ty peníze propadnou. Milí občané, nevytvoříme stovky a tisíce pracovních míst, protože my ty prostředky z Unie nedokážeme vyčerpat.". To je sdělení, které vláda posílá tímto rozpočtem.

A úplně poslední věc, která souvisí s politikou vlády. Vláda schválila ústavní zákon, který má zastavit zadlužování. Poslala ho sem do Poslanecké sněmovny. Úžasná věc! Po šesti letech vlády pravice se pravicová vláda rozhodla, že skončí se zadlužováním, které tady do té doby provozovala. Jenom za poslední dva roky jste nasekali 250 miliard korun nového veřejného dluhu. Za dva roky 250 miliard veřejného dluhu! A teď sem posíláte zákon, který má příštím vládám zabránit, aby měly schodkové rozpočty. A já se tedy ptám: Jaká bude hranice veřejného dluhu na konci příštího roku? Kolik procent HDP to bude? Bude to 43, 44 nebo to bude 45 % hrubého domácího produktu? A neměl by se náhodou už začít aktivizovat ten váš zákon o zastavení zadlužování? Ta ústavní novela? Proč ji předkládáte až na konci volebního období? Nepředkládáte ji náhodou proto, že jste se celou dobu zadlužovali a tahle věc by vám v tom bránila? Nepředkládáte ji proto, abyste házeli klacky pod nohy vládě, která přijde po vás a bude muset tohle všechno tady napravit v naší zemi, co vy jste svojí politikou způsobili?

Ptám se ministra financí, který tady není, a ptám se i předsedy vlády, který tady není, asi ho nezajímá rozprava o rozpočtu – tak se jich ptám, jaký bude veřejný dluh na konci příštího roku. Co navrhujete v zákoně, v novele Ústavy, která se týká zadlužování? Neměli byste se náhodou chovat podle vlastního návrhu, který jste předložili? Neměli byste například snížit platy vládě za to, že takovýmto způsobem zadlužila naši zemi? Co to bude znamenat pro příští vládu, ty dluhy, které tato vláda příští rok vyrobí? Ony nepomohou zaměstnanosti. Dluhy, které vyrobíte příští rok, nepodpoří hospodářský růst, ale budou se mít dobře důchodové fondy a provedete církevní restituce. To je prioritou tohoto rozpočtu.

Myslím, že tento rozpočet by neměl být nazýván státním rozpočtem. Je to prostě rozpočet o přerozdělení finančních prostředků ve prospěch privátních důchodových fondů, ve prospěch finančního kapitálu a ve prospěch církví. To je podstata této podoby státního rozpočtu. (Potlesk z lavic ČSSD.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Teď jsou zde dvě faktické poznámky. Nejprve pan poslanec David Šeich, poté pan poslanec František Laudát. Faktická poznámka.

Poslanec David Šeich: Po diskusích s mnoha tisíci podnikateli a živnostníky musím panu předsedovi Sobotkovi prostřednictvím paní předsedající říci věc, kterou nikdy nepochopí – že žádná vláda není schopná zajistit hospodářskou recesi, hospodářskou krizi nebo hospodářský růst. A žádná vláda není schopna zajistit lidem práci. To jsou jenom podniky a živnostníci a ta vláda jim v tom může nekomplikovat podmínky. Důkazem toho, jasným důkazem – proto je aktivní politika zaměstnanosti až tím posledním nástrojem samozřejmě –, ale jasným důkazem toho je, že i za vlád sociální demokracie a za opatření, která realizovaly, mohl být hospodářský růst.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ještě faktická byla pan poslanec Laudát, to tady mám napsané. Teď ale vidím pana poslance Urbana.

Poslanec Milan Urban: Vážené kolegyně, vážení kolegové, kdyby to tak bylo, jak říkal můj předřečník, tak bychom skutečně nemuseli asi mít žádné vlády. Nebylo by potřeba, aby tady byly nějaké koalice, aby tady byly volby, protože by to běželo nějakým samovolným způsobem. Ono to tak není. Je na to jeden velký důkaz.

Podívejte se v současné situaci okolo České republiky. Podívejte se do Maďarska, podívejte se do Polska, podívejte se, kam chcete. Oni na tom jsou mnohem lépe než Česká republika, přestože na tom byly mnohem hůř. A myslím si, že to je absolutní důkaz toho, že vlády v těchto zemích, přestože je nemusíme považovat za úplně optimální, za nejlepší na světě, tak přesto to dělají lépe než ta česká vláda. Podívejte se a zeptejte se těch průmyslníků, o kterých mluvíte, jak je na tom ten, který táhne českou ekonomiku, tedy český průmysl, který tvoří 32 % hrubého domácího produktu. Je na tom velmi špatně. A je to také díky velmi nekorektním a špatným krokům této vlády, díky špatným rozhodnutím této vlády. Každá rozumná vláda bude mít hospodářskou politiku. Vaše vláda nemá žádnou hospodářskou politiku! Podle toho vypadají rozpočty, podle toho vypadá

realita. Každá jiná vláda, která přijde, už snad nemůže být horší. (Potlesk poslanců ČSSD.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Teď vidím pana poslance Laudátu, pak pan poslanec Bureš. Prosím, pan poslanec Laudát.

Poslanec František Laudát: Pane předsedající, dámy a pánové, jen několik poznámek.

Za prvé to, co tady říkal pan předseda Sobotka. Myslím si, že to byli zejména sociální demokraté, kdo se chytal za břicho smíchy, když kdysi Václav Klaus v polovině 90. let navrhoval, aby se kodifikovala jakási dlouhá brzda, nebo řekněmež ne zadlužování, ne deficity, do Ústavy. Myslím, že vy jste se smáli. To jenom tak. Škoda, že už to tenkrát nebylo, protože bychom si možná leccos ušetřili zejména z období vlád sociální demokracie. To za prvé.

Za druhé. Proboha, ať už někdo existuje v sociální demokracii, kdo bude vůbec vědět, co se děje v evropských zemích, v evropské ekonomice, jak fungují hospodářské cykly! Jenom bych připomněl, když tak kolega Rykala vám to řekne, jestliže se podíváte na statistiky, protože jsme to viděli při jednání rozpočtového výboru v Dánsku, když se podíváte na statistiky, tak ten cyklus, ta krize funguje nezávisle. Respektive vládní opatření, fiskální balíčky a já nevím co všechno prorůstové to ovlivňují v současné době tak minimálně, kopíruje česká ekonomika země Evropské unie bohaté, chudé. Je tam prostě rozptýl jedno procento zhruba, ať tam vládnou socialisté, dělají výrazně socialistickou politiku, nebo tam vládnou pravicové vlády. Pro boha živého, tak ať se už váš pan předseda někdy vypraví někam nebo si sežene data!

Chápu populismus, protože v Dánsku se také hádají o nějaké zlomky procenta, že zvednou daně, protože jim zkrachovaly jejich nápady na tučnou daň. A samozřejmě že opozice do toho buší jako do zásadního tématu. Ale já bych strašně i pro klid a budoucnost této země přivítal, kdyby aspoň někdo byl v sociální demokracii, kdo bude ten rozpočet kritizovat. Kdybych byl v opozici, tak ho roztrhám možná taky, ale z úplně jiných pozic, protože bych říkal, co tam je navíc a co tam chybí. Ale ne takové univerzální politické plkání, jaké tady zatím předvádíte.

Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Pan poslanec Bureš je teď přihlášený. Pak pan poslanec Sobotka fakticky. Budu to měřit. Prosím.

Poslanec Jan Bureš: Děkuji. Pane místopředsedo, ani nemusíte, budu velmi stručný.

Dámy a pánové, z projevu pana předsedy Sobotky jsem si odnesl jedno zajímavé a můžu říct ne nepříjemné zjištění. Pan předseda Sobotka počítá s tím, že tato vláda vydrží do konce volebního období této Sněmovny.

Děkuji. (Pobavení v lavicích.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Výborně. Pan poslanec Sobotka nyní, prosím.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Jsem rád, že jsem dodal aspoň trochu sebedůvěry vládním řadám, protože ta debata je smutná, návrh rozpočtu je tristní. Tak alespoň trochu je naděje pro vládní koalici, že možná volby budou až v roce 2014.

Ale chci říct především – je jasné, že naše ekonomika kopíruje to, co se děje v Evropě. Ale jak je tedy možné, že v letošním roce naše země je v recesi a všechny okolní státy rostou? Já také vnímám to, že v Evropě je zpomalení. Ale my jsme si to zpomalení sami urychlili vlastními chybami v rozpočtové a daňové politice. V tom je ten problém. Kdyby česká ekonomika jenom kopírovala to, co se děje v Německu nebo na Slovensku, tak jsme letos měli slušný dvouprocentní ekonomický růst a asi by vláda nepodléhala takové kritice, jaké tady teď musí čelit v souvislosti s rozpočtem. To je první věc.

A druhá věc, pokud jde o tu brzdu k zadlužování. Já se jenom ptám, když je to takový cíl pravice do Ústavy dát pojistku proti zadlužování, tak proč s tím přicházíte na konci volebního období v situaci, kdy tušíte, že už tady asi pravicová vláda pokračovat nebude, možná čtyři, osm let. Vy vlastně chcete jenom zkomplikovat situaci příští vládě, která bude muset napravovat vaše chyby. Pokud to je váš principiální návrh, měli jste ho schválit na začátku funkčního období a ne až teď.

A pan poslanec Laudát je z Prahy. Praha má dluh 25 mld. korun, to je víc než polovina všech dluhů, které mají dohromady všechny kraje v České republice. Praha je nejvíc zadlužený kraj v naší zemi. Nejvíc zadlužený – 25 mld. korun! Celou dobu tam vládne pravice. Proč jste to zadlužování, pane poslanče, aspoň v té pravicové Praze nezabránili a neomezili? Já se ptám proč!

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano. Prosím, pan poslanec se zase hlásí s faktickou. Takže znova dvě minuty.

Poslanec František Laudát: Vládla také v době, kdy vznikaly tyto dluhy, koalice, velká koalice ODS a sociální demokracie. (Ohlas v sále.) To za prvé. Za druhé, sociální demokracie – váš bývalý předseda byl šéfem financí v Praze.(Ohlas.)

A za další. Pravice vám nechce komplikovat život, ten život vám, tentokrát musím říct zaplat' pánbůh, bude komplikovat Evropská unie, která právě chce, aby jednotlivé státy do svých ústav anebo zákonů daly dluhové brzdy a fiskální zodpovědnost.

Jenom ještě k tomu předchozímu povídání. Prosím, aby pan Sobotka tady nedeklaroval cíle této vlády, protože priorita a pak dlouho nic je fiskální stabilizace, snížení rizika dluhové pasti České republiky. Říkám to znova – fiskální stabilizace, cílová brzda tak, abychom se nedostali do situace Řecka, aby ta děcka, která sedí tamhle na balkóně, nemusela platit vaše dluhy a naše dluhy. To je cíl priorita, to ostatní je potom o patro níž anebo někdy i o dvě o tři patra níž. Tak to tady nevykládejte.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Teď tady mám Petra Hulinského, přihlášeného do rozpravy s faktickou poznámkou. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Petr Hulinský: Když tady zazněla slova na bývalého náměstka primátora pana Paroubka, chtěl bych říct, že těch dluhů, které si vzalo hlavní město Praha na investice za jeho působení, když byla sociální demokracie v koalici s ODS, ve které byl i pan kolega Laudát v té době v zastupitelstvu, to znamená naprosto rukou společnou, protože v té době byl člen ODS a zastupitel hlavního města Prahy za ODS, tak jich nebylo tolik, jako jich je v poslední době.

Vážené kolegyně a vážení kolegové, např. v letošním roce si hlavní město Praha půjčilo buď samo, nebo prostřednictvím společností 10 mld. korun. 10 mld. korun, které se objeví v dluhové službě na příští rok. Příští rok si půjčí minimálně dalších 5 mld. korun. To znamená, když se budeme bavit o rozpočtu roku 2013, tak se budeme už bavit ne o částce 25 mld., ale o částce 40 mld. korun. To jenom abychom věděli, jakým způsobem nyní pravicová Praha hospodaří.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Pan poslanec Urban se hlásí o slovo, tedy fakticky na dvě minuty. Prosím, tak to pustím.

Poslanec Milan Urban: Stačí dvě minuty. Kolegyně, kolegové, ještě v klidu. Vy mluvíte o tom, že ten rozpočet nebrání růstu, že ho dokonce podporuje a že tady existuje nějaká koncepce. Já myslím, že my nemůžeme v České republice chtít nic jiného než vzdělanostní ekonomiku, která bude podporovat zpracovatelský průmysl a služby s vysokou přidanou hodnotou. K tomu, aby to tak bylo, tak nejenom že musíme mít nějaký plán konkurenceschopnosti, ale musíme také každý den tuto snahu, tuto vizi odpracovat. V tom rozpočtu není nic o tom, že bychom podporovali technické

školství výrazným způsobem, bez kterého se do budoucna neobejdeme. Není tam nic mimořádného o vývoji, výzkumu, o inovacích, které mohou garantovat nějakou solidní budoucnost. Není tam nic mimořádného o podpoře exportu mimo Evropskou unii. Sami říkáte, že jsme na ní příliš závislí. To neznamená nevyváženost tam tolik, kolik vyvážíme, ale musíme se poohlédnout mimo Evropu, tedy diverzifikovat náš zahraniční obchod, kdy export je tahounem růstu, a bude to tak, doufám, i do budoucna. Musíme se podívat do Brazílie, Indie, Ruska, Číny a dalších zemí po světě, které dynamicky rostou, a pokusit se tam uchytit se svými produkty.

Tedy tento rozpočet nemluví o ničem takovém, o něčem, co by kopírovalo nějakou hospodářskou strategii. A je to proto, protože ta hospodářská strategie není, není tady energetická koncepce, není tady žádná koncepce dopravy, která je brzdou růstu konkurenceschopnosti. A tak bychom mohli pokračovat. Tedy je to nějaký škrtací, udržovací rozpočet, který je navíc zatížen výdaji na restituce, a tedy je to rozpočet, který můžeme hodit do koše. Až se na něj bude dívat historie, tak opravdu to není rozpočet, který by nějakým způsobem posílil možnosti růstu životní úrovně v České republice, tedy růstu ekonomiky. A já myslím, že se určitě s tímto rozpočtem nemáte čím chlubit.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Tak a ještě pan poslanec Sobotka.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, vážené kolegyně, kolegové, já myslím, že bychom tady neměli lhát o podobě tohoto rozpočtu. Pan poslanec Laudát řekl, že cílem vlády je fiskální stabilizace. Ale cílem vlády není fiskální stabilizace! Kdyby byla cílem vlády fiskální stabilizace, tak by přece neprováděla předražené církevní restituce. Kdyby cílem vlády byla fiskální stabilizace, tak by přece nešla do privatizace důchodového systému a nepřišla by v příštím roce jenom díky tomu o 6 mld. korun. Prostě cílem tohoto rozpočtu není fiskální stabilizace. Cílem politiky, kterou tento rozpočet představuje, je dále podlomit příjmy veřejného sektoru a připravit veřejné služby k jejich privatizaci. To je přece výsledek politiky pravic, tak jak ji vidíme tady těch šest let. Začalo to snížením daní pro firmy a ty nejbohatší v roce 2007 a končí to dnes, kdy na většinu veřejných činností státu a veřejných služeb je málo peněz a připravuje se jejich privatizace.

A poslední poznámka. Já bych rád požádal všechny pravicové poslance, aby už tady nepoužívali frázi o zadlužování dětí. Pravice tady vládne šest let. Od té doby se zdvojnásobil veřejný dluh České republiky. Zdvojnásobil se veřejný dluh České republiky za poslední období, kdy tady vládnu pravicové strany. Vy nemáte žádné právo tady mluvit o neza-

dlužování našich dětí! Vy už jste je zadlužili, zdvojnásobili jste veřejný dluh státu.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Tak a můžeme se vrátit k řádnému... Rozprava bude pokračovat vystoupením pana poslance Jiřího Dolejše.

Poslanec Jiří Dolejš: Děkuji za slovo. Dovolte, abych vás seznámil se stanoviskem poslaneckého klubu KSČM. Jsem rád, že jste si mezitím vysvětlili vaše společné či oddělené dluhy jak v Praze, tak v tomto státě, protože já si myslím, že bychom se skutečně měli zaměřit na současnost a na budoucnost.

Pokud jde o tu současnost, tak vláda samozřejmě sluje vládou rozpočtové odpovědnosti, ale měla dva roky na to, aby to dokázala. Koneckonců vychází ze zdrojů vlád předešlých, tedy vlád pánů Topolánka a Fischera, a tudíž tady máme jistý etalon praxe, co tedy znamená ona pravicová škola pokrokových zkušeností, která samozřejmě dnes moderněji sluje best praxis. Tím výsledkem je, že ano, v této zemi pokračuje velký flám, ale velký flám pouze pro někoho. A všechny ekonomické i sociální údaje potvrzují, že většina obyvatelstva má výš do žlabu, než když jste k vládě vy přistoupili. A to je to základní kritérium, protože slibovat těšínská jablíčka, že za dvacet let, až se uvolní spontaneita trhu, až se zbavíte knuty Bruselu a jiných deformátorů, kteří vaše dokonalé teoretické představy deformují, tak že přijde ráj, tak to jsou opravdu těšínská jablíčka, protože všude na světě musí vládnout praktická politika a ta zahrnuje i aktivní a odpovědný přístup státu k hospodářské a tedy i fiskální politice.

Produktem této antikoncepcie je samozřejmě i legislativa, o kterou se státní rozpočet opírá. Nosil bych sovy do Atén, kdybych tady připomínal, že klíčové zákony ještě nejsou platné. Koneckonců pan ministr už tady avizoval svoji sebedůvěru, jak se to podaří do vánočních svátků převálcovat a že příslušné zákony tedy platné, a tudíž i výhledově účinné budou. Ale cožpak samotný konsolidační balíček, o kterém jsme se tady tolikrát bavili, protože už byl několikrát vrácen Sněmovně, cožpak o něm neplatí, že vnáší do systému labilitu, nestabilitu, že v podstatě jenom koriguje ex post problémy, které jste si sami vyrobili a že vlastně není řešením ani krize ani rozpočtových problémů?

A stejně se dá mluvit o zákonu o státním podniku, který má přihrát několik miliard korun z podniku státní Lesy České republiky, protože vy sami jste přece říkali, pamatuji si to velmi dobře, jak mimorozpočtové příjmy, má se na mysli samozřejmě kromě dividend i privatizační výnosy, jsou mimořádné, tedy nikoliv systémové, a že konzervativní a svého poslání

věrná pravicová vláda s takovými příjmy nekalkuluje. A vida – republika už je zprivatizovaná skrz naskrz, skoro už není co privatizovat, a vy už chystáte i privatizační zbytky. A samozřejmě každý rok, pokud budou nějaké peníze ze státních Lesů, tak budete přikrmovat státní rozpočet těmito penězi. Tak je to koncepce, nebo je to flikování? Pokud je to flikování, tak se bavme o tom, jestli takové má smysl a jestli náhodou toto není krok stranou.

Jestliže rozpočet je rozpočtem krizovým, tedy není protikrizový, tak co to dokazuje? Já si myslím, že to dokazuje především ten fakt, že zatímco globální ekonomika už roste, protože současná recese není recese světová, příští rok prognózuje globální ekonomika růst 3,5 %, dokonce Evropská unie je rozrůzněná, i když sama Evropa je zasažena problémy daleko výrazněji, tak je rozrůzněná a země, ať už euro mají, tedy například Slovensko nebo Estonsko, nebo euro nemají, jako například Polsko nebo Lotyšsko, tak rostou. My už šest měsíců jsme v recesi a tyto země rostou. Jiné země možná nerostou tolik, ale jsou před Českou republikou. Čili my jsme v tomto ohledu na chvostu a nemůžeme se vymlouvat na vnější poměry.

Evidentně vaše kroky nejsou účinné. Vždyť vy sami plánujete propad příjmů na příští rok, a to navzdory tomu, že jak v letošním, tak v příštím roce jste zvyšovali daně. Není tady někde nějaký protimluv?

V dobách, kdy se daňové manévry dělat daly, jste vykročili směrem, který podvázal dnešní možnosti. Čili jestliže vy dnes donekonečna opakujete jakousi zrcadlovou formu někdejšího slavného výroku zdroje jsou, že zdroje nejsou, tak jsme se přece do toho stavu, kdy aktuálně zdroje nejsou, museli nějakým způsobem dostat. A tady byla přece před mnoha lety zahájena trajektorie daňového dumpingu, tedy snižování daní za určitou efektivní mez, kdy podnikům se prostě snáz podnikalo tím, že měly minimální daně, ale tím jste samozřejmě vyprázdnili veřejnou kasu, a to nikoliv málo. Za těch řekněme deset let to mohlo hodit minimálně 100 mld. korun daňového výnosu. Takže tady jsou kořeny toho, že dnes je to obtížné, a vámi pak zvolená konsolidační strategie oddlužit republiku do parametrů 2013 pod 3 %, do roku 2016 nula, se dostávají zjevně mimo realitu, a i když se zpožděním, tak to začínáte připouštět i vy.

Plán daní se letos očividně neplní. Řeknete, že je to jen důsledek toho, že se zhoršil ekonomický vývoj. Ale jsou jasné signály, že plán výnosu DPH se nebude plnit ani v příštím roce. Navíc jsou tady výnosy z dalších nepřímých daní, jako je například spotřební daň z PHM, a když se podíváte do světa a zjistíte, že globální ekonomika roste, tedy roste poptávka po energetických zdrojích, a podíváte se na specifickou situaci ceny elektrické energie, která je v Evropě a v České republice zvlášť, tak je jasné, že vysoké náklady na energii povedou řekněme k maximální úspornosti, což je

pozitivní efekt, ale také k menší spotřebě, a tudíž k menšímu výnosu tohoto daňového titulu.

Zkrátka, jestliže v Evropě vládne diskusní trend, který oslabuje přímé daně a posiluje nepřímé daně, to je fakt, to je realita, tak my jsme k tomuto trendu přistoupili v rámci daňové soutěže tím způsobem, že jsme předběhli celou Evropu, postavili se na čelo pelotonu a pohybujeme se v parametrech, které zřejmě už jsou za optimem daňové výtěžnosti, ale i optimem efektu pro ekonomický výkon. Jestliže v Evropské unii je v průměru daňová kvóta kolem 38 % na HDP, v České republice se pohybujeme kolem 35–36 %, je to relativní číslo, kolísá to podle toho, jak se buď neplní HDP nebo neplní daně, tak je jasné, že tady prostor k nějakému výraznějšímu snižování kvóty nepochybně není.

Vy dosahujete jak snižování, tak i strukturálních změn, a to způsobem, že snižujete především daňovou zátěž korporací. Přitom velké korporace jsou subjekty, kterých se stabilně nastavené vyšší daně relativně nedotýkají tolik. Pro ně jsou daleko zajímavější jiné konkurenční výhody, stabilita podnikatelského prostředí, investiční příležitosti. Evropská unie má v průměru korporátní daň někde kolem 24 %. My jsme na čele pelotonu s pouhými 19 %.

Pokud jde o zdanění kapitálu, když si pomohu takzvanou implicitní daňovou mírou, což je komplexnější přepočet, který umožňuje evropské srovnání, protože konstrukce daní se samozřejmě v jednotlivých zemích liší, tak se ukazuje, že průměrné zdanění kapitálu v Evropské unii je kolem 23 %, u nás 16 %. Logicky, jestliže máme tak výrazně méně zdaněné korporace, výrazně méně zdaněný kapitál, tedy že jsme svým způsobem rájem pro tato zájmová uskupení, tak nám ty daně chybějí, a vytváří se tak tlak na růst nepřímých daní, tedy zdražování. A to je ta past, do které jsme se dostali, a teď přemýšlíme, jak se z této pasti dostat.

Kdysi jeden slavný muž řekl "země nevzkvétá". Když se podíváme na ekonomické parametry dnešní České republiky, opět naše země nevzkvétá. Proč tomu tak je? Jestliže daňová kvóta roste a přitom výnos daní klesá, tak je zjevné, že nastavená daňová politika kromě dopadů sociálních na obyvatelstvo neumožňuje ani odpovídající ekonomický růst. To je stránka příjmů.

Jestliže vezmu stránku výdajů, vaše škrty jsou spíše byrokratické, vnášejí distorzi do fungování státního systému. Jestliže řada těchto škrťů jsou v podstatě jenom odložené platby, jestliže i samotní pravcové ekonomové mají obavy z toho, že neproběhly důsledné strukturální reformy – byť je samozřejmě k debatě, co to strukturální reforma je, no tak pak je samozřejmě logické, že tato rozpočtová politika je hodnocena jako negativní pro růst –, a nikoliv já, levicový opoziční poslanec, který tady byl označen jako potenciální člověk, který nemá dostatek rozpočtové

odpovědnosti, ale instituce typu měnového fondu, instituce typu České národní banky, které říkají, že podpora růstu ze strany našeho rozpočtu je velmi negativní, oni tomu říkají vznešeně ekonomickou hantýrkou negativní fiskální multiplikátor, a že se to dokonce má v příštím roce ještě zhoršit – to je přece jasný signál.

Česká národní banka jako druhý pilíř hospodářské politiky vedle fiskální autority uvažuje v nejbližším období o určitém ladění svých měnových kroků. Snížila na minimum úrokovou míru a verbálními intervencemi se snaží, řekněme, uvolnit měnu. To jsou velmi kosmetické záležitosti. Taková verbální intervence vůči měně je v našich podmínkách plovoucího kurzu a pro naši ekonomiku růstově platná asi jako mrtvému zimmník. Skutečně tady řešení nenajdeme a pánové v České národní bance jsou si toho velice dobře vědomi, akorát nechtějí vstoupit do politické debaty tím, že by vám jako lidé ekonomicky vzdělaní jasné řekli, že tato rozpočtová politika je už dávno za hranicí toho, co má ve vztahu k ekonomickému růstu dělat. Rozpočtové uvolnění je ona výzva, před kterou česká ekonomika stojí, rozpočtové uvolnění, tedy změkčení konsolidace.

Pravdou je, že po dvou letech, kdy se na tohle téma tady bavíme, pan ministr financí Kalousek připouští, že ve střednědobém výhledu na léta 2014 a 2015, v druhé polovině volebního období, možná že i tato motivace má svou úlohu, ke změkčení onoho plánu konsolidačního přistoupí. Tedy že programové prohlášení vlády není dogma, že už to padlo a že ty parametry, které jsou tam napsané, stejně splněny nebudou. Neměla se tato otázka položit náhodou už dříve? Není úvaha, že se uvolní nějakých 30, 35 miliard oproti původnímu plánu v podstatě hašení požáru? A to je vždycky zlé. Vždycky mnohem lepší je zasahovat včas. Koneckonců konzultace s ratingovými agenturami údajně ze slov pana ministra naznačují, že tato korekce konsolidačního plánu nevyvolá snížení ratingu v těch letech 2014 a 2015. A bylo by to v souladu i s problémy, tak jak je stavěli účastníci tripartity, a zdaleka ne nikoliv jenom odboráři, kteří jsou uskupení pro pravici poněkud méně milené, ale i zástupci zaměstnavatelů, tedy svazu průmyslu, podnikatelů, kteří také volají po masivnější, promyšlenější samozřejmě podpoře hospodářského růstu.

Samozřejmě v rozpočtovém plánu, tak jak je nastavený, jsou významná rizika. Významná rizika, která zesilují a naskočí během příštího roku a ten plán samotný, finanční plán, podstatně ovlivní. Je to především již několikrát dnes citovaný problém nečerpání evropských zdrojů. Máme tu negativní zkušenost, která je spojena zejména s posledními lety, viz postoj Evropského účetního dvora, viz kriminální případy čerpání evropských zdrojů a tak dále, že evropské zdroje, byť jsou alokovány do České republiky, nejsou použity v ekonomice. Že zhruba dvě třetiny zatím z toho rozpočtového období, na které plánuje

Evropská unie na sedm let 2007–2013, tak zhruba dvě třetiny těchto zdrojů ještě nevplynuly do ekonomiky. Samozřejmě čerpá se ještě za rok 2013, je možno to ještě dobírat ještě rok dva poté. Ale ten skluz je tak silný, že se musí promítnout do ekonomických výsledků. A ten skluz je opět české specifikum vybočení z řady Evropské unie.

Dopad nepovedených reforem veřejných služeb už tady byl rovněž zmiňován. Pokud má někdo pocit, že když se ze státního systému penzí vybere 20 a více miliard, že se nic neděje, že vlastně je to na bázi dobrovolnosti, část společnosti si vezme peníze ze státního fondu, spojí je se svými dodatečnými úsporami a dá je do privátních penzijních fondů, že se nic neděje – no děje, protože v tom prvním pilíři, v tom státním pilíři, jsou všichni občané včetně penzistů už, kteří už nemají možnost navýšit své příjmy, odkázání na valorizační schéma, jsou odkázání na to, aby důchodový účet byl vyrovnáván, a jestliže tam vznikne v příštím roce díky penzijní reformě sekera minimálně v řádu 20 miliard, tak musíte sáhnout do kapsičky, tedy nikoliv bohužel do vaší, ale do státního rozpočtu, a ty peníze dorovnat. Naplánováno to samozřejmě nemáte, protože původně jste uvažovali, že skvělé výnosy DPH na to budou částečně použity. Mizerné výnosy DPH, zdá se, nezaplatí ani mezeru, která je ve státním rozpočtu. Takže to je realita.

Zmiňovány tady byly zákony o církvích a takové ty techtle mechtle, pokud jde o metodiku účetnictví ESA 95. Přiznám se, ani já teď přesně nevím, jestli v té metodice je napsáno, že se celý ten ranec, který znamená církevní takzvaná restituce, on je to spíš dárek, se má započítat v době platnosti, či účinnosti zákona. Platný je letos, za sebe dodávám bohužel, účinný je od příštího roku. Ale ať již ten závazek bude zaúčtován do letošního, nebo do příštího roku, je to závazek a musí se splácet. Každoročně. A to, že v kapitole veřejná pokladní správa na ten příští rok už jsou necelé tři miliardy – myslím že jsou to tři miliardy – v rezervě na výplatu, peněžní výplatu dorovnání církvím, tak si uvědomte, že kdybychom toto nemuseli platit, tak je po starostech s regionálním školstvím, protože to je zhruba částka, po které volají zástupci regionů a zástupci školáků, které jim tam chybí, aby mohli žádně fungovat a aby optimalizace školství byla optimalizací, a nikoliv vykrvácením a v podstatě devastací regionálního školství. Takže tato rizika tam prostě objektivně jsou. Vy je neřešíte a nedivte se, že nám to vadí.

Tento krizový vývoj samozřejmě, jak už to tak bývá, někdo musí zaplatit. Sice nám slibujete samé výhody, samé růžové perspektivy, dokonce prý se má v příštím roce oživit ekonomika. Mírně to bylo sníženo. Původní prognóza jedno procento plus, teď jenom sedm desetin. Blížíme se ke kladné nule, ale pořád můžete mluvit o oživení. Připomněl bych, že jsme za prvé stále ještě pod úrovní roku 2008. To za prvé. Za druhé, váš optimismus,

myslím tedy optimismus vlády, když kývla na prognózu, kterou jí připravilo Ministerstvo financí, nesdílí bankovní sektor, který je výrazně na nižších číslech, a zástupci průmyslových svazů a další upozorňují na fakta, tedy to jsou makroekonomické indikátory, vývoj stavebnictví, vývoj některých průmyslových oborů, že se statistika opírá o nárůsty zásob a o cenový pohyb v bilanci obchodu a v bilanci platební, který je dán především cenovými pohyby a snížením dovozů, ale že se to neopírá o investování, že se to neopírá o reálné připravené obchodování. Čili je to do značné míry, i to malé oživení, o kterém vy hovoříte, je to bublina, která může splasknout, a reálně se toho obávají i ti klíčoví ekonomičtí hráči.

Za této situace sedm desetin procenta HDP růstu – a ona narůstá nezaměstnanost. A každý se zeptá logicky: Když roste ekonomika, proč narůstá nezaměstnanost? No protože vaší politikou je zajistit zbytky konkurenceschopnosti, které nejste ochotni zajišťovat jinak, tím, že se budou propouštět lidé z práce jak ve veřejném sektoru, tak především v tom soukromém. Že zkrátka když vyhodíte ty lidi na dlažbu, statisticky se zlepší situace v podniku, statisticky se zlepší národní ekonomika. Ale co budete dělat s těmi lidmi, kteří jsou na dlažbě? To jsou ty pijavice, které nevědí nic lepšího, než si stoupnout do úřadu práce? Ty pijavice, bohužel, je mi stydno, ale to je pojem, který jsem si nevymyslel já, to použil významný ústavní činitel, soudce Ústavního soudu. Mrzí mě, že člověk s takovýmhle postavením takto komentuje jednání Ústavního soudu. Já si myslím, že takto by to být nemělo. Protože lidé, kteří nemají práci, jsou občané této republiky, mají nárok na pojištění po dobu nezaměstnanosti, a ne že jim bude někdo vzkazovat, že jsou to pijavice a měli by makat zadarmo jako jakýsi nucený Einsatz v časech, které bych snad radši ani neměl připomínat.

Čili nezaměstnanost narůstá. To je trošku vada na kráse vaší optimistické strategie. Narůstá nezaměstnanost a přitom se nehodlá nic dělat jak s aktivní, tak s pasivní podporou v nezaměstnanosti. Přitahuje se v této oblasti šroub. Odboráři logicky proti tomu protestují a obávám se, že jestliže tvrdíte, že jste vládou, která zajišťuje ty šťastné zítřky, tak že lidé, kterým bude krácena podpora v nezaměstnanosti, kteří budou vyřazení ze statistiky úřadů práce ne pro svou pasivitu, ale prostě z důvodů naprosto jiných, ti vám takovou politiku těžko schválí.

Moje poslední poznámka, abych už dlouho nezdržoval. Já myslím, že ta bilance záporů je dostatečně jasná, aby dokreslila, proč nemůžeme podpořit tento návrh rozpočtu. Když se podíváte na strukturu oborovou, strukturu, kde se šetří, tak například přiděly do státních fondů, a teď vynechme toho obřího napucánka, o který vy teď v koalici vedete válku, kdo bude mít palec na prachách v dopravě, ale menší fond, a to je fond rozvoje bydlení – ani koruna. Do bydlení – minimální peníze. Sociální kompenzace pro lidi, kteří budou mít problémy s bydlením – nedostatek peněz. Říkáte,

jaká to bude vzpruha pro regiony, že se dá 12 miliard navíc, ale ty se taky někde vezmou. To nejsou nové peníze. Ty se vezmou z centrálních dotací, které byly směřovány do komunální politiky. Takže opět dopad do municipalit, do územních samosprávných celků. Na územní rozvoj a projekty územního rozvoje ani nemluví. Myslím, že celkově oborově, když si to seřadíte, když se podíváte do příslušné tabulky, najdete tam, že v této oblasti, to znamená směrem do regionů, do území, do obcí, je propad 14 %, a to v situaci, kdy se zvyšují daně, kdy se zdražuje kdeco. Člověk si skoro říká, jestli to náhodou není pomsta za to, že v krajích už nevládnou pravice. Doufám, že tomu tak není, protože vláda by měla vládnout všem stejnou měrou a ne se mstít za to, že v krajích to prohrála.

Vážení kolegové, vnímejte argumenty opozice a nestraňte nás, že by se stalo drama, kdyby dokonce, protože jste se sami dostali do časové pasti, se to nezvládlo a od ledna bylo rozpočtové provizorium. Jestli se máme řídit takovýmto finančním plánem, který de facto je provizoriem a jednou velkou improvizací, tak si myslím, že daleko větší nebezpečí je, když tady bude vládnout tato vláda se svou politikou. Protože za ten rok a půl, jak tady myslím náš nový kolega přišel mezi nás v rámci střídání stráží v ODS, tak za ten rok a půl si myslím, že ten váš velký flám za to nestojí. Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Požádám dalšího, pana poslance Václava Votavu, připraví se poslanec Novotný mladší. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Václav Votava: Děkuji za slovo. Vážený pane místopředsedo, kolegyně, kolegové, v září tohoto roku nám vláda předložila do Poslanecké sněmovny první návrh státního rozpočtu. Všichni víme, že byl postaven na tzv. daňovém balíčku, který byl odmítnut explicitně oběma komorami Parlamentu, pak proběhla určitá rebelie, návrh byl stažen. Bylo jasné, že by rozpočet neprošel, nebo zřejmě by byly problémy se schvalováním rozpočtu, tak ho vláda také stáhla a nyní tedy na konci listopadu, což nepamatuji v této Sněmovně a zřejmě ani ti, kteří jsou zde delší dobu, a zřejmě to nepamatuji ani tyto prostory, že by se státní rozpočet projednával tak dlouho. Myslím si, že je to celé ostuda této vlády, ostuda na druhou.

Za základní nedostatek předloženého návrhu státního rozpočtu z hlediska legislativního, procedurálního je nutno považovat fakt, že opět je tedy příjmová i výdajová strana rozpočtu založena na působení zákonů, které dosud nebyly schváleny Parlamentem a podepsány prezidentem. Chtělo by se mi říci, že v podstatě jediná změna, nebo hlavní změna je, že bylo na rozpočtu přepsáno datum. Současná vládní koalice tedy dělá přesně to, co v minulosti také ostře kritizovala. Staví rozpočet na dosud neschválených

zákonných novelách, a je tedy v rozporu se zákonem o rozpočtových pravidlech. To nepochybně.

I druhá verze státního rozpočtu předložená do Sněmovny je nyní postavena na dosud neschváleném daňovém balíčku. Ten se vrátí do Sněmovny někdy zřejmě 8. prosince, 18. prosince bude moci o něm hlasovat Poslanecká sněmovna, a když všechno půjde dobře, tak finální hlasování o rozpočtu proběhne někdy po svátcích 27., 28. prosince. Do konce roku tedy bude muset prezident promptně zákon podepsat a musí také vyjít ve Sbírce zákonů. Na to vše jsou pouhopouhé čtyři dny a jinak reálně hrozí rozpočtové provizorium se vším všudy, co toto provizorium obnáší. Dokonce v případě neschválení daňového balíčku do konce roku hrozí naprostý chaos. Pokud totiž nebude schválen do konce roku, tak od 1. ledna automaticky bude naskakovat jednotná sazba daně z přidané hodnoty ve výši 17,5 %. To by jistě vedlo k výraznému zdražení potravin, léků, tepla pro domácnosti atd., tedy především dopad na rodiny s dětmi, důchodce a vůbec sociálně slabší domácnosti. Dále by ovšem došlo také k propadu příjmů státního rozpočtu a také rozpočtů obecních a krajských. To je nepochybné. Přijetí novely zákona, kterou by došlo k obnovení dvou sazeb DPH, to může být otázka řady měsíců nehledě na to, že posuny z DPH sem a tam by stály daňové subjekty značné finanční prostředky. Ono jenom přenastavit softwaru u některých větších firem, to není otázka laciná a naprosto zbytečně by k tomu došlo.

Co tuto vládu ve skutečnosti při sestavení rozpočtu zajímá, je pouze – skoro jediné – deficit státního rozpočtu ve výši 100 miliard korun, tedy pod třemi procenty hrubého domácího produktu. Jde se především metodou škrtnů, zvyšováním daní. Přitom většina dopadů takovýchto rozpočtových opatření se dotkne především sociálně slabších rodin, důchodců, zdravotně postižených. Rozpočtová opatření ale nebudou mít vůbec žádný vliv nebo pramalý vliv na podporu hospodářského růstu. Naopak budou tento růst podvazovat.

Je třeba říci, že již delší dobu se v České republice uplatňuje postup, kdy státní rozpočet přesouvá celou řadu svých problémů do méně zřetelných a průhledných částí veřejných výdajů, za které mimochodem vždy zodpovídá někdo jiný. Za nejtypičtější příklad této politiky může sloužit systém zdravotního pojištění. Ten se nachází již několik let v chronickém deficitu a tento deficit je navenek maskován ze zákona povinně vyrovnávanými zdravotními pojišťovacími plány, ovšem ve skutečnosti vždy jen na papíře.

Je třeba říci, že podobným problémem je přesouvání částí státní zodpovědnosti na obce a kraje. V prvním případě především neplacením plných nákladů za výkon přenesené státní správy a ve druhém případě

snaha přehodnotit na ně větší břemeno například při platbě za sociální služby.

Chtěl bych říci několik poznámek k vlastnímu rozpočtu. Jsem si vědom toho, že už řada věcí tady od mých předčůčků zazněla, nicméně si myslím, že neuškodí, když tyto věci budeme z pozice opozice opakovat.

Nečasova vláda opírá svoji argumentaci sestavením státního rozpočtu, stabilizací veřejných financí. To je jistě chvályhodné. Dluh je třeba snižovat, je třeba šetřit, nicméně chvályhodná již tak není cesta, kterou to chce vláda činit a kterou se v tomto případě ubírá.

Příští rok mají veřejné finance mít schodek 2,9 % HDP. Pokud by se to povedlo, Česká republika by byla jednou z mála zemí v Evropské unii, která by plnila toto maastrichtské kritérium. Jenomže již dnes se jeví, že tomu tak zřejmě nebude. A mohu se opřít i o prognózu OECD, která říká, že v příštím roce by měl schodek vycházet na 3,3 % HDP.

O církevních restitucích, které samozřejmě budou zaúčtovány do státního rozpočtu, pan ministr financí tady hovořil o metodice ESA 95, ale je třeba říci, že církevní restituce zemi opravdu zadlužují a je na ně třeba někde vzít, takže není asi pravdou, že nebude dál prohlubován dluh České republiky. A za to může samozřejmě tato vláda, která přišla s tímto řešením a nabídla církvím takovýto dárek ve výši 59 miliard s tím, že samozřejmě v průběhu 30 let se ještě zvedne o valorizaci, o inflaci možná na sto, možná více miliard.

Vláda také naprosto rezignuje na jakékoliv prorůstová opatření. Sice o podpoře hospodářského růstu hezky hovoří, fakticky ale pro to nečiní vůbec nic. Ministerstvo financí počítá v roce 2013 se vzrůstem plus 0,7 % HDP, reálně však tato čísla budou zřejmě vypadat naprosto jinak. Analytici odborů se shodují na propadu o jedno procento. Když budeme optimisty, tak budeme možná na kladné nule. Tedy větší deficit, než si vláda naplánovala, možná o 20, 25, 30 miliard. Vláda se bude možná snažit potom tento deficit mírnit, a to vázáním výdajů, jak si to už konečně vyzkoušela dříve. Co je však stresující, je to, že není vidět žádné světlo na konci tunelu. Žádná naděje na budoucí hospodářský růst.

Hovořilo se tady o aktivní politice zaměstnanosti. Myslím si, že Nečasova vláda naprosto rezignovala na aktivní politiku zaměstnanosti. V návrhu se předpokládá snížení výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti ze 3,2 mld. korun na 3,1 mld. korun. Můžeme si říci, je to o sto milionů korun, není to tak výrazné. Nicméně pokud se podíváme na trendy od roku 2008, je to naprostá likvidace tohoto opatření. Jestliže v roce 2008 vláda vynakládala na aktivní politiku zaměstnanosti 6,2 mld. korun a příští rok to bude 3,1 mld. korun, tedy zhruba polovina, tak to určitě pravda je. Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti jsou také ve srovnání s některými zeměmi Evropské unie třeba i desetinásobně nižší. Například s Dánskem, Německem nebo Rakouskem.

Rostoucí nezaměstnanost řeší Nečasova vláda pouze zpřísněním podmínek pro registraci nezaměstnaných, a tudíž jejich vytlačování mimo pracovní sílu, namísto toho, aby na negativní vývoj na trhu práce aktivně reagovala a prohloubila svou angažovanost v procesu tvorby nových pracovních míst, a tedy podporou dalších programů aktivní politiky. Myslím, že o tom i kolegové přede mnou hovořili.

Je třeba říci, že riziko pro rozpočet představuje také spuštění důchodové reformy, především zavedení druhého důchodového pilíře. Na toto téma tady zaznělo v Poslanecké sněmovně již dost kritiky. Toto riziko na výdajové straně rozpočtu může představovat 20 mld. korun, nemusí. Samozřejmě je otázka, kolik lidí do tohoto druhého pilíře vstoupí. Já si myslím, že byly velice optimistické prognózy pana ministra financí, který, i jsem to zaznamenal ve veřejných zdrojích, hovořil o 60 % ekonomicky aktivních, to by právě představovalo více než 20 mld. korun ve prospěch soukromých penzijních fondů. Vidíme všichni, že ochota lidí vstupovat do tohoto druhého pilíře je daleko daleko menší. Státní rozpočet počítá pouze s dopadem šesti miliard. To by představovalo asi 15 % aktivní populace. Jeví se tady určitě, že tento pilíř je tedy naprosto zbytečný, nadbytečný, není výhodný pro většinu ekonomicky aktivních lidí. Nicméně bude zatěžovat státní rozpočet, těžko lze tedy odhadovat, jakou konečnou částkou.

Celkem se jeví, že finanční rizika navrženého státního rozpočtu na rok 2013 mohou v příštím roce představovat částky v rozsahu minimálně 45 až 60 mld.

Státní rozpočet pro rok 2013 také navazuje na škrty v sociálních výdajích a ztížené pobírání sociálních dávek v předchozích letech. Tentokrát přímo útočí na důchodce, o tom se tady hovořilo, výrazně zpomalená valorizace důchodů, a na osoby pobírající dávky v hmotné nouzi.

Chci říci, že sociální demokracie deklarovala, že bude prosazovat politiku jinou, snahu o udržení reálných důchodů, platů ve veřejném sektoru, tedy aspoň plnou valorizaci. Důvodů pro to je několik. Aby důchodci samozřejmě nepropadli pod hranici bídy, aby fungoval veřejný sektor a aby nedostatečná poptávka důchodců a veřejných zaměstnanců nepodlažovala existenci domácích firem, domácí výroby.

Také v oblasti sociálních služeb rozpočet předpokládá snížení částky na dotace poskytovatelům sociálních služeb na devadesát osm celých desetiny procenta oproti roku 2012. V této souvislosti je třeba upozornit, že nad rámec rozpočtu pro letošní rok došlo dvakrát k navýšení této částky a i přesto se mnozí poskytovatelé sociálních služeb dostali na pokraj zániku. Jakékoliv snižování dotací pro poskytovatele sociálních služeb by pravděpodobně vedlo k faktické likvidaci mnoha zařízení. Požadujeme proto, aby se částka na dotace pro poskytovatele sociálních služeb zvýšila minimálně na 8,5 mld. korun. Zvýšení této částky umožní mimo jiné zach-

vání stávajícího rozsahu poskytovaných služeb. Jedině tak současně bude možnost naplnit opakované sliby premiéra vlády České republiky a ministra práce a sociálních věcí zvýšit velmi nízké platy zaměstnancům v sociálních službách.

Dámy a pánové, závěrem: Toto je rozpočet, který počítá se zvyšováním daní, který počítá s plošnými škrti, který počítá se zdražováním. Toto je státní rozpočet, který při absenci prorůstových opatření ještě více podlomí ekonomiku české republiky. Sociální demokracie, tak jak deklaroval i předseda sociální demokracie, tento rozpočet v žádném případě nepodpoří. Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Teď bych poprosil pana poslance Novotného, pak tady bude pan poslanec Bárta. Prosím, pan poslanec Novotný.

Poslanec Josef Novotný ml.: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Vážená vládo, vážené kolegyně, kolegové, rád bych se z pozice hejtmana Karlovarského kraje zaměřil na návrh státního rozpočtu na příští rok z pohledu krajů.

Krajům v důsledku vládní daňové politiky dlouhodobě klesají příjmy a nejinak tomu bude bohužel i v následujícím roce. Za posledních pět let od roku 2008 příjmy krajů pouze klesají. Zatímco v roce 2008 byly příjmy krajů někde kolem 56 mld. korun, dostáváme se pro příští rok k predikci 46 mld. Krajů tak v součtu za uvedené období přišly nejméně o 30 mld. korun. Třicet miliard korun, které za poslední čtyři roky nešly do krajů, a tudíž kraje tyto peníze nemohly investovat pro své potřeby.

Podíváme-li se na zkušenost letošního roku, tak oproti předpokládanému daňovému příjmu krajů 48,5 mld. korun, se kterým operoval návrh státního rozpočtu na rok 2012, dostanou kraje podle posledních předpokladů pouze 45,4 mld. korun, což je o více než 3 mld. korun méně. Tento výpadek v příjmech je způsoben předpokladem Ministerstva financí, které pro letošní rok masivně zvedlo obě sazby DPH a zároveň snížilo koeficient příjmu krajů z rozpočtového určení daní tak, aby veškerý předpokládaný výnos byl pouze příjmem státního rozpočtu. Rozpočty krajů pak měly i přes tento snížený koeficient růst právě díky zvýšenému výběru daní. To se ale nestalo. Jak to v letošním roce dopadne, víme. Z předpokládaného navýšení výběru DPH o více než 20 mld. korun se podaří vybrat pouze zlomek. Kraje tak oproti odhadu přijdou v letošním roce na příjmech v DPH o 2,5 mld. korun, a dokonce tratí i proti roku 2011 1,5 mld. korun.

Výhled pro tento rok je stejně pochmurný. Vláda, jak víme, přišla s dalším daňovým balíčkem, na kterém postavila rozpočet pro tento rok.

Pominu, že se rozhádala tak, že se scházíme nad návrhem státního rozpočtu na konci listopadu, kdy daňový balíček ještě neprošel Senátem, který ho s největší pravděpodobností vrátí, a my tedy dnes vlastně fabuluje nad ještě ne zcela podloženým návrhem státního rozpočtu jenom proto, abychom nějaký rozpočet horko těžko na konci roku přijali a vyhnuli se tak rozpočtovému provizoriu. Nicméně budu předpokládat, že tady bude pro daňový balíček stojedničková podpora a ten bude platit. Co bude následovat? Kraje čeká další těžká zkouška. V návrhu státního rozpočtu je předpokládaný daňový příjem krajů vyčíslen na 46 mld. korun. Další zvednutí obou sazeb DPH, které jde ruku v ruce s dalším snížením koeficientu pro příjmy krajů, je u DPH z 8,29 % na 7,86 % a u daně z příjmů z 8,92 % na 8,65 % a má podle předpokladu Ministerstva financí přinést do státního rozpočtu v příštím roce 13,7 mld. korun. Vzhledem k nelichotivým vyhlídkám pro příští rok, kdy Ministerstvo financí sice staví státní rozpočet na předpokládaném ekonomickém růstu o 0,7 % HDP, přestože je naše ekonomika již rekordních pět po sobě jdoucích kvartálů v recesi a předpokládaný růst v druhé polovině příštího roku je spíše zbožným přáním, které opravdu nemusí přijít, a my tedy nevíme, jestli je návrh státního rozpočtu postaven na reálných základech, o čemž můžeme pochybovat, navíc když víme, jak panu ministru financí obvykle jeho odhady růstu vycházejí, můžeme očekávat podobný vývoj jako letos. Zvýší se DPH, sníží podíl krajů, daní se více nevybere, kraje ale dostanou méně a ještě se jim zvýší výdaje o zvednutou DPH. Takže z toho vychází moc pěkná konstrukce pro kraje. Nevyjde-li Ministerstvu financí jeho predikce o 3 mld. korun, dostanou se daňové příjmy krajů někam ke hranici 43 mld. Opakuji, že v roce 2008 to bylo 56 mld. a v roce 2013 se dostáváme na číslo 43 mld. To už je myslím pod hranicí životaschopnosti krajů, kdy daňové příjmy tvoří drtivou většinu provozních a investičních prostředků krajů a nelze je snižovat donekonečna. Neustále přenášet na kraje další povinnosti a odpovědnost a zároveň se poctivě snažit o snižování jejich příjmů mi přijde jako nefér. To je potom lepší rovnou říci, aby kraje byly zrušeny.

Chtěl bych poukázat na některé konkrétní dopady tohoto činění. Ze stejného místa jako před rokem a po velmi smutných zkušenostech s dopady snížení prostředků pro poskytovatele sociálních služeb v roce 2012 vás budu ve druhém čtení opět žádat o podporu mého pozměňovacího návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2013, ve kterém budu žádat více prostředků na zajištění těchto služeb. K jeho podání mě vede vážná obava, že zásadní výpadek zdrojů společně s opětovným zvýšením dolní sazby DPH od 1. ledna 2013 zásadně ohrozí existenci poskytovatelů sociálních služeb. Některé služby budou muset být stejně jako v roce 2012 omezovány, nebo přímo zrušeny. Stovky kvalifikovaných zaměstnanců sociálních služeb tak budou propuštěny a připojí se již k podobně postiženým

kolegům propuštěným v roce 2012. Domnívám se, že s ohledem na klienty, kteří zůstanou bez péče, je rozumnější využívat finanční prostředky spíše na posílení dotací pro poskytovatele sociálních služeb, a tím zachování pracovních míst, než je téměř ve stejné výši používat na vyplácení podpor v nezaměstnanosti, čímž se zatíží státní rozpočet, a to paradoxně opět v kapitole Ministerstva práce a sociálních věcí.

Již dopředu vás žádám, abyste se nad věcí zamysleli a abyste si uvědomili, že oblast sociálních věcí byla vystavena za dobu působení pana ministra Drábka spoustě naprosto nesmyslných experimentů, jako byl například protizákonně zadaný přechod výplat sociálních dávek na úřady práce, sKarty a podobně. Dovolím si s pokorou připomenout, že nepřijetí mého loňského pozměňovacího návrhu k zákonu o státním rozpočtu donutilo mnoho poskytovatelů sociálních služeb k omezení, či dokonce ukončení poskytování sociální služby. Bylo zrušeno mnoho pracovních míst, což velmi citelně postihlo klienty služeb, tedy nejvíce potřebné občany státu.

Snížení příjmu krajů se také promítne v krajských investicích. Již pro letošní rok vláda zrušila svoji spoluúčast na financování projektů z dotačních titulů Evropské unie, kdy dříve poskytovala 7,5 %, a tuto zátěž přenesla na kraje. To znamená, že v současné době kraje platí 7,5 % za sebe a 7,5 % za vládu, za stát, to znamená celkem 15 %. Při dalším snižování příjmu krajů tak kraje nebudou schopny nové projekty zahajovat. Peníze z evropských fondů jsou však jednou z mála možností, jak získat potřebné prostředky pro budoucí rozvoj krajů.

Věřím, že tím, co jsem zde uvedl, se bude vláda zabývat a ještě přehodnotí svůj návrh tak, aby kraje opravdu mohly dále fungovat ve prospěch občanů naší země.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: A teď bych požádal pana poslance Bártu. Připraví se poslanec Petr Braný. Prosím, máte slovo.

Poslanec Vít Bárta: Vážený pane místopředsedo, dámy a pánové, dovoluji mi se oprostít od ideologických polemik zprava i zleva a podívat se na státní rozpočet a vůbec na návrh zákona o státním rozpočtu, který tady máme, pokud možno jen v konkrétních číslech a faktech. Nicméně jeden obecný závěr mi dovoluji předřadit už za začátek.

Dle mého názoru státní rozpočet a jeho komentář, který jsme slyšeli od ministra financí a který doprovázela i při jeho přípravě slova pana premiéra, jsou bohužel lživé, nebo alespoň polopravdivé. A dovoluji mi tady uvést základní fakta.

Tím prvním a nejzásadnějším je, že státní rozpočet počítá reálně s

vyššími příjmy, než kterých bude schopen dosáhnout. Státní rozpočet, tak jako každoročně – a já už jsem tento rok o tom tady hovořil několikrát – kopíruje stále stejnou strategii pana ministra financí, a bohužel se obávám nejenom pana ministra financí, ale i pana premiéra, a to je nadhodnotit příjmy a následně provádět nesystémové, účelové, politicky motivované škrtky, které jsou pod tlakem okolností sníženého příjmu státního rozpočtu nutné učinit.

Ministr financí tady řekl, že státní rozpočet očekává růst ekonomiky pro příští rok 0,7 % a že se jedná o konsensuální názor řady autorit, které podobný růst očekávají. Já myslím, že to je nejflagrantnější a nejzásadnější lež, která tady dnes zazněla. Připomenu jenom dva konkrétní parametry. Česká národní banka 1. 11. predikuje růst pro příští rok 0,2 %, nikoliv 0,7 %. Rozdíl v příjmech státní kasy, vyjádřeno přibližně, 6 miliard korun minus. CERGE, pan profesor Švejnar, řekl, že růst 0,7 % by mohl být, nicméně pokud by se nezvyšovalo DPH. Pokud se DPH bude zvyšovat, jednoznačně očekává růst výrazně nižší. Sečteno podtrženo, vláda České republiky za mnoho posledních let zcela standardně nadhodnocuje příjmy státního rozpočtu. Zcela jednoznačně v tomto duchu by ministr financí měl proto předkládat státní rozpočet realisticky možná o něco skeptičtěji, ale nepouštět se do dalšího negativního, zcela zásadního rizika pro českou ekonomiku a pro českou veřejnost, pro český stát, v tom, že příjmy jsou opět nadhodnoceny a příští rok bude hrdinsky ministr financí opět provádět nesystémové škrtky v řádu sedmi možná deseti možná ještě více miliard korun.

Jsem přesvědčen, že návrh rozpočtu s růstem 0,2 tak, jak hovoří ČNB, nebo s růstem nula by byl realistickým a poctivým přístupem k sestavování státního rozpočtu. Myslím si, že jestliže státní rozpočet tento rok skončí minusem 0,9, možná dokonce minusem 1 %, tzn. zásadním propadem ekonomiky, tak vůbec to, že příští rok, kdy budeme bohužel zvyšovat DPH, kdy se, tak jak jsme se mohli nyní dočíst, bude zvedat cena energií o 2,4 %, kdy bude docházet k další recesi, možná ještě zhoršení ekonomické situace v Evropě, tak za těchto okolností počítat s růstem české ekonomiky je hazard. Já vím, že ministr financí má rád hazard, taky ho velmi často protežuje v rozhodnutích Ministerstva financí z hlediska podpory hazardu v České republice, ale to ještě neznamená, že podpora hazardu jako koníčka ministra financí by měla být přenášena do politiky této vlády a do sestavování toho nejzásadnějšího, principiálního zákona pro fungování vlády pro příští rok, jímž je právě státní rozpočet.

Vynecháme-li onu lež nadhodnocených příjmů, tak je zapotřebí k této zásadní věci připomenout nicméně ještě to, co tady bohužel nezaznělo, to, co jsem ve vyjádření pana ministra financí zcela postrádal, a to je to, že ještě před pár měsíci jsme předpokládali, že v roce 2015 bude scho-

dek státního rozpočtu 35 miliard korun. Návrh střednědobého výhledu, tzn. zákona, který tady dnes vchází do prvního čtení, říká, že v roce 2015 bude propad státního rozpočtu, schodek státního rozpočtu, 80 miliard korun. Jinak řečeno, jestliže nyní máme státní rozpočet se schodkem kolem 100 miliard korun, za tři roky má tato vláda odvážný cíl snížit tento schodek o 20 %, o 20 miliard korun, do roku 2015. Kde jsou systémové úspory této vlády? Kde jsou reformní kroky, které zabrzdí mandatorní výdaje, tak jak o nich hovořil a tak jak na ně upozorňoval ve svém posledním projevu pan prezident Klaus při výročí státního svátku?

Nicméně vedle neodvážných cílů, nadhodnocených příjmů, je zapotřebí se podívat i na systém státního rozpočtu. Opakovaně tady zaznělo především z řad levice, že státní rozpočet nepočítá s prorůstovými opatřeními. Já je pojmenuji jen v číslech.

Státní rozpočet počítá pro příští rok se zvýšením příjmů Ministerstva dopravy o 7 miliard korun. Když si vzpomenu na hádku loni v létě, na základě které se přidávalo Ministerstvu dopravy 5 miliard proto, aby zůstalo u stagnace státních příjmů Státního fondu dopravní infrastruktury, aby se zachovaly peníze pro základní rozvoj dopravní infrastruktury v České republice, byla to obrovská hysterie, byla to tehdy obrovská koaliční bitva. Dnes se jakoby vzletně a pozitivně přidává Ministerstvu dopravy 7 miliard korun. Reálně se však zapomíná dodat to, že Ministerstvo dopravy tento rok především díky špatné práci ministra dopravy nevyčerpá několik miliard korun, kupř. na opravách českých silnic, ale ani na výstavbě nových dálnic. Jinými slovy řečeno, oněch 7 miliard jsou spíše prostředky převáděné z roku 2012 do roku 2013. Sečteno podtrženo, reálné prostředky v tomto volebním období a i nyní meziročně pro Státní fond dopravní infrastruktury, pro Ministerstvo dopravy, klesají, při nejlepší vůli stagnují. To znamená, že se reálně nejedná o žádná nová prorůstová opatření.

Podobná situace je na Ministerstvu školství. Koaliční smlouva s tvrdou hysterií protlačila Věcmi veřejnými zvýšení platů učitelů. Tento rok na jaře kvůli této věci rezignoval ministr školství, protože onen základní elementární cíl této vlády přestal být naplňován ve škrtu, snížení původně předpokládaných prostředků na platy pro učitele. Nyní je ambice provádět navýšení této kapitoly o 2,5 miliardy korun. Nicméně když se podíváme na současný stav nereformovanosti struktury regionálního školství, můžeme v zásadě konstatovat, že se nejedná o peníze růstové, ale spíše o peníze, které zajistí pokračování nereformované struktury regionálního školství.

Je absurdní, že reformní pravicová vláda stagnuje v reformních krocích a v zásadě nereformními penězi do školství nyní navíc dále místo zvýšení platů učitelů bude spíše stabilizovat současný stav, a vedle toho dnes můžeme číst titulky, jak komunisté se sociální demokracií v hradeckém kraji snižují počet středních škol v hradeckém kraji.

Sečteno podtrženo: Jestliže se přidává do dopravy a do školství – nepřidává se, a jen se buďto tyto peníze projedí, anebo v horším případě, jako v případě Ministerstva dopravy, v neschopnosti tyto peníze investovat převádíme tyto peníze z roku do roku a ještě se tváříme, že se jedná reálně o navýšení peněz pro financování dopravní infrastruktury.

Podobné je vůbec zamyšlení nad investicemi do konkurenceschopnosti České republiky. Když se podíváme do jednotlivých kapitol, konkurenceschopnost České republiky je jednoznačně téma, které je velmi alarmující v negativním vývoji propadu konkurenceschopnosti České republiky. Každý rok se propadáme níže a níže. V řadě parametrů jsme dokonce na posledním místě v Evropské unii. Když jsem interpeloval pana premiéra na to, co udělá s konkurenceschopností, tak mi napsal, tak mi odpověděl, že se tím nyní bude zabývat NERV, že se tím bude zabývat vláda do konce listopadu. Tento týden je poslední zasedání vlády, a pokud podle dostupných informací je možné vidět program vlády, žádná prokonkurenční opatření na program vlády zařazena nejsou. Z NERVu se jedná pouze o výkonnostní parametry veřejné správy.

Když se podíváte do struktury státního rozpočtu, nevidíte žádné navýšení kapitoly MPO, ministerstva průmyslu, kupř. na startupech, na inkubátorech, na investicích do podpory podnikání, a nemyšleno v tom nejlevicovějším slova smyslu, ale v tom pravicovém slova smyslu, o kterém tady ještě nedávno ministr průmyslu a premiér hovořili. Kde je onen půlmiliardový fond na podporu investic? Kde jsou prostředky a strategie pro to, jak nastartovat malé a střední podnikání v České republice?

Naopak. Když se podíváme do této situace, je zapotřebí si připomenout, že vůbec příprava státního rozpočtu ve své netransparentnosti jen znovu může podtrhnout propad konkurenceschopnosti České republiky, kde ona konkurenceschopnost je v České republice kritizována právě v takových parametrech, jako je objektivita rozhodování státních úředníků, kde se držíme na 123. místě na světě.

A velmi by mě zajímalo dnešní zcela zásadní prohlášení ministra financí, který nám sdělil, že díky účetní operaci naše míra zadlužení pro tento rok nebude v úrovni 3 % a 5 %, nicméně že je to projednáno s Evropskou unií. Mě by zajímalo, jak tento parametr bude promítnut a hodnocen v rámci konkurenceschopnosti České republiky, která vychází z nějakých objektivních čísel, která vychází konkrétních parametrů, které Česká republika musí vykazovat.

Ptám se ministra financí v tomto duchu, jestli v mezinárodních žebříčcích konkurenceschopnosti, které jsou tak zásadní pro rozhodování nadnárodních firem v tom, kde konkrétně budou investovat, se rozhodnutí, resp. promítnutí závazků vůči církvím nepromítne do konkurence-schopnosti České republiky. Mimochodem, i v minulých letech, kdy ministr financí a premiér

hřímali o tom, jak jsme skvělí v tom, že naše zadlužovací politika, resp. naše mírnění zadlužování se pozitivně projeví v řadě ratingů, tak připomínám, že právě v onom žebříčku konkurenceschopnosti se Česká republika propadla z 55. místa na 60. místo, co se týče nejzadluženějších zemí prosperujícího světa.

Jinými slovy řečeno, jedna věc je to, jak to bude vnímat Brusel a jak se umíme s Bruselem domluvit, a druhá věc je to, jak celkově vývoj českého hospodářství a chování české vlády budou hodnotit agentury a organizace, jako je Světové ekonomické fórum, hodnotící reálnou konkurenceschopnost České republiky.

Nyní jsem vám předvedl jenom dva parametry, které bohužel v tomto návrhu státního rozpočtu budou mít jednoznačně negativní dopady.

Když se podíváme na to, že rozpočet tedy bohužel není prorůstový a na dopravě peníze stagnují, když se podíváme na to, že příjmy státního rozpočtu jsou zjevně naddimenzované, měli bychom se ještě podívat naopak na to, co jsou ony polopravdy a bohužel i lži z hlediska úspornosti státního rozpočtu.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Pane poslanče, chtěl jsem se jenom zeptat, jestli byste nesouhlasil s návrhem, že byste své vystoupení přerušil a pokračoval po 14. hodině, nebo jestli ho chcete dokončit v každém případě nyní.

Poslanec Vít Bárta: Rád dám prostor na oběd. Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Výborně. Děkuji tedy za pochopení.

Dovolte mi, abych ukončil dopolední jednání Sněmovny. Vyhlašuji pauzu do 14. hodin a poslanec Bárta bude vystupovat jako první v rozpravě, dokončí své vystoupení.

(Jednání přerušeno ve 13.07 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 14.00 hodin.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Dámy a pánové, zahajují dopolední jednání Poslanecké sněmovny. Budeme pokračovat v obecné rozpravě k prvnímu čtení státního rozpočtu, ke sněmovnímu tisku 857. Před přestávkou bylo přerušeno slovo pana poslance Víta Bártu, dostane tedy slovo jako první. Alespoň tak jsem dostala informaci od pana místopředsedy Zaorálka, že vaše vystoupení bylo přerušeno

a bylo vám oznámeno, že budete tím, kdo bude první pokračovat. Teď faktická poznámka.

Poslanec Vladimír Koníček: Vážená paní předsedající, domnívám se, že nemůžeme postupovat v dalším projednávání, protože zde není přítomen nikdo z vlády. Takže dokud nebude zde aspoň jeden zástupce vlády, tak nemůžeme pokračovat v jednání.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Poprosím Kancelář Sněmovny, aby zařídila, aby sem někdo přišel. Do té doby tedy vás poprosím o shovívavost.

Vyhlašuji přestávku a věřím, že je pouze na pět minut, že ve 14 hodin 5 minut budeme moci pokračovat a že tady bude zástupce vlády.

(Jednání přerušeno od 14. 02 do 14.05 hodin.)

Budeme pokračovat, kolegyně a kolegové. Prosím nyní o slovo pana poslance Víta Bártu.

Poslanec Vít Bárta: Vážená paní předsedkyně, dámy a pánové, dovoluji si ve svém druhém vystoupení se omezit jenom na konkrétní položky v předkládaném návrhu státního rozpočtu.

Nejprve mi dovoluji se podívat na otázku úspor. Státní rozpočet ještě na jaře tohoto roku po úvahách pro rok 2013 v koaličních debatách počítal s jasnými úsporami na státních agendách. Na jaře tohoto roku vznikla zcela jasná strategie šetřit v příštím roce. Velmi dobře si pamatuji, při koaličním jednání byla ambice alespoň 2,5 miliardy na agendách v roce 2013 a potom pro další roky úspory zvyšovat. Ze současného návrhu státního rozpočtu nevyplývá, že by nějaké ministerstvo nebo vláda jako celek měly pro příští rok plánovanou zásadní úsporu na svém vlastním fungování, na provozu státu, na omezování byrokracie. Je to přitom velká příležitost, která byla deklarovaná touto vládou, kde si tato vláda dala dokonce jasné úkoly. Místopředsedkyně vlády měla do konce září předložit konkrétní návrhy, jak spořit, tudíž mohl být prostor pro to, aby tyto úspory byly promítnuty do dnes projednávaného návrhu státního rozpočtu.

Podobná věc je v otázce Ministerstva zdravotnictví. Ministerstvo zdravotnictví mělo dlouhodobě podle koaliční smlouvy za úkol provádět pětapůlmiliardové každoroční škrtů ve vnitřních úsporách, především v kvalitě tendrování, v transparentnosti výběrových řízení a mimo jiné při zavádění nadstandardu. Nadstandard je opět opožděn. Úspory i v rámci

experimentálního fungování nadstandardu nejsou ani ve výši než tuším 200 milionů korun a úspory v řádu miliard ve zdravotnictví dnes skončily akorát tím, že krizový štáb nemocnic odmítá podepisovat smlouvy se zdravotními pojišťovnami, a místo transparentního a jasného jednání Ministerstva zdravotnictví o potřebných úsporách ve zdravotnictví můžeme očekávat, že současné netransparentní jednání o nových smlouvách skončí jedním karambolem, zhoršením péče, nestabilitou, a tudíž spíše zvýšením než snížením reálných nákladů ve zdravotnictví.

Nicméně když se podíváme na státní rozpočet, máme tu i oblíbené kolonky, které neustále opakují svůj příběh z minulosti, jako je kapitola státního dluhu a všeobecná pokladní správa. Je zapotřebí připomenout, že tak jak i zde předřečníci hovořili především o nadhodnocení výdajů, jinými slovy řečeno v téže kolonce kapitola státního dluhu a všeobecná pokladní správa, tak názor těchto předřečníků sdílím. Podotýkám, že se jedná o každoroční aktivitu, každoroční postup ministra financí tyto kolonky mít nadhodnocené, potom během roku z nich krýt různé nepředvídané finanční operace, které je zapotřebí učinit.

Sečteno podtrženo, na jedné straně ve státním rozpočtu je vata, na druhé straně máme nadhodnocené příjmy pro státní rozpočet a na třetí straně je evidentní, že systémové reformní kroky, vedoucí ke snížení především mandatorních výdajů státu, zde nejsou.

V tomto kontextu nicméně je zapotřebí říci, že kdyby pan ministr financí s námi hrál fér, a tudíž nadhodnocené kolonky státního dluhu a všeobecné pokladní správy byly zobektivizovány, vznikl by zde prostor pro reálná prorůstová opatření v kapitole především dopravy, školství a vědy. Kupříkladu sebrat jen ze státního dluhu 5 mld. korun, kde já se domnívám stejně jako kolega Babák, že je možné škrtnout na základě zkušeností z minulých let i 15 mld. korun, tak i kdybychom udělali jen ten drobný škrť ve výši 5 mld. korun, mohli bychom kupříkladu poslat ne na výstavbu nových silnic, ale aspoň na přípravu výstavby nových silnic pro následující období alespoň potřebné 2 mld. korun pro to, abychom kupř. připravovali klíčovou dopravní tepnu, která je tak zásadní i z hlediska strategie konkurenceschopnosti předkládaných NERVem a schválených vládou České republiky ještě na jaře roku 2011, jako je právě komunikace R35, páteřní komunikace mezi Moravskoslezským, Olomouckým krajem a Hradcem Králové. Kdybychom na takovéto typy staveb poslali 2 mld. korun, zbyly by nám kupř. na zvýšení platů učitelů alespoň o tisíc korun, které by rámcově stálo něco kolem 2,9 mld. korun. Kdybychom udělali aspoň tyto dva kroky, z hlediska konkurenceschopnosti České republiky bychom udělali mnohé. Udělali bychom jasný symbol pro to, aby továrny v Moravskoslezském kraji dále nepřemýšlely o svém stěhování do Polska, udělali bychom něco pro to, abychom zastavili propad v úrovni českého re-

gionálního školství, tedy škol základních a středních, které v porovnání se státy okolními i světovými se neustále ve své kvalitě propadají.

Řekl jsem jenom několik konkrétních příkladů, které by mohly přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti České republiky. Řekl jsem jen několik konkrétních návodů, jak to lze učinit, pokud nebudeme podporovat lži, které obsahuje tento návrh státního rozpočtu. Proto mi dovolu v rámci prvního čtení státního rozpočtu apelovat na to, abychom se při druhém a třetím čtení neřídili jen tupou hranicí koaliční a opoziční linky, ale abychom se tady se zdravým rozumem snažili zastavit katastrofický stav české ekonomiky a českého státu v propadající se úrovni české konkurenceschopnosti, v rostoucích cenách potravin, kde dnes je čím dál tím více patrné, že ještě další zvýšení DPH povede naopak ještě více k tomu, že se vyplatí jezdit nakupovat do Německa.

Děkuji vám za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní pan ministr financí Miroslav Kalousek má slovo.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo. A nebojte se prosím, nebudu polemizovat s argumenty, které teď padly, dokonce ani s přiměřeností pojmů jako katastrofický stav české ekonomiky, zda skutečně odpovídá, či neodpovídá situaci. Ale rád bych přece jenom zdůraznil, že zazněla – aby nedošlo ke zmatení toho vysvětlení, které jsem učinil v začátku svého vystoupení – že zazněla zjevně nepravdivá informace, když pan poslanec Bárta řekl, že se ministr financí dopustil prohlášení, že kterého vyplývá, že církevní restituce zvýší míru letošního zadlužení o 59 mld. Já jsem doufal, že jsem to vysvětloval dostatečně srozumitelně.

Tak tedy ještě jednou. Míra zadlužení v důsledku církevních restitucí v roce 2012 nestoupne ani o korunu, protože v roce 2012 nebudeme potřebovat ani korunu na církevní restituce. Nicméně deficit v účetní metodice ESA 95 se zvýší o 59 mld., neboť se to účetně promítne do deficitu roku 2012. Nemůže se to ale nijak promítnout do dluhu, neboť ta operace je účetní, nikoliv finanční. Prosím, abychom tomu takhle rozuměli, protože v opačném případě bychom to veřejnosti říkali špatně.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Tak a ještě pan poslanec Vít Bárta má též faktickou poznámku. Mezitím oznamuji, že se paní místopředsedkyně Karolína Peake omlouvá ze zdravotních důvodů.

Pan kolega Vít Bárta, faktická poznámka.

Poslanec Vít Bárta: Já si dovolu jen fakticky připomenout to, že moje zásadní otázka byla o tom, jak dalece se ona účetní operace promítne do

hodnocení, do hodnocení ratingů v rámci konkurenceschopnosti České republiky. Ta zásadní otázka nezněla o tom, jak budeme hodnocení z hlediska ratingových společností sledujících zadlužení České republiky, a to, jak jsme ukázněni ve splácení toho dluhu. Ta zásadní otázka je, že v žebříčcích konkurenceschopnosti, tedy toho, jak se vyplatí v Čechách investovat, jsme se jenom za poslední rok propadli z 55. na 60. místo. A zásadní otázka je, jak Světové ekonomické fórum stejně jako MID žebříček a celá řada dalších budou tuto účetní operaci zvažovat a počítat v rámci našeho celkového zadlužení meziročně z hlediska konkurenceschopnosti České republiky. To byl můj dotaz.

Stejně tak připomínám, že situace dle mého názoru je oprávněně pojmenovatelná jako katastrofická, protože jestliže v současné situaci lidé neutrácí peníze, ceny rostou a příští rok bude ještě hůře v kontextu evropské situace, je zapotřebí si jednoznačně přiznat, že pro občany České republiky je tato situace v hospodářství státu opravdu katastrofická.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Pan ministr financí. Prosím.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Odpověď zní jediné: Tato účetní operace se do ratingového hodnocení České republiky nepromítne nijak. Ratingové agentury tomu rozumějí, některým z vás to prostě nevysvětlím, kdybych se rozkrájel. Mám asi špatné vysvětlovací schopnosti. Děkuji.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní prosím je přihlášen pan poslanec Petr Braný, po něm je pan kolega Petr Hulinský.

Poslanec Petr Braný: Vážená paní předsedkyně, děkuji za slovo. Vážené kolegyně, kolegové, členové vlády, Karel Čapek napsal: "Stát si vytvořili lidé pro svoji potřebu." A návrh zákona o státním rozpočtu patří každý rok k nejdůležitějším zákonům státu. Je totiž výrazem hospodářských a sociálních záměrů státu na příští rok, neboť fakticky formuluje a finančně zajišťuje hospodářskou a sociální politiku vlády na příští rok, její hlavní úkoly a priority.

Můžeme si říct, že navržený státní rozpočet je v zájmu většiny občanů České republiky? No, odpověď už zde v některých vystoupeních zazněla, že ne.

Já nebudu zmiňovat základní charakteristiky tohoto vládního návrhu, jáká je problematičnost jeho východisek, jeho vratkost, jeho celková finanční rizika. O tom zde již hovořili někteří přede mnou a vcelku velmi výstižně.

Nejenom v řadách politické opozice stávající Nečasovy vlády, ale i od odborů zaměstnavatelských sdružení zaznívá, že by měla být zohledněna

řada strukturálních problémů. Neodpustím si ale stručné konstatování, že ani tento nejnovější vládní rozpočtový návrh nevychází z věcné a argumentačně podložené a zdůvodněné střednědobé prognózy rozvoje ekonomiky státu. Není tedy založen na žádném programu růstu ekonomiky a zaměstnanosti. Podle mého názoru je právě toto jedním z jeho největších nedostatků.

V naší zemi nepochybně schází pracoviště, které by bylo schopno formulovat cíle hospodářské strategie ve střednědobé i dlouhodobé perspektivě a cesty její realizace. Stávající pravicové koncepty řešení současné hospodářské situace jsou, promiňte mi to prosím, pouhým nedostatečným přístipkařením, mnohdy jen pouhou hrou se slovy.

Vezměme si třeba nově uplatňované vládní kroky sociální a daňové. Je si stát, resp. jeho současná vládní administrativa, vědom všech jejich souvislostí? Vždyť například souběh opatření v oblasti snížení valorizace důchodů, zvýšení DPH spolu s výrazným zvyšováním cen energií a letos končící deregulací nájmu postihne nejvíc právě důchodce a mladé rodiny. Jsou to kroky, které ve svém souběhu budou posilovat oblast hmotné nouze a chudoby. To jsou příliš závažné věci, které však zřejmě současná vládní administrativa vůbec nebrala v úvahu.

Nebo z jiného soudku. Jak se nově uplatňované vládní kroky promítnou do rozpočtů krajů, měst a obcí a také do rozpočtů zdravotních pojišťoven. Hovořit o tom, jaké jsou platby státu do zdravotní pojišťovny za pojištěnce státu je zbytečné a desetitisícová hranice – té se to ještě zdaleka neblíží, i když víme, že průměr v současné době na jednoho pojištěnce, aby to bylo na požadované úrovni a ve smyslu hospodárného užívání prostředků ve zdravotnictví, je kolem 12 až 15 tisíc. Toho nedosahujeme.

Z hlediska obcí – tady nechci rozebírat ani otázku stropování daní do této oblasti. V oblasti měst, obcí a krajů rozpočtovým určením daní jsme udělali některé změny, ale není úplně jasno těch 12 miliard z hlediska fondů, z jaké to půjde vlastně částky, z jaké podpory, jestli to není vlastně jenom přesun peněz fiktivní, protože by se přesto do těch obcí měl dostat i normálně z hlediska cíleného investování a rozvoje infrastruktury a dalších věcí potřebných, které jsou. Nyní to bude rozprostřeno do rozpočtu. Budiž.

Zároveň se tam i promítá asi 1,5 mld. za školství a příspěvek na žáka těch 1 300 jsme z rozpočtu ztratili a financování školství je zatím v nedohlednu, i když se slibuje, že se zde udělá základní změna. Podívejte se, jenom z hlediska školství, exkluzivitu, teď myslím ve smyslu financování, mají církevní školy. Církevní školy mají zejména na provoz hrazeno vše ze sta procent, co potřebují, to stát proplatí. To je exkluzivita, kterou ostatní už nemají. Ať jsou to školy krajské, vyšší odborné, střední, učiliště, tam se provoz dotuje – a výrazně – částkou z krajů. Když je to školství obecné, platí to samé. U soukromého je to další kapitola. Nebyla vůle udělat to jako

veřejnou službu v minulosti školství a dnes se potýkáme s těmito problémy.

Zazněla tady výtky od pana Bárty jak to dělají v jednom kraji. Ony ty problémy budou i v jiných krajích, komunisté se sociálními demokraty. Jsem rád, že dali takového člověka na školství, který ty problémy pomohl rozjet, a financování se určitě bude lépe řešit teď vládám krajským. On tu není přítomen, snad chápe ten sarkasmus, který mám ve svých slovech.

Hlavní potíží dále je v tom, že Nečasova vláda má sice strategii rozpočtových úspor, avšak nemá strategii růstu. Nelze si nevšimnout, že bez té ale dnes nemá nic než de facto pouze strategii recese, která úspory proměňuje v sebezničující snahu, vedoucí ke smršťování ekonomických výstupů. Nově ordinované fiskální úspory dále zrychlily toto smršťování ekonomiky. Navíc, jak se recese prohlubuje a přináší širší fiskální schodky, bude nutné další kolo úspor.

Jistě nelze říci, že by Nečasova vláda neusilovala o žádná prorůstová opatření. Formulovala je koncem letošního dubna, ale je nutno o nich říci, že jsou svým rozsahem nedostatečná a hlavně začnou působit, pokud vůbec, až po mnoha letech. Snad by jen bylo možné v souhrnu charakterizovat tyto výstupy vlády asi takto. Zvyšujeme konkurenceschopnost, kvalitní infrastrukturu výborným vzdělávacím systémem, kvalifikovanou pracovní silou, kompetentní veřejnou správou a nízkou úrovní korupce. Ale i tyto zamýšlené kroky jaksi vládě unikají.

Ve vládní politice postrádám taková rychle působící opatření, jako jsou například pečlivě cílené programy, které by podporovaly zapojení malých a středních českých firem do programu stimulujícího hospodářský růst. Měly by to být činnosti pracovní náročné, nepříliš složité na dlouhodobou přípravu, například řádově větší než doposud podpora zateplování soukromých i veřejných budov, protipovodňová opatření, oprava silnic a mostů, rekonstrukce památek apod. Jistě by za úvahu také stál program výstavby například 50 tisíc nájemních bytů při zaměření státních investičních pobídek na perspektivní obory.

Dále by mělo jít o razantnější podporu malých a středních podniků ze strany Českomoravské záruční a rozvojové banky. Stát by měl zvýšit kapitál v České exportní bance, v Českomoravské rozvojové a záruční bance a Exportní a garanční agentuře za účelem podpory exportu a rozvoje malých a středních firem. Nově zřízený státní investiční fond, do kterého by měla být napumpována 1,3 mld. korun především pro technologické firmy se zajímavými nápady a nedostatkem investičního kapitálu, je jistě dobrým počinem, ale obávám se, že pouze toto nebude stačit. Jistě žádoucím krokem by mohl být kupříkladu úvěr od Evropské investiční banky a zavedení mikroúvěru pro malé firmy. Řádově větší by vůbec měla být podpora inovací začínajícím firmám a podpora energetických úspor ve firmách.

Inspirativní by pro nás mohly být třeba příklady ze zahraničí, například

britský plán na podporu developerů. Cameronova vláda chce dát developerům k dispozici tisíce akrů půdy v rámci programu Stavte nyní, zaplatte později. Britská vláda si slibuje v rámci tohoto programu postavení 100 tis. domů a vytvoření 200 tis. nových pracovních míst.

Samozřejmě naše opoziční evergreeny s cílem zvýšit rozpočet příjmů – registrační pokladny, zvýšení daně z příjmu firem o 1 až 2 procentní body pásmově, diferencované daně z majetku, daňová progrese apod. Ty tady jsou a nabízíme je, ale tomu zatím není nasloucháno.

Takovéto kroky ovšem Nečasova vláda ani nezvažuje, natož aby je uskutečnila. Základní prioritou hospodářské politiky současné vlády je likvidace strukturálního deficitu veřejných financí ve výši 90 až 100 mld. korun. Ovšem povaha tohoto deficitu veřejných rozpočtů je dána především tím, že hospodářská politika našich vlád usilovala o co největší pokles daňové kvóty. Výsledkem tohoto úsilí je pak zhruba o 5 až 7 bodů nižší daňová kvóta, než je průměr v zemích Evropské unie. Když je deficit veřejných financí příliš malý, jako například v roce 2007, pravicová vláda sníží daně pod záminkou, že to podnítl hospodářský růst. Ten se ovšem nikdy nekoná, a tak reálné výsledky pravicového hospodaření jsou poměrně smutné. Za posledních šest let pravicových vlád se státní dluh České republiky zdvojnásobil, vzrostl zhruba z 800 mld. ke konci roku 2006 na více než 1 600 mld. v letošním září, tedy o 800 mld. korun.

Je zřejmé, že selhalo vládní pravicové úsilí, které udělalo z boje proti růstu státního dluhu hlavní cíl své hospodářské politiky. Nic jiného není dle vlády důležité. Ani hospodářský růst, inflace, zaměstnanost, podpora exportu či udržení sociální soudržnosti.

Jediným cílem hospodářské politiky české pravice od roku 2006 je boj s deficitem veřejných financí a snižování státního dluhu. Vládní politika škrťů navíc na úkor sociálně slabší většiny pokračuje. Ovšem výdajové škrty v klešající ekonomice prostě úpadek jenom prohlubují, pro naši zemi, pro její občany, pro perspektivu určitou, aby se objevila nějaká prosperita, bohatství, jsou kontraproduktivní. To jsou reálné výsledky rozpočtové filozofie vlády. Zřejmě bylo žádoucí tyto přístupy změnit a zvolit pomalejší oddlužování, či dokonce jeho zastavení na současné úrovni a zaměřit se na prorůstová opatření. Každý procentní bod růstu by potom například během pěti let snížil poměr dluhu k HDP nejméně o pět, možná i sedm procentních bodů. To jsou iluze? Ve srovnání se současnou praxí jsme se za pouhých šest let úsporami proškrtali na více než dvojnásobný státní dluh. To stojí nejméně za zamýšlení. To by ovšem znamenalo, že by vládní administrativa musela mít připravený plán, vypůjčené peníze nainvestovat do technologií a zařízení tak, aby přinášely více zisku, než jsou výpůjční náklady. To ovšem tato garnitura vládnoucí kormidlem našeho státu není schopná ani pochopit, natož uskutečnit. A proč? Je totiž ideologicky zaslepená.

Tato země rozpočet potřebuje. Ale ne touto podobou státního rozpočtu, která ještě více podlomí naši ekonomiku. Podle mého názoru by tento vládní rozpočtový návrh neměl být schválen. Jak už jsem uvedl, není podložen žádným programem obnovení růstu ekonomiky a zaměstnanosti, a není tedy ani reálným programem ozdravení našich státních financí. Nedostatek solidarity, představitivosti, odvahy, jednoty a vize dalšího rozvoje v posledních letech proměňuje Nečasovu vládu ve vládu naší zemi objektivně škodící. Proto nemůžu podpořit tento vládní návrh státního rozpočtu na příští rok.

Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji panu poslanci Branému. Slovo dostává pan kolega Petr Hulinský, po něm je přihlášen pan poslanec Michal Babák.

Poslanec Petr Hulinský: Paní předsedající, vážení dva ministři vlády, kolegyně, kolegové, dámy a pánové. Nedávno jsem viděl několik politiků vládních stran, bylo mezi nimi i několik vážených členů vlády, jak fandí našemu daviscupovému týmu. Podporovali naše tenisty a prožívali pak s nimi také triumf vítězství. Nic proti tomu, sám jsem sportovec a také sportovní fanoušek. Proto vím, co je za tím, než z malého kluka či slečny se stane špičkový sportovec, který odvádí skvělé výkony. Kolik úsilí a peněz to stojí a jak v poslední době klesá zájem lidí o sport, protože klesá jeho podpora ze strany státu, ať již přímá, či nepřímá, a na rodiče také dopadá ekonomická krize. Z kolegů tady sedí Jiří Šlégr, Pavel Ploc, kteří mohou zcela jistě má slova potvrdit. Fandíme, podporujeme naše sportovce naší přítomností, ale jako politici jsme také povinni se ptát, co jsme pro ně udělali. A dnes musím bohužel říct, že jako člověk, který se mezi nimi aktivně pohybuje, pro nás mnoho pozitivních slov nemají.

Upřímně, není se čemu divit. V roce 2011 změnou loterijního zákona došlo ke kritickému propadu podpory sportu z veřejných rozpočtů oproti rokům 2007 až 2010 o celé 3 miliardy korun. V rámci Evropské unie je tak naše země ve výdajích na sport v přepočtu na jednoho obyvatele na 24. místě, ve vztahu k hrubému domácímu produktu jsme na místě jen o jedno lepším. Přitom sport není zanedbatelným sektorem národního hospodářství. Dle studie KPMG jedna koruna podpory z veřejných rozpočtů vygeneruje 3,55 koruny do veřejných rozpočtů. Celkový průměrný přínos pro veřejný sektor v roce 2011 činil dle této studie 52 miliard korun. Podíl sportu včetně multiplikačních efektů na hrubém domácím produktu činí 2,7 %. Podíl spolufinancování sportovců na celkových nákladech sportu činí 80 %. Jeden z nejvyšších podílů v Evropské unii. A pak je to samozřejmě ta nenahraditelná hodnota, měřeno od zlepšování zdravot-

ního stavu obyvatel, prevence až po obyčejné dělání radosti veřejnosti při výkonech, kterých jsme byli i nedávno svědky.

Od roku 2012 oblast sportu přišla o významný zdroj financování – příjmy z loterií. Dle nového loterijního zákona plynou příjmy ze zdanění loterií částečně přímo do státního rozpočtu a částečně do rozpočtů obcí. O rozdělení prostředků rozhodují zastupitelstva bez povinnosti směřovat tyto prostředky do sportu a jiné veřejně prospěšné činnosti. Ve všech zemích Evropské unie mimo Lotyšska a Malty jsou ovšem loterie ve vlastnictví či pod přímým vlivem státu a jsou klíčovým zdrojem příjmů právě pro sport. U nás jsou loterie vlastněny soukromým sektorem, nad rámec běžného zdanění jsou daně loterijními odvody ve výši 20 %, které jsou děleny mezi stát a obce. Ty však z důvodu výpadku ve financování z velké většiny nedávají adekvátní navýšení prostředků pro sport. Pro rok 2012 bylo ze státního rozpočtu navíc uvolněno 800 milionů korun pro sport, tato částka však kompenzuje ztráty způsobené změnou daňových odvodů z loterijního zákona pouze na úrovni zhruba 35 %.

Dámy a pánové, v materiálu Státní podpora sportu pro rok 2013, který byl projednán poradou vedení Ministerstva školství v červnu tohoto roku, se v rámci všech šesti oblastí podpory sportu, které spadají do kompetence Ministerstva školství, počítá s částkou přesahující 2,9 miliardy korun. Ani tato varianta, v níž vítězství podobná těm v Davis Cupu či Fed Cupu vypadají spíš jako zázrak, který se už nikdy nebude opakovat. Nemůžeme se však v návrhu rozpočtu, který dnes projednáváme, smířit s tím, že tam není. Místo toho opět kapitola Ministerstva školství, která se sportu týká, počítá něco málo s 2,1 miliardou korun. Dámy a pánové, pokud budeme každý rok stavět sportovce do nedůstojné role, kterým blahosklonně přidáme pár milionů, myslíte si, že naši zemi budou s chutí a hrdostí reprezentovat? Je to odpovídající jednání dospělé politické reprezentace vůči lidem, kteří nejen nám dělají tak často radost, vzbuzují v mnoha lidech již ztracenou národní hrdost? Odpovídám za vás – nikoliv. Co se týče aktuálního stavu, navrhuji proto ve druhém čtení v podrobné rozpravě navýšení kapitoly Ministerstva školství o 900 milionů korun, tak abychom aspoň dorovnali původní očekávání resortu, a budu doufat, že mě v tomto kroku podpoříte. Stejně tak ve mně radost pana ministra financí na ochozu při vítězném zápase v Davis Cupu budí dojem i u něj závazku, že rozpočet na příští rok v oblasti podpory sportu bude odpovídat míře spoluúčasti, kterou na Davis Cupu dával najavo.

Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji vám, pane poslanče. Prosím pana kolegu Michala Babáka, další přihlášenou je paní poslankyně Marta Semelová. Pan kolega Michal Babák má slovo.

Poslanec Michal Babák: Vážená paní předsedající, dámy a pánové, Věci veřejné dlouhodobě kritizují nereálnost návrhu státního rozpočtu na rok 2013. Jeho hlavní slabiny najdeme jak na příjmové, tak na výdajové stránce. Věci veřejné proto chtějí, aby ministr financí rozpočet přepracoval. Pokud by byly přijaty naše návrhy, nemusela se například vůbec zvyšovat daň z přidané hodnoty. Ministerstvo financí není schopné dlouhodobě odhadnout vývoj HDP a stanovit příjmovou stránku státního rozpočtu. Například v roce 2009 byl rozdíl predikce příjmů a závěrečného účtu o 140 miliard nižší. V roce 2010 to bylo o 22 miliard a v roce 2011 o 43 miliard korun, což v konečném důsledku za poslední tři roky nahrává tomu, že je to neschopnost vybírat daně od ministra financí ve výši 205 miliard korun.

Deklarovaný boj s nárůstem byrokracie, který si vláda dala dokonce do programového prohlášení vlády, opět jde naprázdno. Nelze akceptovat navýšení úředníků o tisíc na Ministerstvu financí, to znamená v konečném důsledku o 1,2 miliardy větší zátěž na tento rozpočet.

Příležitost k úsporám je také ve fondu hmotných národních rezerv. V této kapitole se nakupují suroviny na uzavřené burze, ve které není zastoupení hlavních firem, které s danými surovinami obchodují na českém trhu.

Dále vidíme velké rezervy, dokonce bych řekl, že ty kapitoly jsou nafouknuty k prasknutí, a to je kapitola všeobecné pokladní správy a kapitola státního dluhu. Když se podíváme do krátké historie, tak tyto kapitoly byly přerozpočtovány v roce 2009 o 19 miliard, v roce 2010 o 53 miliard a v roce 2011 dokonce o 48 miliard korun.

Dále bych upozornil na rezervy, které se nacházejí na účtech českých lesů, státního podniku, kde v tuto chvíli máme 16 miliard korun, a Ministerstvo financí pro rok 2013 chce pouze z těchto rezerv do státního rozpočtu převést 6 miliard korun.

Dohromady to máme zhruba 20 až 25 miliard korun, které jsou k dispozici na těchto kapitolách, které jsem uvedl. To znamená, že v žádném případě nemuselo dojít ke zvyšování daně z přidané hodnoty o jeden procentní bod.

Je to, jak již jsem říkal, tyto rezervy jsou nachystány na to, aby pokryly neschopnost vybírat daně. Protože když se podíváme například do roku 2009, kdy od rozpočtu k závěrečnému účtu byl rozdíl 140 miliard, v roce 2010 byl rozdíl 22 miliard a v roce 2011 dokonce 43 miliard korun.

Proto bychom rádi navrhli usnesení, aby se státní vládní novela státního rozpočtu vrátila k přepracování, a to do 21. 12. 2012. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Ano. Prosím paní poslankyni Martu Semelovou.

Poslankyně Marta Semelová: Vážená paní předsedající, kolegyně, ko-

legové, návrh zákona o státním rozpočtu na rok 2013 vychází z chybných ekonomických předpokladů, není podložen žádným programem růstu ekonomiky a zaměstnanosti, nejsou v něm stanoveny konkrétní cíle a úkoly v sociální oblasti, jako například zvyšování počtu nových pracovních příležitostí, růst minimální mzdy, pomoc rodinám s dětmi a seniorům, zabezpečení sociálního bydlení pro potřebné atd. Vychází z balíčku daňových změn a jsou zde navrhována opatření, která naopak způsobí další pokles spotřeby domácností a zhoršení situace jednotlivých občanů i celých rodin. To koneckonců potvrdil i premiér Nečas, když poté, co vláda jednomyslně předložení návrh přijala, zdůraznil, že rozpočet je úsporný. Jenže na kom se šetří? Opět na těch, kteří jsou na tom dost bídne už dnes. Mladé rodiny s dětmi, senioři, nezaměstnaní, zdravotně postižení, lidé v hmotné nouzi, studenti – ti všichni mají zaplatit rozkrádání státu ve velkém po schválení daru církvi, který budou splácet ještě naše děti a vnoučata. Mají zaplatit pochybné projekty a nezodpovědné pokusy, jako je sKarta, soukromé fondy, kam se vyvádějí prostředky na důchody, soukromé agentury, které jsou placeny ze státního rozpočtu, například za zprostředkování práce. Mají platit za neschopnost vlády, která neumí zabránit rozsáhlým daňovým únikům, mají platit za korupční aféry v nejvyšších patrech politiky, které se rozrostly do nebývalých rozměrů. Studenti vysokých škol budou platit školné, resp. zápisné, aby se mohly krátit veřejné prostředky, pacienti poplatky v nemocnicích, přičemž se stává stále častěji, že lidé odcházejí ze zdravotnického zařízení na revers, protože jim nezbývá na nájem.

Jednou z investic do budoucna jsou investice do vzdělání. To je všeobecně známá věc, ale vláda před ní zavírá oči. Podíl kapitoly Ministerstva školství na HDP je tak v porovnání s jinými státy Evropské unie žalostně nízký. Týká se to i platů. Průměrný rozpočtovaný plat činí ve školství 22 146 korun. To je hluboce pod průměrnou mzdou, která na konci druhého pololetí 2012 činí v nepodnikatelské sféře 24 668 korun. O platech nepedagogických pracovníků ve školství ani nemluvě. Výše přidělených prostředků tento stav nijak podstatně nezmění.

V roce 2012 bylo v regionálním školství vládou nařízeno vázání ve výši 2,15 %, což regionální školství přišlo na téměř 1 miliard 800 tisíc korun. Navrhované zvýšení o 1,8 % v roce 2013 znamená vlastně při zohlednění inflace snížení o 0,35 % proti schválenému rozpočtu roku 2012. Financování regionálního školství tak zůstává nedořešené. Ministerstvo školství přitom chce posílit inkluzivní vzdělávání, plánuje snížení úvazků školních metodiků prevence rizikového chování s cílem zlepšit prevenci takového chování ve školách, školy potřebují asistenty, bezpodmínečně nutná je podpora technického, odborného a učňovského školství atd. atd. Návrh rozpočtu ale k naplnění těchto cílů těžko povede.

Naprosto nezodpovědné a bezohledné jsou škrty v sociální oblasti. Ministerstvo práce a sociálních věcí by mělo příští rok podle návrhu vydat o 1,9 miliardy korun méně, než počítala první verze státního rozpočtu. Vládu nezajímá, že dostane do problémů velkou skupinu obyvatelstva, že budou výrazně podfinancovány sociální služby, na nichž je a bude závislých stále více lidí. Částka na transfery do sociálních služeb je tak nízká, že je ohroženo jejich fungování jako takové. Přímě trestuhodné jsou pak škrty v podporách v nezaměstnanosti. Podle návrhu by se zde mělo uspořít 1,5 miliardy, a to za situace, kdy jsou stovky tisíc lidí bez práce. V říjnu vzrostla míra registrované nezaměstnanosti na 8,5 %. Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání se tak zvýšil na 496 761. Zároveň klesl počet nahlášených volných pracovních míst. Nově zaevidováno bylo 50 819 osob, z evidence pak odešlo celkem 47 242 uchazečů. Do zaměstnání jich ve sledovaném měsíci ale nastoupilo jen 22 762. Další 24 480 uchazečů bylo vyřazeno bez umístění. Tak jako každý měsíc se o ně rozrostla skupina neregistrovaných nezaměstnaných, jichž je podle kvalifikovaných odhadů kolem 200 tisíc. Mezi nezaměstnanými je také 36 583 mladých lidí. Podotýkám, že se opět jedná pouze o ty, kteří jsou evidováni na pobočkách úřadů práce.

A jak je to s pobíráním podpory v nezaměstnanosti? Tu dostávalo pouze 92 178 uchazečů o práci, což je 18,6 % všech evidovaných nezaměstnaných. A co ti ostatní? Podle Listiny základních práv a svobod, která je součástí našeho ústavního uspořádání, je právo na práci a spravedlivá odměna za práci na předním místě. V článku 26 Listiny se konstatuje, že každý má právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací. V článku 28 Listiny je uvedeno, že zaměstnanci mají právo na spravedlivou odměnu za práci. A vy v situaci, kdy u nás tyto články Listiny jednoznačně dodržovány nejsou a lidé jsou bez práce a bez platu, tak je připravujete i o tu podporu.

Navíc nemá vláda žádný program boje proti nezaměstnanosti, a to podle strategie EU i u nás měla být již v roce 2010 plná zaměstnanost.

Co se týká spravedlivé odměny za práci, o tom nemůže být vůbec řeč. Stačí se podívat na mzdový vývoj. Nejrychleji rostou nejvyšší mzdy a platy a nejméně nejnižší příjmy, u nichž dochází i k poklesu. Rozdíly ve mzdách jsou až stonásobné. Dvě třetiny zaměstnanců mají platy nižší, než je průměr. Dostávají 16 až 20 tisíc hrubého. Zákonem stanovená minimální mzda je 8 tisíc měsíčně hrubého a tato minimální mzda se již pět let nevalorizuje.

Z čeho mají tito lidé zaplatit všechno to vaše zdražování? Meziročně vzrostly ceny zemního plynu o 14 %, elektřiny o 4,2 %, vodného o 12 %, stočného o 10,5 %, tepla a teplé vody o 8,6 %. K tomu se zvedlo regulované nájemné o 10,9 %, téměř o 10 % ceny pohonných hmot, prudce

vzrostly výdaje rodin na zdraví a zdravotní péči, ceny mnohých potravin. Přitom právě bydlení a potraviny tradičně představují ve výdajích domácností v průměru prakticky polovinu všech výdajů. V domácnostech seniorů pak dokonce většinu jejich příjmů.

Právě senioři a rodiny s dětmi patří mezi nejohroženější skupiny. Většina důchodců má tak nízké důchody, že absolutně nemohou na všechny výdaje stačit. A rodinám s dětmi se ke všem platbám ještě zvýšily poplatky v mateřských školách, školních družinách a jídelnách, základních uměleckých školách, zvýšila se i cena za výuku cizích jazyků a za ubytování na internátech.

Ministerstvo práce a sociálních věcí má také uspořít 1,3 miliardy na nemocenských dávkách a 4,9 miliardy na dávkách v hmotné nouzi. Jenže právě hmotná nouze je naléhavým problémem stále většího počtu lidí. Dvě třetiny českých domácností vycházejí podle Českého statistického úřadu se svými příjmy se značnými potížemi. Více než jeden milion osob žije s příjmem pod hranicí příjmové chudoby. Mnozí nejsou schopní, a upozorňuji, že ne vlastní vinou, platit včas své účty za bydlení a další položky. Zadluženost domácností již překročila jeden bilion korun a dále roste a exekutoři sklízají úrodu. Soudy již nařizují bezmála jeden milion exekucí ročně.

Každý týden přicházejí nové statistické údaje, které dokazují prohlubování ekonomické krize a zhoršování situace sociálně slabších. Vláda to neřeší. Namísto reálného a zodpovědného státního rozpočtu to řeší různými balíčky a uspěchanými opatřeními v průběhu roku, které stav ještě prohlubují a vedou do bludného kruhu. Stojí nás to miliardy a nepřináší to žádná reálná zlepšení, pouze problémy a chaos. Navíc společně s bezpočetným množstvím novel zákonů, vyhlášek a zákonů nových se pro obyvatelstvo vytváří nepřehledná džungle předpisů a nařízení, které není v lidských silách všechny pojmout.

Nedivím se proto, že podle před týdnem zveřejněného průzkumu agentury STEM je s vládou spokojeno pouze jedno procento dotázaných, 7 % je pak spokojeno spíše a nespokojeno je 92 % občanů. Tento výsledek potvrzuje hlasy o tom, že současná pravicová vláda ve skutečnosti pracuje jen pro jedno procento nejbohatších.

Přispívá k tomu i předložený návrh rozpočtu, v němž chybí zásadní řešení sociálních problémů, které by mělo spočívat v růstu ekonomiky a v odstranění nezaměstnanosti. Postrádám i racionální propagační politiku státu a účinnou podporu mladým rodinám. Opatření vlády a návrh státního rozpočtu, tak jak je předložen, znamenají další zhoršení situace sociálně slabších občanů této země, další rozevírání nůžek a vyostřování rozporů.

Z uvedených důvodů předložených návrh zákona o státním rozpočtu nemohu podpořit. Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců KSČM.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Dále prosím o slovo pana poslance Jiřího Šlégra, dalším přihlášeným je pan poslanec Grebeníček. Pan kolega Šlégr má slovo, prosím.

Poslanec Jiří Šlégr: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedající, vážená vládo, kolegyně, kolegové, ministr financí Kalousek předložil na středečním zasedání vlády další verzi návrhu státního rozpočtu na rok 2013. Základním parametrem, pro ministra Kalouska zřejmě nejdůležitějším, je zachování schodku státního rozpočtu na hodnotě těžko uvěřitelných 100 miliard korun. Jen pro připomenutí – poslední návrh ze začátku listopadu měl deficit jen něco málo pod 100 miliard. Ale hlavní rozdíl mezi návrhy, které mezi sebou dělí pouze pár dnů a odsouhlasení zdravotního balíčku, je 36 miliard. Co nám tím ministr financí chtěl říci? Pro mne jako sportovce je to jasné – to není fér hra. Nový rozpočet počítá se snížením výdajů a také i příjmů o 4,1 miliardy, předchozí snižoval výdaje o 40 miliard. Ptám se: Jak se tak velký rozdíl dá rozumně a seriózně vysvětlit? Ministr Kalousek neustále opakuje, že musí udržet deficit pod 3 % HDP, i současně navržený deficit je pod úrovní 2,9 % HDP. Prosím, vnímejte, že to je přání ministra Kalouska, vůbec nikdo to po nás nechce. Nejsme v situaci Řecka, nemáme problémy se státním dluhem.

Opusťme ale tuto mantru ministra financí a podívejme se na rozpočet detailněji.

Do předpokládaných příjmů návrhu státního rozpočtu na rok 2013 byl promítnut nižší očekávaný daňový výběr a výběr pojistného na sociální zabezpečení. Ministr se odvolává na aktualizované predikce základních makroekonomických ukazatelů, tedy růst či spíše stagnaci a propad HDP, inflaci, nezaměstnanost a další ukazatele. Na základě těchto údajů ministr financí ponížil příjmy rozpočtu o 4,1 miliardy. Já mám poměrně přesnou představu o proporcích, ostatně se takový cit, zvláště u sportu, kterému jsem se celý život aktivně věnoval, předpokládá. Tedy ony 4,1 miliardy představují necelou jednu pracovní směnu výkonu celého národního hospodářství, přesně sedm hodin. Nebo také nějaké tři desetiny procenta rozpočtu. Přirovnám-li k rodinným financím, pak jde v případě měsíčního rodinného čistého příjmu 20 tisíc korun o snížení o celých 75 korun. Pociťujete ve svých vlastních financích rozdíl mezi 20 tisíci korunami a 19 925 korunami? Nedokážu si vůbec představit, při výkyvech, které způsobuje počasí, nově uzavřené kontrakty, ale třeba i změny ve vývoji zaměstnanosti, jak lze tuto částku v tak titěrné hodnotě skutečně odpovědně stanovit.

Nicméně pokud se podíváme na absolutní hodnoty jednotlivých položek rozpočtu, budeme šokováni.

Příjmová část rozpočtu je podle mého názoru v absolutních číslech

vysvětlena alespoň relativně rozumně. Hovoří se o zvýšení příjmů od státního podniku Lesy České republiky o 2 miliardy korun, nebo se počítá se snížením výdajů spojených se státním dluhem díky našemu příznivému ratingu o další 2 miliardy korun. Co se mi však nelíbí, je to, že další 3,3 miliardy korun chce rezort financí ušetřit snížením mandatorních výdajů v sociální oblasti. Už teď jsou dávky pro nejpotřebnější nemorální.

Očekává se ode mne, že se zaměřím na kapitolu rozpočtu věnovanou sportu. Ano, současná podoba rozpočtu je pro mne nepřijatelná. Oproti roku 2012 je rozpočet na sport snížen o 25,6 %, v absolutní částce pak o 777 milionů korun.

Znamená to, že celkový rozpočet na sport činí neuvěřitelné necelé 2,3 mld. korun. Stalo se tedy něco, na co jsem v loňském roce upozorňoval, a to že daných 800 milionů korun navíc do sportu není garantováno, a tudíž o ně můžou sportovci přijít.

Vše je o proporcích. Sport je totiž nejenom významným společenským fenoménem, ale zcela nepřehlédnutelným ekonomickým odvětvím. Proč o tom hovořím? Současný objem sportovního trhu České republiky je odhadován na více než 70 mld. korun. Pokud se soustředíme pouze na daň z přidané hodnoty jako na klíčovou příjmovou stránku státního rozpočtu, tak příjmy ze sportovního prostředí dosahují zhruba 15 miliard. korun. Připočítejme k tomu fakt, že přibližně jedno procento všech zaměstnanců je u nás spojeno nějakým způsobem se sportem. Z toho jednoznačně vyplývá, že sportovní prostředí je čistým plátcem do státního rozpočtu a že má navíc značný potenciál růstu.

Premiér Petr Nečas sice hovoří o prorůstových opatřeních, Kalouskův rozpočet je však prakticky neobsahuje. No a sport je typickým příkladem toho, co by se dalo pro příjem do státního rozpočtu skutečně prorůstově udělat. V porovnání s Evropskou unií je ve sportu u nás zaměstnána zhruba pětina zaměstnanců a také obrát je podstatně nižší. To znamená, že zde máme potenciál pro zcela jasný pákový efekt. Každé zvýšení podpory sportu spustí lavinu příjmů do státního rozpočtu, porostou nákupy sportovního vybavení, bude vyšší zájem o trenéry a s tím související další obslužný personál. Poroste počet sportovišť, zvýší se výroba sportovního oblečení a sportovních doplňků. Nebo alespoň dovoz. Ve výsledku pak bude nejen nižší nezaměstnanost, ale nižší výdaje na dávky v nezaměstnanosti, ale hlavně bude vyšší příjem DPH a také příjem z realizovaných odvodů za zaměstnance. A to může vztáhnout na celé naše hospodářství. Rozumná cílená podpora nejen jednoho odvětví, ale i dalších, která mají potenciál vysokého multiplikačního efektu, a máme zde nastartovaný tolik potřebný hospodářský růst. To však ministr Kalousek ani celá vláda zřejmě nechce vnímat.

Dovolte, abych se ještě vrátil k úvodu. Téměř všechny schodky státního

rozpočtu vyprodukované ministrem Kalouskem se pohybují v řádu sto miliard korun. Čím to je, že před ministrem Kalouskem tak nehorázné schodky nebyly? Necht k nám pohovoří sám ministr. Cituji jeho vystoupení z Otázek Václava Moravce z 18. listopadu tohoto roku: "Říká-li pan předseda, že se neustále zvedají daně, tak bych rád řekl, že i po tomto daňovém balíčku, který byl napodruhé prosazen, bude daňová zátěž o dvě procenta daňové kvóty nižší, než byla za pana ministra Sobotky, což je o 80 miliard ročně. Pořád pan ministr Sobotka vytahoval lidem z kapes o 80 miliard více než, bude dělat tato vláda příští rok. To prosím, abyste si povšiml. To jsou přesná čísla."

Ministr Kalousek tak přiznává, že nechává v kapsách bohatých podniků a podnikatelů od tzv. daňové reformy v roce 2008 80 miliard. Přiznává, že bere tisíce z kapes těch, kteří nemají nejen na nájem, ale ani na dvě jídla denně. Programově zatěžuje naše děti dluhem, který budou splácet dlouhá léta, a nechává přitom volné pole působnosti podvodníkům distribuujícím nezdaněné pohonné hmoty. Zdaní naftu tak, že miliardy daňových výnosů zůstávají v zahraničí, přitom tělesně postiženým rodičům pečujícím o dítě, tedy rodičům, kteří nemohou pracovat, stát zrušil i dávku zajišťující dorovnání do životního minima. Škrtnutím pera stát udělal z desetitisíců invalidů práce schopné nezaměstnané a také nezaměstnatelné.

A co je zcela nehorázné, vysokou daní na alkohol a neschopností sledovat její odvádění stát způsobil problém s metanolem. Právě ta neschopnost působení státu jako hlavního garanta nezávadnosti potravin, nápojů a i alkoholu na trhu je to, co všechny oběti metanolu mohou vyčítat. Snižování platů policistů, pracovníků finančních a celních úřadů, Státní potravinářské inspekce, hygienických stanic a vůbec všech, kteří jsou napojeni na státní správu, z nás dělá oběti rezignace státu na své nejdůležitější funkce ve jménu jakéhosi důležitého šetření, šetření na plátech výkonných pracovníků zajišťujících chod našeho státu. Jsme obětí odvázaných Kalouskových rozpočtů. Tento rozpočet bohužel není jiný než zcela kalouskovský.

Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní je přihlášen do rozpravy pan poslanec Grebeníček. Prosím.

Poslanec Miroslav Grebeníček: Vážená paní předsedkyně, dámy a pánové. Z toho, co vláda opakovaně předložila Sněmovně k projednání, ale i ze způsobu, jakým kabinet a celá vládní koalice návrh zákona o státním rozpočtu připravovala, sotva kdo mohl nabýt dojmu, že jde o odpovědnou a kompetentní vládu. Odráží se to v kritických reakcích expertů na předkládaný materiál i v silných výhradách sociálních partnerů.

Důvodem k nedávnému stažení špatného rozpočtu, jak je zřejmé, nebylo to, že by chtěla vláda zpracovat rozpočet lepší. Důvodem byly vnitřní tahanice Občanské demokratické strany. Sněmovna si měla počkat na to, až se papalášii, kmotři a klienti Občanské demokratické strany dohodnou a až si uspořádají kongres, na kterém se domluví, jak dál dojit – dojit! – republiku a utahovat opasky občanům.

Z připomínek, které vznesly k vládnímu návrhu zákona o státním rozpočtu sociální partneři, mimo jiné Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů České republiky a Československá (?) konfederace odborových svazů, je zcela zřejmé, že nepovažují předložený návrh rozpočtu za východisko z vleklé ekonomické a sociální krize v české společnosti. Ba spíše naopak. Konfederace odborových svazů vládní návrh označila za nejméně stabilní návrh státního rozpočtu za poslední léta, s tím, že již předchozí rozpočty dopadly velmi špatně. Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů pak vznesla výhradu, že vláda se žádnými prorůstovými opatřeními vlastně nepočítá, protože náklady na ně převyšují předpokládaný zisk, resp. zisk je špatně měřitelný, kdežto výdaje na něm ano.

Z vládní předlohy, jak jsem ji měl možnost posoudit, plyne, že jedinou jistotou, kterou je kabinet premiéra Nečase Sněmovně i občanům schopen garantovat, je další růst státního dluhu. Úroveň zadlužení státu je pro konec roku 2012 prozatím odhadována na více než 1 bil. 725 mld. korun. Pro rok příští už předkládaný návrh rozpočtu počítá s významným překročením hranice 1 bil. 800 mld. korun. Vláda tedy navrhuje růst dluhu, ale žádné řešení ekonomické a sociální krize. Jednoduše řečeno, kabinet chce dál zvyšovat dluh a současně občanům i této Sněmovně celou koncepci rozpočtu, či spíše antikoncepce, sděluje, že výsledkem bude, že se budou mít občané ještě hůře.

Musím se proto ptát, co zatím udělala a co chce dělat vláda, která rok co rok dál zadlužuje republiku. Co dělá tato vláda pro to, aby se i česká ekonomika obdobně, jako tomu je už u některých sousedů a řady dalších zemí, dostala ze stagnace a nastoupila do růstové fáze. Je všeobecně známo, že tato vláda neprováděla dosud žádná významná prorůstová opatření. Namísto toho formou nepřilíš inteligentních a často velmi asociálních škrťů podvazuje funkčnost veřejné správy, omezuje veřejné služby a oslabuje domácí koupěschopnou poptávku. Namísto rozumné podpory investic a spotřeby vláda svými pseudoúspornými kroky a nekonečnými ideologickými kampaněmi přivedla občany i řadu zaměstnavatelů k rozhodnutím omezit spotřebu i tam, kde by tato spotřeba mohla a měla napomáhat ke stabilizaci ekonomiky a kde by měla přinášet i příjmy do veřejných rozpočtů a do pojistného systému.

Dámy a pánové, není žádným tajemstvím, že v korupčním a klientelis-

tickém systému mizí ročně desítky miliard z veřejných zdrojů a z prostředků občanů. Jen na nelegální výrobě a prodeji pančovaného lihu, jak naposledy přiznal ministr financí, ztrácí stát nejméně 1 mld. daňového příjmu ročně. Ztráty s touto nelegální výrobou a distribucí jsou samozřejmě daleko, daleko vyšší. O těžkých zdravotních následcích nemluvě. Bohužel, přestože mnozí to vědí už dlouho a přestože ministr vnitra ve sledování této kriminální činnosti byl i soukromě zaangažován před nástupem do funkce, teprve desítky smrtelných případů vládu rozhoupaly k nějaké aktivitě. Kolik miliard odtéká v podvodech s pohonnými hmotami? Kolik se jich utápí každoročně v předražených, podivných a někdy i zcela nesmyslných marnotratných veřejných zakázkách? Celkové ztráty podle expertních odhadů převyšují významně roční schodek státního rozpočtu.

Je náhoda, že z ukradeného, z daňových úniků a škod způsobených státu, regionům a obcím se tak mizivě málo vrací poté, co jsou zjištěny a vyšetřovány. Ano, mám na mysli například pověstné drahé a málo funkční úseky dálnic. Pro Pražany až neuvěřitelně drahé tunely Blanka a Opencard. Pro pojištěnce zadarmo drahý a nedávno zrušený dvoumiliardový projekt nynějších europoslanců za Občanskou demokratickou stranu Cabrnocha a Ouzkého IZIP. Je náhoda, že nově přichozí ministři mají tak často nové nápady, tak často vyměňují odborné úředníky a nahrazují je stranickými a spřátelenými osobami? Je náhoda, že se vypisují a vyplácí zakázky pochybné kvality a občané se stávají pokusnými králíky jednou pánů Cabrnocha a Ouzkého, jindy nějakého pražského primátora, nějakého ministra dopravy a podobně? Je náhoda, že ministři práce a sociálních věcí blízkého a jím plně podporovaného náměstka odvádí policie z ministerstva pro podezření z korupce či dávání úplatků v souvislosti s tvorbou a realizací stomilionových zakázek?

Vyzývám tuto vládu, ať konečně přizná občanům, ať jim premiér otevřeně řekne: Promiňte, ale kvalitního státního rozpočtu se nedočkáte, tak jako se nikdy nedočkáte řádného vyšetření, natož náhrady škod a návratu promrhaných miliard v mnoha tučných zakázkách. Nedočkáte se, protože naši straničtí kmoťi, sponzoři, klienti si přece přišli na své a nějakí občané jim do toho nemají co mluvit.

Tato vláda, jak už jsme se mnohokrát názorně přesvědčili i na chování a jednání jejích členů a premiéra, přes původní sliby a proklamace nijak významně nečelila a nechce čelit korupci, rozsáhlým daňovým únikům a vysávání státního rozpočtu prostřednictvím nejrůznějších a někdy i velmi podivných zakázek. Místopředsedkyně vlády pro korupci umí velmi zasvěceně a dojmavě vysvětlovat, proč vláda ani ona nepodpoří žádný zákon o prokazování legality nabytí velkých majetků a příjmů. Bez kousku studu ona a další ministři občanům vysvětlují, jak je nepřipustné a prý nedemokratické požadovat po rychlokvašených zbohatlících a

multimilionářích doklady o způsobu nabytí majetku a příjmů a žádat od nich podání majetkových přiznání pro daňové účely. Zato proti šacování peněženek a proti detailní úřední evidenci příjmů a kontrole skrovného majetku lidí sociálně slabých nemají místopředsedkyně vlády pro korupci ani celá vláda sebemenší námítky.

Dámy a pánové, měřítka, kterými můžeme posuzovat vládu, její vztah k potřebám občanů i ekonomiky stejně jako její přístupy k rozpočtu, jsou v základu jednoduchá. Stačí si odpovědět na to, jak kabinet naplňuje to, co původně označoval jako své priority. Je snad méně korupce, velké hospodářské kriminality a daňových úniků, než bylo v době, kdy kabinet nastupoval? Zasloužil se premiér výběrem ministrů o to, aby resorty byly spravovány kvalifikovaně a řádně osobami odborně zdatnými a nekompromitovanými? Žije se dnes českým občanům lépe, nebo alespoň tak jako v době, kdy vládní koalice přebírala odpovědnost za český stát? Obávám se, že zatím jsme od vlády jen slyšeli, že nezodpovědná není ona, ale čeští občané. Takřka ze všech médií se neustále line nekonečné žvanění vládních a provládních ideologů o tom, že to ne vláda a její kmoťi a klienti, ale že prý všichni ostatní občané si žili a žijí nad poměry a že se musejí i ti nejchudší dál uskovňovat a méně spotřebovávat.

Vládní koalice, premiér, ministři a s nimi spojení lobbisté a finančníci sice neřikají, že dobře už bylo, ani netvrdí jako ještě donedávna prezident republiky, že prý žijeme ve skvělé době největšího blahobytu, neustále ale vytvářejí kouřovou clonu nad otevřeným rozkrádáním a promrháváním veřejných zdrojů, nad okrádáním řadových občanů. Čím jiným je připravený, či posuzovaný návrh zákona o státním rozpočtu a návrhy souvisejících předpisů než pokračováním strategie vytunelované země, pokračováním vládní taktiky založené na nekompetentnosti, na zneužívání moci a funkcí, neuvěřitelném dojení státního rozpočtu nejružnějšími megazakázkami? Z předloženého návrhu, který je založen na dalším omezování veřejných služeb a na dalším obírání a omezování zaměstnanců, důchodců, zdravotně postižených, nemocných, jako by přímo číselná tímto kabinetem a jeho jednotlivými ministry významná zásada: díky za každé nové ráno.

Dámy a pánové, s plnou odpovědností proto ve shodě s míněním expertů i sociálních partnerů zastávám názor, že přístupy vlády nesměřují k řešení vážných ekonomických a sociálních problémů českého státu. Jsem přesvědčen, že negramotnou ekonomickou a sociální politikou současné vlády se tyto problémy konzervují, nebo ještě prohlubují. Vláda, která se slovy deklarovala jako protikorupční a odpovědná, se stala neuvěřitelně rychle směšnou, když činy svých členů a samého premiéra demonstrovala v praxi pravý opak. Přesto letošní rok ještě posunul meze možného a představitelného. Právě v posledním roce se zdá, jako by pre-

miér s pomocí celé koalice už zcela záměrně usiloval o metu nejhoršího, nejméně odborně zdatného, nejvíce chaotického a zároveň nejasociálnějšího kabinetu v celé dvacetileté historii českého státu.

Ekonomika země se těžce vyrovnává s krizí. Po zkušenostech z předchozích let mnozí právem upozorňují na to, že recepty současného ministra financí nevedou k překonání ekonomické stagnace a propadu, ale k prodlužování vážných dopadů ekonomické krize. Oficiální statistiky vypovídají o půl milionu nezaměstnaných a o nárůstu chudoby, do které už upadá na 10 % obyvatel. Skutečný počet lidí bez práce v aktivním věku už však přesahuje 700 tisíc.

Co v této situaci dělala v uplynulém období vláda Petra Nečase a pravicové strany sdružené v koalici? Rozhodně nic, co by podpořilo ekonomický růst. A jak se odbory i podnikatelé shodují, ani na rok 2013 kabinet nepřipravuje prorůstový rozpočet. Namísto prorůstových opatření tato vláda tupých škrťů dál prosazuje i zcela nesmyslné, ekonomicky negramotné nápady, jak ušetřit na provozu státu, na veřejných službách, na nemocných, sociálně slabých, na rodinách s dětmi a důchodcích. A co více, znovu to zdůrazňuji, vláda strany koalice a jim nakloněná média den co den strašily a straší občany, že prý už současná moderní ekonomika nemá na to, aby zajistila standardní zdravotní péči, všeobecnou dostupnost vzdělání, potřebné výdaje na veřejné služby, standardní sociální péči a na ochranu majetku, života a bezpečnosti občanů.

Ano, v odborné veřejnosti, ale i v politickém zákulisí, se mluví o slabých manažerských schopnostech předsedy vlády, o tom, že není schopen do svého kabinetu vybrat lidi nezkompromitované a v řadě případů ani lidi odborně způsobilé kvalifikované řídit jednotlivé resorty. Mezi podstatné výhrady je nutné zahrnout i to, že ministr financí neumí či nechce sestavit prorůstový rozpočet.

Jestliže jsme si už bezmála zvykli na praxi arogantní papalášské sebejistoty a na demonstrace neomylnosti premiéra, ministra financí a některých dalších, jestliže jsme už tolikrát od nich vyslechli, že ten či onen pochybný, ekonomicky sporný nebo sociálně krutý či manažersky hloupý návrh a postoj vlády je něčím, přes co nejede vlak, abych citoval oblíbené klišé premiéra Nečase a dalších neomylných, pak se musím ptát, jak dlouho ještě bude občany a republiku zkoušet vláda, která neumí vést demokratickou diskusi a která vlastně setrvávání, stranické a koaliční kšefty, zájmy kmotrů a finančních spekulantů a velkých sponzorů staví nad zájmy republiky a dolních deseti milionů občanů této země.

Dovolím si položit zde na půdě sněmovny otázku, nad kterou ať si přítomní odpovědí podle svého svědomí. Skutečně máme věřit této vládě cynickou papalášskou pohádku o protikorupčním vládnutí? Skutečně jí máme věřit, že hlavním důvodem ekonomických a sociálních problémů

České republiky nejsou mnohamiliardové tunely rozkrádání, korupce, klientelismus, nenasytost těch nahoře a předražování veřejných zakázek? Chceme skutečně přistoupit na zvrácenou argumentaci vlády, že ne její neschopnost a nenasytost jejích kmotrů a klientů, ale údajná rozmařilost důchodců, rodin s dětmi a zdravotně postižených je příčinou stagnace a úpadku českého státu?

Dámy a pánové, je dost dobrých důvodů odmítnout nejen přístupy této vlády k sestavování státního rozpočtu. Je více než dost důvodů pro to, aby zcela nedůvěryhodná a v očích veřejnosti množstvím afér zkompromitovaná vláda, která je předkládá, odešla. Proto jako poslanec odpovědný svým voličům a republice prohlašuji se vším důrazem: To, co vláda předkládá, i to, jakým způsobem řídí stát, není pro republiku a občany dobré. Je namístě ptát se premiéra, proč za této situace dál setrvává ve funkci a proč z pozice, ve které nemá ani důvěru veřejnosti ani dostatek schopností a sil vyrovnat se s vládnutím, neodejde.

Mnohým je už opravdu jasné, že to, co prožíváme, není pouhá krize, ale další z mnoha debaklů prý nejlepšího ze špatných režimů, který prokázal vehnat svět do dvou světových a mnoha lokálních válek a také vytvořil až neuvěřitelné sociální rozdíly. Ano, to co se dnes děje, zákonitě vyplývá z podstaty kapitalismu. Kapitalismus současného typu, prohlásil nedávno respektovaný komentátor a zpravodaj Jan Petránek, je odsouzený k zániku. K tomu pak ještě dodal: Stejně tak, jako když lidé rozhodli v roce 1989 o pádu socialismu, nyní se blíží ke konci kapitalismus.

Ano, i diktatura neviditelné ruky trhu začíná být pro mnohé přežitá. Logicky pak hledají cestu k civilizaci s lidskou tvář. Letošní výročí 17. listopadu 1989 připomínalo skutečně cokoli, jen ne oslavy. "V listopadu 1989 jsme nestávkovali za kapitalismus," zaznělo např. v Brně na demonstraci Hnutí za přímou demokracii, "ale za svobodu a sociální spravedlnost. Stávkovali jsme za konec vlády jedné strany proto, aby byla vystřídána vládou lidu. Vláda stranických mafií a kapitalistických elit není to, co jsme chtěli." Na uvedenou demonstraci dorazili někteří účastníci i s transparenty. Na jednom z nich stálo: Vlastizrádci. Následovaly tváře Alexandra Vondry, Karolíny Peake, Miroslava Kalouska, Petra Nečase, Marka Bendy a Karla Schwarzenberga. Ano, i to je postoj podvedených občanů, který je nutné plně respektovat.

Dámy a pánové, děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců KSČM.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Paní poslankyně Ivana Levá je další přihlášenou do rozpravy. Prosím. Faktická poznámka, pardon, omlouvám se panu poslanci Bémovi. Pan kolega Pavel Bém faktická poznámka.

Poslanec Pavel Bém: Děkuji, paní předsedkyně. Já se strašně omlouvám, dámy a pánové, vážené paní poslankyně, páni poslanci. Dovolte kratičký komentář. Já vím, že bych mohl reagovat na každou větu, kterou pan poslanec Grebeníček řekl. Nechci tak učinit, protože bych tím rozpoutal další a další debatu a to je to poslední, co bych rád, a musím se přiznat, že se toho ještě navíc bojím. Ale dovolu, abych reagoval na jednu větu, kterou pan poslanec řekl, jeho slovy. On řekl – v uvozovkách cituji: "Neuvěřitelně předražené projekty Opencard a Blanka nějakého pražského primátora."

Já při své vztahovačnosti bych si mohl myslet, že pan Grebeníček mluví o mně. A protože už jsem si zvykl, že od sdělovacích prostředků i od opozice a částečně i od pozice mám vytetovaný na čele takový ten úžasný geometrický obrazec a koneckonců jsem se naučil s ním žít, tak, pane poslanče, já bych vás rád poprosil, že se v něčem přece jenom mylíte.

Začnu stručně o projektu Opencard. Projekt Opencard – bez ohledu na veškerou mediální kritiku, realizaci tehdy na začátku schválila celá politická reprezentace hlavního města Prahy včetně Komunistické strany Čech a Moravy. Za prvé. Na vaši obranu musím říct, že tehdy provoz kartového centra stál přibližně 4,5 milionu korun ročně. Položím vám otázku: Víte, kolik stojí dnes? Desetkrát tolik! Jinými slovy, někdejší provoz Opencard, kdybyste náhodou při mé vztahovačnosti myslel na mě nebo na nás, byl neskutečně levný oproti tomu, co se děje dnes.

Projekt výstavby tunelu Blanka, vysoutěžený v transparentním výběrovém řízení s cenou, která byla schválena všemi odvolacími orgány včetně Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Za mého působení ve funkci nebyla navýšena tato cena ani o jednu jedinou korunu víceprací!

Čili to vše, co se čte, nebo dočítáme v novinách, je neuvěřitelná mystifikace. Prosím vás, už na půdě Poslanecké sněmovny to nikdy neříkejte. Já vás o to velmi žádám.

Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: To byla faktická poznámka. Paní poslankyně Ivana Levá je přihlášena k řádné přihlášce. Ale ještě faktická poznámka bude – pan poslanec Grebeníček. Prosím.

Poslanec Miroslav Grebeníček: Ještě jednou a krátce samozřejmě. Za prvé jsem opravdu nikoho nejmenoval. A kdybych chtěl být jízlivý, tak řeknu "potrefená husa začne kejšat". Ale ani to neudělám, dokud tady nebude výrok nezávislého soudu. Jinak vám děkuji, že jste rozšířil pohled na danou problematiku, protože i já jsem přesvědčen o tom, že to má stále ještě neuvěřitelně intenzivní a silné negativní dopady.

Jinak mluvíme o státním rozpočtu a nemohl jsem se věnovat do podrobností problému, který jste tady navodil.

Díky za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: To byla faktická poznámka. Teď tedy paní kolegyně Levá. Nevidím, že se někdo hlásí k faktické poznámce. Nehlásí se nikdo. Paní poslankyně Ivana Levá má slovo. Prosím.

Poslankyně Ivana Levá: Děkuji, paní předsedkyně, za slovo. Dámy a pánové, dovolu mi skutečně krátce pohovořit na téma rozpočtu Ministerstva kultury. Nebudu ho tady rozebírat, řeknu pouze jednu větu. Skutečně tento rozpočet je velice nedostatečný, nízký. Ale chci se zmínit o jedné věci, a to jsou mzdy lidí pracujících v kultuře. Protože ne každý z nás si může pročíst celý rozpočet a všechny kapitoly do podrobnosti, dovolu mi užít asi tak pět čísel nebo pět srovnání, abyste si udělali představu, za co dnes lidé pracují v kultuře.

V Národním muzeu byla průměrná mzda v roce 2011 20 400 – drobně vynechávám. Na příští rok z 21 tisíc bude průměrná mzda 18 900. V Národním technickém muzeu, kde byla v roce 2011 průměrná mzda 22 700, nyní bude průměrná mzda 16 900. Abych nezapomněla na druhé země Koruny české. Tedy Slezsko, v Slezském muzeu v roce 2011 byla průměrná mzda 20 170, teď bude 15 600. Technické muzeum v Brně, Morava, má průměrnou mzdu 14 243 korun. Moravská galerie v Brně měla 17 500 nebo 17 tisíc a něco, nyní bude mít 15 tisíc a něco průměrnou mzdu. Muzeum umění v Olomouci mělo v roce 2011 20 900, bude mít 17 230. To jsou špičková muzea a galerie – a teď si zkuste představit mzdu těch lidí, kteří pracují v regionálních muzeích a v regionálních galeriích. Tam mají situaci ještě daleko horší. Několik let usilovně bojují o to, aby směli do seznamu pracovníků zařadit muzejního pedagoga, aby jim pomohl, a oni měli peníze na to ho zaplatit. Domnívám se, že v současné době už jde o zneužívání nadšení vědců a jejich pracovního zanícení. Jsou to lidé s vysokým vzděláním a zůstávají na svých místech, protože svoji práci milují. Myslím si, že donekonečna se lidské dobroty a jejich nadšení nemá zneužívat. Který absolvent by dnes chtěl nastupovat s nadšením za tak nízký plat do muzea nebo do galerie?

Zamysleme se prosím nad tím, dokud ještě je čas, dokud odborníky máme. Až uběhne deset let a nedojde ke změnám a k něčemu pozitivnímu, tak se najednou probudíme a zjistíme, že nemáme nikoho, kdo by v muzeích a galeriích mohl pracovat. Prosím vás, abyste i tomuto problému věnovali maličkou, maličkou pozornost. Je to potřeba. Děkuji.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji. Zeptám se, zda se

někdo dále hlásí. Pan poslanec Vojtěch Filip se hlásí do obecné rozpravy. Prosím.

Poslanec Vojtěch Filip: Děkuji. Vážená paní předsedkyně, členové vlády, paní a pánové, já budu velmi úsporný ve svém vystoupení.

V podstatě pro mě je důležité, co je obsahem zákona o státním rozpočtu. Podle toho, jak jsem si ho přečetl, seznámil se s ním, tak státní rozpočet jistě zajišťuje převod zisku bank a nadnárodních korporací do zahraničí. To bezpochyby. Zato nezajišťuje růst příjmů občanů České republiky, a tím ničí koupěschopnou poptávku. Zajišťuje přesun prostředků státu do rukou církví a náboženských společností, a to v rozporu s přáním více než 80 % občanů.

Tady si dovolím odbočit. Pan ministr financí neřikal na začátku pravdu. Pokud bych mohl říct, tak ano, zákon nebyl vrácen prezidentem republiky, byl pouze nepodepsán a po vyjití ve Sbírce zákonů bude platný. Ale u tohoto zákona nejde o platnost a nevím, jak to chce účetně pan ministr financí udělat, protože říká, že to bude účtovat proti roku 2012. Ale to není možné, protože ani k datu účinnosti není možné zaúčtovat náklady, protože náklady ponese státní rozpočet ve chvíli, kdy dojde k jednotlivým smlouvám mezi státem a jednotlivými církevními společnostmi nebo církvemi samotnými. To znamená, že dokud nebudou ty smlouvy uzavřeny – leda by byly uzavřeny 31. 12. 2012 všechny najednou, a to nevím, jak se udělá, když dodnes tady žádný seznam toho majetku Ministerstvo kultury nepředložilo –, je jasné, že výdaje státu, respektive úbytek majetku státu a výdaje, mohou být účtovány pouze proti roku 2013 a výše. To byla malá odbočka.

Je jasné, že tento zákon o státním rozpočtu zajišťuje vládu a jednotlivá ministerstva, ale nezajišťuje přenesený výkon státní správy v obcích a krajích a na jejich úkor právě zajišťuje fungování ministerstev. Je evidentní, že vláda se chce zabezpečit a občany České republiky včetně jejich samosprávy postupně ničit. Zajišťuje další chod šedé ekonomiky tento státní rozpočet a mluvili tady o tom mnozí. Nezajišťuje pracovní místa pro občany v podnicích, které vyváží.

Obecně řečeno, státní rozpočet zajišťuje prohloubení krize místo toho, aby ji řešil. Nežlobte se, pro takový státní rozpočet ruku nemohu zvednout já ani kolegové z KSČM.

Děkuji vám. (Potlesk z lavic KSČM.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Pan ministr Miroslav Kalousek má slovo.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Jenom velmi stručná reakce.

Pane poslanče Filipe, přiznám se vám, že by se mi i hodilo, kdybyste měl pravdu, protože samozřejmě že účtovat to jako jednorázovou operaci je minimálně komunikačně složité, jak vidíme sami v této rozpravě. Ale já si nemůžu pomoci, já jsem si metodiku ESA 95 nevymyslel. Jsem povinen ji respektovat. Ujišťuji vás, že i kdybychom to nezaúčtovali my, tak nám to zcela jistě zaúčtuje Eurostat. A Evropská komise by zveřejnila číslo pět, neboť by tam těch 59 miliard započítala. Lišili bychom se zcela zásadně s Eurostatem a s Evropskou komisí ve svém výkaznictví.

To, co jste říkal vy, je klasická hotovostní metodika léta běžně používaná. My jsme pro případ deficitu veřejných rozpočtů povinni účtovat v metodice akruální, což je metodika ESA 95. Já si prostě nemůžu pomoci, znovu říkám, mně by se i hodilo, kdyby to bylo tak, jak říkáte vy. Bohužel to tak není a účtujeme to jako jednorázovou operaci pro účetní období, ve kterém zákon začal platit.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Faktická poznámka, pan poslanec Vojtěch Filip.

Poslanec Vojtěch Filip: Děkuji. Já jen fakticky. Pane ministře, ale to je účtování, které podle mého soudu nemá žádnou logiku, protože i když je zákon platný, tak jeho účinky nastávají až dnem účinnosti, nikoli pozpátku.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Pan ministr Miroslav Kalousek, prosím.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: V den, kdy ten závazek byl neodvolatelně uzavřen, vznikl. Kdyby dnes vláda uzavřela s kýmkoli smlouvu, že za deset let Česká republika vyplatí 10 miliard, tak v akruální metodice ten závazek by vznikl teď. Já si to proboha nevymyslel! Pokud v tom nevidíte logiku – já po vás ani nechci, abyste ji tam viděl, byť si myslím, že akruální metodika je z hlediska výkaznictví velmi rozumná. Ale to jsou prostě standardy, které my musíme dodržovat. Konzultujeme to s Eurostatem. Nepochybuje o tom, že to musí být zaúčtováno takto.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Já se zeptám, zda se ještě někdo hlásí do obecné rozpravy k prvnímu čtení státního rozpočtu. Nehlásí se nikdo, tuto rozpravu končím. Je před námi prostor pro závěrečná slova. Nejprve má možnost pan ministr financí, poté pan zpravodaj. Pan ministr Miroslav Kalousek se závěrečným slovem, prosím.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Dámy a pánové, já děkuji za rozpravu. Nechci vás dlouze zdržovat jednotlivými reakcemi na vystoupení.

Už vůbec jistě nestojíte o to, abych reagoval na některé osobní útoky populárního uměleckého dua Zaorálek–Bárta. Chtěl bych se soustředit jenom několika slovy na hlavní výhradu, která se táhla diskusí jako červená nit, a sice že tento rozpočet není prorůstový.

Ano, není. Já jsem ho nikdy nepředkládal a vláda ho nikdy nesestavovala s tím, že sestavuje rozpočet s prvořadou prioritou jeho prorůstovosti. Ten rozpočet je procyklický. Ano, je procyklický, což je samozřejmě jedna z jeho nevýhod. Procyklický je prostě proto, nebo je důsledek skutečnosti, že procyklické byly bohužel i rozpočty v dobách monetárních bublin a v dobách prudkého růstu. Já nemám vůbec nic proti aplikování proticyklické fiskální politiky, která má vyrovňovat ekonomické cykly v ekonomice, ale bohužel, všechny politické reprezentace – a jsem dalek toho, abychom si tady přehazovali odpovědnost, kdo toho zavinil více a kdo méně – všechny politické reprezentace v minulých letech byly maximálně ochotné vzít si z toho tu jednu půlku: že v době recese má být rozpočet proticyklický a větším napumpováním vládní spotřeby do ekonomiky ten cyklus vyrovnávat. Jenže bohužel v opačné fázi cyklu, v době naprosto neopakovatelné monetární bubliny, kdy ekonomika byla vysoko nad bodem svého produkčního potenciálu, až se jí kouřilo z uší, tak se tady stále blouznilo o tom, jak je potřeba dělat prorůstové rozpočty. V té době se měly dělat proticyklické, tedy restriktivní. No a protože holt jsme díky tomu nenastřádali žádné rezervy, nastřádali jsme pouze velké dluhy z této doby, tak ani teď nám nezbyvá nic jiného, než předložit procyklický rozpočet v zájmu zajištění oné priority, kterou vláda deklarovala nejenom ve svém programovém prohlášení, ale kterou deklaruje u každého rozpočtu, že snižování deficitu, konsolidace veřejných financí a s ní související suverenita a bezpečí České republiky na finančních trzích je pro ni v případě rozpočtové politiky prioritou číslo jedna. A myslím si, že jižní periférie Evropské unie nám jasně říká proč.

Děkuji.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji panu ministroví. Nyní má slovo pan zpravodaj kolega Pavel Suchánek. Závěrečné slovo. (V sále je značný hluk.)

Poslanec Pavel Suchánek: Děkuji za slovo. Já budu v podstatě samozřejmě navrhopvat jako zpravodaj, aby Sněmovna schválila návrh státního rozpočtu podle usnesení rozpočtového výboru pod číslem 857/1.

Jen bych chtěl panu kolegovi Babákovi, kterého tady nevidím, vysvětlit jednu věc.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Prosím o klid, dámy a

pánové! Posadte se do lavic, slovo má zpravodaj, seznamuje nás s dalším postupem ve věci hlasování o státním rozpočtu. Věnujme mu pozornost.

Poslanec Pavel Suchánek: Jeho návrh na usnesení ke státnímu rozpočtu na rok 2013 v podstatě bude nehlasovatelný z jednoho důvodu. Podle § 102 odst. 3 Sněmovna základní údaje návrhu zákona o státním rozpočtu schválí, to znamená, že se napřed hlasuje o návrhu rozpočtového výboru na schválení, a v případě, že schválí, tak by mohla hlasovat o doprovodných usneseních, ve kterých bodech má státní rozpočet vláda přepracovat. Ale ani tento návrh pana poslance Babáka nenavrhuje kapitoly, ve kterých by se to mělo změnit, jen všeobecně říká, že by se měly změnit podle platné rozpočtové legislativy.

To znamená můj návrh na proceduru je následující: hlasovat o usnesení rozpočtového výboru 857/1, a pokud bude přijato, je návrh pana poslance Babáka nehlasovatelný.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Slyšeli jsme návrh postupu, který přednesl pan zpravodaj. Ptám se, je-li nějaká připomínka či námitka. Pokud není, prosím tedy pana zpravodaje, aby uvedl první hlasování.

Poslanec Pavel Suchánek: Uvedu první a zatím asi i poslední hlasování, a to je: "Poslanecká sněmovna schvaluje návrh vlády na rozpočet roku 2013 podle usnesení rozpočtového výboru, tisk 857/1."

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Tak to je tedy návrh. Já zde mám ještě žádost o odhlášení. Všechny jsem vás odhlásila. Prosím tedy, abyste se znovu přihlásili vašimi kartami.

Budeme tedy hlasovat o návrhu, který přednesl pan zpravodaj Pavel Suchánek. Hlasování ponese pořadové číslo 4.

Toto hlasování zahajují. Táži se, kdo je pro návrh přijmout usnesení, tak jak nás s ním seznámil pan zpravodaj. Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování číslo 4 přítomno 152, pro 79, proti 72. Tento návrh byl přijat.

Pane zpravodaji, znamená to tedy, že tím jsme se hlasováním vyrovnali se vším, co bylo možno hlasovat v rámci projednávání prvního čtení státního rozpočtu.

Končím projednávání tohoto bodu a končím také 48. schůzi Poslanecké sněmovny.

(Schůze skončila v 15.48 hodin.)